

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY

INFORMATION REPORT

This material contains information affecting the National Defense of the United States within the meaning of the Espionage Laws, Title 18, U.S.C. Secs. 793 and 794, the transmission or revelation of which in any manner to an unauthorized person is prohibited by law.

25X1

NOFORN

S-E-C-R-E-T

COUNTRY	Bulgaria	REPORT	
SUBJECT	Standards of Professional Qualification	DATE DISTR.	3 May 1956
		NO. OF PAGES	1
DATE OF INFO.		REQUIREMENT NO.	RD 25X1
PLACE ACQUIRED		REFERENCES	

This is UNEVALUATED

THE SOURCE EVALUATIONS IN THIS REPORT ARE DEFINITIVE.
THE APPRAISAL OF CONTENT IS TENTATIVE.
(FOR KEY SEE REVERSE)

(Handwritten marks: circled 'S', initials 'PMP', and other scribbles)

1. A special commission in every enterprise classifies Bulgarian workers into professional classes. The commission tests the professional knowledge of workers according to standards established for each category. These standards are, with certain exceptions, copies of those used by the USSR, and their study permits conclusions about the general level of proficiency of skilled workers. 25X1

2. Attached are copies of the standards for the following: 25X1

- a. Metal workers;
- b. Chemical workers (small industry);
- c. Workers in plants manufacturing office supplies;
- d. Workers in paint factories; and
- e. Workers in the timber industry.

3. Wages have been changed since these lists were published, and the number of classes for metal workers has been reduced from nine to eight. 25X1

Folder 14

NOFORN

S-E-C-R-E-T

STATE	X	ARMY	X	NAVY	X	AIR	X	FBI		AEC					
-------	---	------	---	------	---	-----	---	-----	--	-----	--	--	--	--	--

(NOTE: Washington distribution indicated by "X"; Field distribution by "#".)

25X1

МИНИСТЕРСТВО НА КОМУНАЛНОТО СТОПАНСТВО

SECRET
NOFORN

25X1

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК

ЗА МЕБЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО

25X1

SECRET
NOFORN

25X1

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО „НАУКА И ИЗКУСТВО“
СОФИЯ — 1952

МИНИСТЕРСТВО НА КОМУНАЛНОТО СТОПАНСТВО

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК

ЗА

МЕБЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО „НАУКА И ИЗКУСТВО“

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА МЕБЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО**

VIII РАЗРЯД

Крояческа и ръчна обработка

Да знае: Да разчита всички видове детайли и скици на тежка и типова мебел. Да познава технологическия процес до окончателното завършване на мебелите. Положителните и отрицателните качества на всички видове дървета. Всички фурнири, лепила, байцове и политури. Устройство на машините. Да изчислява кв. и куб. метри и си служи с всички измервателни уреди при производството на мебели.

Да може: Да крои и изпълнява /изработва/ всички видове тежка стилова и типова мебел. Да прави всички видове шаблони и калъпи за пресуване на тежка стилова и типова мебел и си служи с тях. Да приготвя всички видове машини за работа при изработка на мебели и сам да работи на тях. Да приготвя всички видове помощни байцове и лепила.

VII РАЗРЯД

Да знае: Да разчита всички видове детайли и скици на типова мебел и проследява технологическия процес до окончателното скрояване. Положителните и отрицателните качества на всички видове дървета и фурнири. Всички лепила, байцове и политури и ги ползува. Устройството на всички машини, с които работи. Да изчислява кв. и куб. метри и си служи с всички измервателни уреди за мебелното производство.

Да може: Да крои и изпълнява всички видове типова мебел. Да приготвя за работа всички видове машини при изработка на мебели и сам работи на същите. Да използва всички видове байцове от местен произход и си служи с тях. Да разпознава всички видове фурнири и да съчетава фигури от тях.

Ръчна обработка

Да знае: Да разчита всички скици и чертежи и прави детайли с изключение на тежкостилковата мебел. Да познава структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Да познава всички измервателни уреди и си служи с тях. Да познава всички видове лепила, политури, байцове и фурнири.

Да може: Да изработва всички видове мебели с

изключение на тежкостилвата. Да си служи с всички видове чертежи и детайли при работа. Да приготвя всички видове политури, байцове и лепила и си служи с тях. Да закрепва корнизи /профили/. Да поставя всички видове обковки. Да крои, пасва и съчетава фигури от фурнир. Да сортира и разпределя работата на по-ниско квалифицираните работници.

VI РАЗРЯД

Работници по машините /машинна работа/

Да знае: Структурата на всички видове дървесини и техните особености. Да изчислява кубически и квадратни метри и си служи с измервателните уреди. Да нагажда и поддържа машините в изправност. Да разчита скици и детайли.

Да може: Да работи на всички дърводелски машини по дадени указания. Да организира самостоятелно за работа /машини/.

Работници по подготвителна работа

Да знае: Всички видове лепила и гласпапири. Структурата на всички видове дървета и фурнири, техните качества и недостатъци. Устройството на пресата, шлайфмашината и др. такива, с които си служат при подготвителната работа.

Да може: Да приема, сортира и разпределя скроената работа. Да лепи самостоятелно на пресата шперплат, блинд и фурнир. Да извършва всичката подготвителна работа при приложението. Да приготвя лентите от гласпапир за шлайфмашината. Да цапва /назъбва/ плоскости за фурнироване. Да шлайфа фурнировани плоскости. Да приготвя всички видове лепила и правилно да си служи с тях.

Работници по ръчна обработка

Да знае: Структурата на всички видове дървена маса фурнири - качества и недостатъците им. Да изчислява в кубически и квадратни метри и си служи с всички измервателни уреди. Да разчита и се ръководи от дадените му скици и детайли. Всички видове лепила, гласпапири и оковки.

Да може: Да фурнирова на чук и с калъп. Да сглобява фурнировани мебели, като се ръководи по дадените му скици и детайли. Да поставя брави, панти и др. оковки за фурнировани мебели. Да пасва, закача и прогонва врати. Да сглобява и лепи рундовете.

- 5 -

V РАЗРЯД

Работници по машини

Да знае и познава: Структурата на дървото от широколистен произход и неговите особености. Дали машината е в исправност за работа, като се ръководи по дадени му указания.

Да може: Да работи на всички видове машини при нагласено положение.

Работници на подготвителна работа

Да знае и познава: Всички видове лепила и гласпапир.

Да може: Да шперва и блиндова и извършва всичката подготвителна работа по пресоването. Да си служи правилно с всички видове лепила. Да цапва /назъбва/.

Ръчна обработка

Да знае и познава: Всички видове лепила и гласпапир.

Да може: Да сглобява мебели за боя, да пасва гърбове, да шосва, да изправя, да лепи фурнир на чук. Да поставя плана на легла и обкови при мебел за боя. Да прави всички сглобявания на гринк /зъби/. Да полирова и почиства плоскости.

IV РАЗРЯД

Помощници при машинна обработка

Да знае: Всички видове лепила и гласпапир.

Да може: Да работи на всички машини при нагласено положение с изключение на фрезмашината и абрихта.

Помощници при подготвителна работа

Да знае: Всички видове лепила и гласпапир.

Да може: Да събира рамки - пълни и приготвя плоскости за шперване и блиндоване и помага при пресоването. Да събира разкроен фурнир и налепва лепенки по него.

Помощници при ръчна работа

Да знае: Всички видове лепила и гласпапир.

Да може: Да сглобява рамови плоскости, сглобява и лепи гранцове /рамки/ и цокли за типова мебел. Да лепи швартни, да шлайфа, цикли и байца. Да гунтира и полирова втора ръка.

- 6 -

III РАЗРЯД

Кройчици, помощници при ръчна работа и др.

Да знае: Да разпознава твърдите и меки дървета и техните особености.

Да може: Да работи на обикновена бормашина, като разбира разчертаването на материали за купченето. Да реже летви и швартни на банциг. Да приковава /прикрепва/ плоскостите върху каляпа за носване. Да лепи рафтове, чекмеджета и цикли вътрешността. Да прави обикновени сглобявания и си точи инструментите. Да шлайфа лице и опако на ръка. Да приготвя самостоятелно кит и умее да го нанася върху плоскостите. Да изкроява плоскости. Да матира всички видове типови мебели.

II РАЗРЯД

Пом. пресаджии, полировачи на вътрешността

Да може: Да помага при лепене на пресата, като слага зестници и цинкови цулаги и завива винтове. Да лепи лепенки, чиста хартия, обрязва фурнири на излепени плоскости, поставя дибли. Да гипсва и назъбва /след китване/ Да матира вътрешни части. Да слага перо на кантовете, прави дибли и ги слага. Да почиства вътрешността на чекмеджетата, разбрива лостове, водещи парчета и да отваря фрезенг. Да китва шлайфа от вода и маже с масло.

I РАЗРЯД

Да може: Да гипсва работа за боя и вътрешността на фурнировани мебели. Да чисти хартия, вади пирончета и помага на по-високо квалифицирани работници при работа. Да вари туткал, лепи лепенки, изчиства туткала, почиства вътрешни части, маже с масло без матиране.

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
"ВИТА МЕБЕЛ"**

VIII РАЗРЯД

Да знае: Да прави чертежи, скици и детайли с хоризонтален разрез на всички видове столове и типова мебел. Да познава структурата на дървото, положителните и отрицателните му качества. Да знае правилото за виене и варене на дървото. Да познава устройството на всички видове сушилни и варилни и си служи с тях. Да организира работното място на по-ниско квалифицираните от него работници.

Да може: Да прави шаблони за калъпи на виялката. Да изработва всички видове стилови гарнитури столове, окачалки и типови такива. Да може да вие всякакъв вид тежка стилова вита мебел. Да крои и разкроява всички видове стилова и обикновена вита мебел. Да изсушава и изварява части с нужната влажност за еластичност и здравина на дървото.

VII РАЗРЯД

Да знае: Да прави чертежи, скици и детайли с хоризонтален и вертикален разрез, всички видове виенска мебел с изключение на стилова. Да познава структурата на дървото, положителните и отрицателните му качества. Правилото за виене и варене на дървото. Устройството на по-обикновените варилни и си служи с тях. Да организира работното място на по-ниско квалифицирани работници. Да води точна отчетност за изработената продукция на човеко-час. Правилника за техническата безопасност и противопожарните средства.

Да може: Да крои самостоятелно всички видове типови столове. Да прави шаблони за калъпи на виялната. Да изработва самостоятелно всички видове гарнитури столове, окачалки и др. с изключение на стилова такава.

Виячи на седла

Да може да изчислява кубически и квадратни метри. Да може да изварва и изсушава частите с нужната еластичност и здравина на дървото. Да знае и може всичко от предшестващите го разряди.

VI РАЗРЯД

Да знае: Да прави по-леки чертежи и разрез. Да познава всички видове измервателни уреди и си служи с тях.

Да познава всички видове дървета и тяхната здравина и издържливост.

Да може: Да изработва самостоятелно всички видове типови столове, окачалки. Да изчислява кубически и квадратни метри. Да си нагласява сам машината за работа. Извива колаци и крака за окачалки, куки и палоти.

V РАЗРЯД

Да знае: Да разбира от чертежи. Да познава всички видове дървета, тяхната здравина и издържливост.

Да може: Да крои всички видове типова виенска мебел по указание. Да изработва от ръка всички видове вита мебел по указание. Да си нагласява всички машини за работа. Да вие по-леки части за виенска мебел, като ренфорци и крака. Да полира крака и палоти. Помощник-виначи на куки, колаци, ренфорц палоти и седла. Да шлайфа саръци, куки, седла и палоти.

IV РАЗРЯД

Да може: Да работи на шлайф крака, ренфорци, шеки и колаци. Да знае да чисти и цикли крака и ренфорци. Да полира. Да изчислява квадратни и кубически метри. Да работи на машините. Да полирва сараца и колонки. Помощници на бусулата.

III РАЗРЯД

Да може: Да си служи с всички видове лепила. Да лепи и си прави лепилото. Да подлепва, да китва и да чисти от кита. Да работи на абрихт и бормашина. Да полирва краката, ренфорци, рогчета, куки, шеки и колаци.

II РАЗРЯД

Да може: Да шлайфа от ръка. Да байцва. Да лакира. Да бележи седалки и облегалки. Да бележи ъгли за седлата.

I РАЗРЯД

Да знае: Пазилата за варене на туткал.
Да може: Да подготви, чисти за полиране и намаже с масло. Да вари туткал.

- 9 -

**СПРАВОЧНИК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ОБИКНОВЕНИ - НА-
РОДЕН ТИП - ЖЪЛТИ СТОЛОВЕ**

VI РАЗРЯД

Да знае: Да прави чертежи и скици на столове народен тип. Положителните и отрицателните качества на дървото. Измервателните уреди. Всички видове лепила, политури и байцове.

Да може: Да сглобява всички видове столове. Да пробива на борапарата за предни и задни шкипили. Да прави калъпи за всички видове столове. Да крои всички видове столове.

V РАЗРЯД

Да знае: Положителните и отрицателните качества на дървото. Всички видове лепила, политури и байцове.

Да може: Да бусва крака и клечки за стола. Да крои на циркуляр материал за крака и седалки. Да сглобява стола под наблюдение. Да изсича седалки, да ги пасва. Да прави политура.

IV РАЗРЯД

Да може: Да шлайфа на шлайф. Да обрязва крака на банцига. Чистачи на части. Да изрязва седалки и облегалки, да ги изцикли и ги кове. Помощници на бусулата. Да рендосва на абрихта.

III РАЗРЯД

Да може: Да натрупва на циркуляр всички видове клечки. Да бусва на бусвачки клечки /криви и прави/. Да шлицва и абцесва четвъртити клечки на циркуляра. Да кара всички части по дебелина и ширина на шрайхмус.

II РАЗРЯД

Да може: Да главосва краката на бусулата. Да отбелязва шкипелите за пробиване. Да отбелязва седалки и облегалки и шлайфва кантовете им. Да байцова всички части за стола.

I РАЗРЯД

Да може: Да приготвява и вари туткал. Да маже с масло за полировка. Да намазва дупките с туткал при сглобяване на столовете.

Тарифно-квалификац. справочник
за мебелно производство - 2

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ДОГРАМА

VIII РАЗРЯД

Крояческа и ръчна обработка

Да знае: Да прави скици, детайли с хоризонтален и вертикален разрез на всички видове тежка стилова и типова дограма. Да конструира всички видове дограма, като се ползува от конструктивните начини за сглобяване на дървото. Да организира работно място в отдел, отделение и бригада. Всички видове измервателни уреди. Структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Всички видове лепила и байцове.

Да може: Да изработва всякаква тежка стилова и типова дограма самостоятелно. Да си нагласява сам машината. Да изчислява квадратни и кубически метри. Да приготвява всички видове лепила и си служи с тях. Да прави всякакви шаблони и си служи с тях. Да извършва всички монтаж на тежка стилова и типова дограма.

VII РАЗРЯД

Машинна обработка

Да знае: Да прави чертежи, скици с хоризонтален и вертикален разрез на всякакъв вид типова дограма. Да организира работно място на по-ниско квалифицирани работници. Да познава всички видове машини, съоръжения, необходими при изработката на дограма. Да изчислява квадратни и кубически метри. Да познава структурата на дървото и нейните особености. Да разчита чертежи за типова дограма.

Да може: Да скроява всякакъв вид типова дограма. Да си нагласява машините за работа. Да знае и може всичко за предшествуващите разряди. Да взема мярка от място за типова дограма.

Ръчна работа

Да знае: Да прави чертежи, скици с хоризонтален и вертикален разрез на всички видове типова дограма. Да организира работно място на по-ниско квалифицирани работници. Всички видове дървета и техните особености. Всички измервателни уреди, необходими при производството, и си служи с тях. Да изчислява квадратни и кубически метри.

Да може: Да изработва всякакъв вид типова дограма

самостоятелно и я монтира. Да приготвя всички видове лепила и си служи с тях.

Кроячи на кошери и ръчна изработка

Да знае: Да прави чертежи, скици с хоризонтален и вертикален разрез на всякакъв вид кошери. Да разчита детайли. Да организира работното място на по-ниско квалифицирани работници. Да познава всички видове измервателни уреди, необходими при производството, и да си служи с тях. Да изчислява квадратни и кубически метри. Да познава структурата на дървото и неговите особености.

Да може: Да изработва на ръка и машина всички видове пчелни кошери. Да приготвява всички видове лепила и си служи с тях.

VI РАЗРЯД

Машинна изработка

Да знае: Да разбира от чертежи, скици с вертикален и хоризонтален разрез. Да познава структурата и положителните качества на дървото. Да познава всички видове измервателни уреди и си служи с тях.

Да може: Да работи всякакъв вид типова дограма по даден райзпрес. Да може да си пригажда машините самостоятелно.

Ръчна изработка

Да знае: Да разбира от чертежи, скици с вертикален и хоризонтален разрез. Структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Всички видове измервателни уреди и си служи с тях. Да има основни познания върху пресоването и пресата.

Кошери - машинна изработка

Да знае: Да разчита чертежи, скици и детайли. Структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Всички видове измервателни уреди и си служи с тях.

Да може: Да изработва всички видове кошери по даден му детайл /райзпрес/. Да си служи с всички видове легила. Да работи на всички дърводелски машини.

Кошери - ръчна изработка

Да знае: Да разчита чертежи, скици и детайли. Структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Всички измервателни уреди и си служи с тях.

Да може: Да изработва всички видове кошери по дадени му указания. Да монтира самостоятелно всякакъв вид кошери. Да си служи с всички видове лепила и тяхното приготвяне.

- 12 -

V РАЗРЯД

Помощник-кройчик

Да знае: Да разбира от скици и чертежи. Структурата и особеностите на дървото. Да си служи с измервателни уреди.

Да може: Да работи на банциг, шраймус и абрихт. Да разкроява шперплат под наблюдение на ръководителя.

Помощник ръчна работа

Да знае: Структурата и особеностите на дървото. Да си служи с измервателни уреди.

Да може: Да разбира от скици и чертежи. Да сглобява по детайл типови врати и прозорци от по-леки типове. Да поставя картинки и брави. Да знае всички подготвителни работи по пресоването и работи на пресата. Да пасва крила и врати на лека дограма. Да прави цинк. Да разбира от туткал и лепила и работи с тях. Да сковава каси и опервазва. Да лепи врати и прозорци. Да работи на шлайфмашина и в лентова шлайфмашина.

Кошери - машинна изработка

Да знае: Да разбира от скици и чертежи. Да познава структурата и особеностите на дървото. Да си служи с измервателните уреди.

Да може: Да работи на банциг, абрихт и шраймус по дадени му указания.

Кошери - ръчна изработка

Да знае: Да разбира от скици и чертежи. Да познава структурата и особеностите на дървото. Да си служи с измервателни уреди.

Да може: Почастично да изработва всички части за кошера по дадени указания.

IV РАЗРЯД

Машини - пом.-кройчик

Да знае: Да разбира от обикновени скици и чертежи. Да разпознава разните дървета.

Да може: Да разкроява дограма. Да реже летви на банциг и дупчи на бормашина.

Ръчна - помощник

Да знае: Да разбира от обикновени скици и чертежи. Да разпознава разните дървета.

Да може: Да събира обикновени прозорци и врати. Да точи инструментите си. Да поставя сурмета, оливки и дръжки. Да почиства прозорци и врати.

- 13 -

Общи работници по пренасяне и подреждане на материала

Кошери

Да може: Да помага при кроенето. Да кове плотници на кошерите. Да завива пречки на кошерите към дъната.

III РАЗРЯД

Да знае: Твърдите и меки дървета.

Да може: Да познава и работи на обикновена бормашина, като разбира разчертаното на материала за дупчене. Да прави кръпки и кърпи. Да реже кайли и чивии на банцига. Да помага при лепене на преса. Да познава всички оковки за дограма. Да изсича цафнове и им изчиства профила. Да работи на дискова шлайфмашина. Да набива първази и корнизи и изкърпва същите. Да поставя райбери.

Кошери

Да може: Да кове капаци и магазини за кошери. Да почиства магазини и капаци за кошери. Помага при кроене на ламперия и покрив за кошери.

II РАЗРЯД

Да може: Да помага при лепенето на вратите и прозорците. Да работи на дискова шлайфмашина. Да реже летви на банциг. Да прави гипс и го нанася. Да прави обикновени кръпки и кърпи. Да прикова калъпи за плоскости за шосване. Да помага на пресата.

Кошери

Да може: Да лепи, събира дъната на кошерите. Да кове релсите и мрежата на кошерите. Да шлайфва на дисковата шлайфмашина.

I РАЗРЯД

Да може: Правилно да вари туткала. Да придържа на банцига и шрайхмуса. Да прави гипс и правилно го нанася. Да отпуска пресата. Да вади пирончета, без да наранява плоскостта.

Кошери

Да може: Правилно да вари туткал. Да придържа на банцига и шрайхмуса. Да прави гипс и правилно го нанася.

- 14 -

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА СТРУГУВАНИ ИЗДЕ-
ЛИЯ И ТЕНСТИЛНИ УРЕДИ ПРИ ВСИЧКИ
ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

VII РАЗРЯД

Стругувани изделия

Да знае: Устройството на струга. Да познава различните видове ножове, далти и уреди, с които си служи. Да прави скици, детайли с хоризонтален и вертикален разрези. Да познава всички измервателни уреди и си служи с тях. Да конструира всички видове стругувани изделия и се ползува от конструктивните начини за сглобяване на дървото, според нуждите. Да познава устройството на дървото и неговите положителни и отрицателни качества. Да организира правилно работното място на по-ниско квалифицираните работници.

Да може: Да изработва точно всички видове стругувани изделия и модели по дадена скица и мостри. Да си осигури правилно ножовете и длетата, с които работи. Да разглобява, сглобява и извършва обикновен ремонт на струга си. Да разкроява правилно материала. Да работи на всички видове дърводелски машини и ги нагажда за работа. Да прави калъпи за шалки и винтове за тезгяхи. Да приготвя всички видове туткали, политури и работи с тях.

Текстилни уреди и стругувани изделия

Да знае: Да познава устройството на всички видове дърводелски машини, употребявани при работа на текстилни уреди, и нагажда същите за работа. Да прави скици, детайли с хоризонтален и вертикален разрез и разчита дадените му такива. Да познава всички видове дървета и техните положителни и отрицателни качества. Да познава всички видове наклони - градуси, по всички видове совалки. Да познава конструктивното устройство на всички видове калемни и шули. Да изчислява в кубически и квадратни метри.

Да може: Да работи на всички видове дърводелски машини за текстилни уреди и нагажда същите за работа. Да източва ножове на фрезбургии, длета и пригажда същите за работа. Да изнарва всички видове текстилни уреди по точен размер от дадена му мостра, размер или чертеж. Да работи всички операции на всички видове калемни, вретена и совалки. Да работи на обикновен и автоматичен струг стругувани изделия при дадена му мостра или чертеж. Да организира работното място на по-ниско квалифицирани работници. Да си служи и работи с всички измервателни уреди, употребявани при съответната му работа. Да

- 15 -

приготвя всички видове туткали, политури и си служи с тях
Да изчислява в кубически и квадратни метри.

VI РАЗРЯД

Стругувани изделия

Да знае: Устройството на всички видове дървета; устройството на всички видове дърводелски машини; всички измервателни уреди и си служи с тях; качеството на всички видове шкурки.

Да може: Да работи на всички видове дърводелски машини и нагажда същите за работа. Да работи обикновена стругарска работа по указание. Да разкроява материалите икономично.

Текстилни уреди

Да знае: Устройството на всички видове дърводелски машини, на които работи. Да познава устройството на дърветата и техните положителни и отрицателни качества. Да познава всички измервателни уреди, с които си служи. Да познава всички лепила и шкурки.

Да може да разкроява и реже на банциг дискове за калеми, ударници и др. текстилни уреди. Да пробива всички видове калемни бормашини. Да заобля совалки на шаблонен струг. Да дълбае всички видове совалки. Да изработва ръчно автоматични совалки. Да фризова всички видове совалки. Да облицова совалки с фибър. Да пробива на шплиц и сърце совалки на бормашини. Да пробива за върховете и пружинки на совалките. Да абрихтва и изкарва на дебелина. Да поставя стоманени пръстени на шпули-цеви за автоматични совалки и гривни на флаорови калемни, като ги и валзова. Да наръбва леглата на ютени и ленени совалки. Да поставя сърца със скоби, нуки с пружинки и гапаци на совалките. Да фризова флаорови калемни. Да фалцова дискове за калемни.

V РАЗРЯД

Стругувани изделия

Да знае: Всички видове дървета и техните положителни и отрицателни качества. Да познава всички видове лепила и шкурки.

Да може: Да стругува на струга обикновени работи с изключение на модели. Да цепи на циркуляр закачалки, фризови парчета и пробива същите. Да приготвя байцполитури и правилно да ги нанася.

Текстилни уреди

Да знае: Устройството на машините, на които работи.

- 16 -

Устройството на дърветата и техните положителни и отрицателни качества. Всички лепила и шкурки.

Да може: Да работи обикновена работа на банцигциркуляр, бормашина, шраймус и др. по указание. Да работи обикновена работа на струг по указание. Да лепи втулки на калемите и боядисва същите. Да пробива дупки за окца на совалките. Да поставя сърце и пружинки на совалките без скоби. Да шлайфва совалки и всички видове калемки. Да заобля с тесла и пила ртени и фиброви совалки. Да монтира машинки и скоби на автоматични совалки.

IV РАЗРЯД

Стругувани изделия

Да знае: Да различава меките и твърди дървета. Да познава основната мярка.

Да може: Да заглажда ножовете без основно заточване, като стругува обикновени дръжки за мебели и инструменти. Да може да си служи с банциг, циркуляр и бормашина.

Текстилни уреди

Да знае: Да разпознава меките от твърди дървета. Да познава основната мярка.

Да може: Да помага в работата при кроене на материалите. Да набива върхове на совалките. Да шлайфва върхове на совалките. Да обрулва калемки и шпули. Да набива дискове на калемите. Да фризова за протектори и гривни на калемите. Да пробива за щифтовете и поставя протектори на совалките.

III РАЗРЯД

Стругувани изделия

Да знае: Да различава меките от твърдите дървета. Да познава основната мярка.

Да може: Да реже на циркуляр по даден размер. Да стругува обикновени дръжки за инструменти. Да стругува готова продукция.

Текстилни уреди

Да знае: Да различава меките от твърдите дървета. Да познава основната мярка /шуплера/.

Да може: Да работи на бусола по указание. Да помага на квалифицираните работници в работата им. Да навива болтове на автоматични совалки. Да поставя /удря/ центри на гривните на калемите. Да зъби дискове на калемки. Да полира совалки. Да топи и налива олово на вълнени совалки. Да набива окца и поставя обикновени куки на совалките.

II РАЗРЯД

Стругувани изделия и текстилни уреди

Да знае: Да различава меките от твърдите дървета.
Да може: Да помага на квалифицираните работници в работата им. Да приготвя /овари/ туткал, годен за работа. Да безиросва готовата продукция.

I РАЗРЯД

Стругувани изделия и текстилни уреди

Да може: Да помага на квалифицираните работници при работата им.

Тарифно-квалификационен справочник
за мебелно производство - 3

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА СПОРТНИ УРЕДИ**

VIII РАЗРЯД

Спортни уреди

**Кройчици и майстори, ръчна обработка
на сложни спортни уреди, импрегниро-
вачи на ски**

Да знае: Да разбира от сложни скици, чертежи и детайли на всички спортни уреди; структурата, положителните и отрицателните качества на дървото; всички видове лепила, лакове, политури, байцове; всички технически норми на спортните уреди от дърво и желязо; всички измервателни уреди, да си служи с тях и изчислява квадратни и кубически метри.

Да може: Да прави всички видове калъпи и шаблони за сложни и типови уреди и си служи с тях. Да крои всички видове сложни и типови спортни уреди. Да приготвява всички видове лепила, байцове и политури и си служи с тях. Да изработва на ръка всички сложни и типови спортни уреди.

VII РАЗРЯД

Спортни уреди

**Кройчици и майстори, ръчна обработка
на типови спортни уреди и сортирова-
чи на ски**

Да знае: Да разбира от скици, чертежи и детайли на всички типови спортни уреди; структурата, положителните и отрицателните качества на дървото; всички видове лепила, лакове, политури и байцове; всички технически норми на спортни уреди от дърво; всички измервателни уреди, да си служи с тях и изчислява квадратни и кубически метри.

Да може: Да прави всички видове калъпи и шаблони за типови спортни уреди и си служи с тях. Да крои всички видове типови спортни уреди. Да приготвява всички видове лепила, байцове и политури и си служи с тях. Да изработва всички видове типови спортни уреди на ръка. Да еша ски /сортира/. Да работи на всички видове дърводелски машини.

VII РАЗРЯД

Лодкарство

Кройчици за лодки

Да знае: Да разбира от скици, чертежи и детайли на всички видове спортни лодки. Да познава структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Да познава всички измервателни уреди, да си служи с тях и изчислява квадратни и кубически метри.

Да може: Да крои всички части за всички видове лодки. Да разчита чертежите и изработва детайли.

VI РАЗРЯД

Спортни уреди

Пресовачи, виячи, сглобявачи и циклачи

Да знае: Структурата на дървото, положителните и отрицателните качества на дървото; всички измервателни уреди, да си служи с тях и изчислява квадратни и кубически метри; всички видове лепила, лакове, политури и байцове.

Да може: Да пресова всички видове сложни и типови спортни уреди. Да вие ски, шейни и ръкохватки за коне. Да сглобява коне, кози, гимнастически сиринове и др. Да цикли ски и кония. Да работи на всички дърводелски машини и сам да ги нагласява с изключение на фрезата.

Лодкарство

Майстори - ръчна обработка на лодки

Да знае: Да разбира от скици, чертежи и детайли; структурата, положителните и отрицателните качества на дървото; всички измервателни уреди, да си служи с тях и изчислява квадратни и кубически метри.

Да може: Да изработва и сглобява самостоятелно всички съставни части на всички видове лодки.

V РАЗРЯД

Спортни уреди

Помощник-майстор и полировчици

Да знае: Да познава структурата, положителните и отрицателните качества на дървото. Да познава всички измервателни уреди, да си служи с тях и изчислява квадратни и кубически метри.

Да може: Да работи на всички дърводелски машини при чагодено положение. Да разкроява шперплат за маси пинг-

понг и др. Да подготвя материали за пресата. Да прави обикновени сглобявания под наблюдение. Да почиства и полирова лицеви части. Да цапва и изправя плоскости. Да лепи швартни на спортни уреди.

Лодкарство
Помощник-лодкари

Да може: Да поставя и завива обшивката на лодката. Да изработва колонки, опорни прътове, облегална дъска, гнезда за ребра, прътове-отблъсквачи. Да поставя пробки, монтири, гнезда за ключове.

IV РАЗРЯД

Спортни уреди

Да може: Да работи на банциг и абрихт по обикновена работа. Да почиства и полирва обикновени спортни уреди. Да прави сглобявания на рамки и плоскости. Да шлайфва на ръка спортни уреди. Да прави кит, байц, китва и байцва. Да шлайфва на шлайфмашините, дискова и ленточна.

Лодкарство

Да може: Да помага при изработване и поставяне на подвижни решетки, планури, гребени и буртици. Да почиства на ръка части за лодки. Да работи на абрихт, банциг при нагодено положение. Заобля, цикли пейки и други части за лодките. Да тегли кордона на части на лодките. Да изработва подвижни решетки плондери, гребени, буртици и райбери.

III РАЗРЯД

Спортни уреди

Да може: Да помага при работа на машините. Да дупчи на бормашина. Да реже летви на банциг. Да залага плоскости и парчета в калъпи за оформяване на фрезата и ги подава. Да почиства вътрешни части. Да си точи инструмента. Да шлайфва опако и го почиства. Да безирова. Да изкърпва масивни части. Да пази и пренася готовата продукция. Да помага при изтегляне холкер, кантове и улеи на ски.

Лодкарство

Да може: Да работи на шраймус. Да работи на бормашина. Да помага при сглобяване и изработване на кил. Да безирова лодки.

- 21 -

II РАЗРЯД

Спортни уреди

Да може: Да помага при пресоване в пресата. Да зарежда пресата и стяга винтовете. Да прави дибли и ги поставя. Да пренася материала и зарежда в казана за парене на материала. Да помага на банциг. Да лакира спортни уреди. Да матира.

Лодкарство

Да може: Да държи при занитване на лодката с ламина. Помага при изработване и занитване ребра на лодката. Помага при шаблонирано кроене обшивката на лодката.

I РАЗРЯД

Спортни уреди

Да може: Да помага и придържа на майсторите. Да вари и приготвява туткал. Да маже с масло. Да гипсва работа за боя и вътрешни части. Да вади пирончета. Да помага на шрайхмус.

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ТОКОВЕ, КАЛЪПИ ЗА
ОБУВКИ, УКРЕПИТЕЛИ И ТАПИ ЗА БУРЕТА**

III РАЗРЯД

Да познава какви материали трябва да донася до банцига. Да познава номерата на полуфабрикатите и да ги пренася до копир машината. Да знае разположението на работното помещение и начин на почистване около машините. Да познава всички видове калъпи, опъвачки и гамби. Да умее да сече куки и чивии за обушарските дървени калъпи. Да умее правилно да поставя номерата на калъпите и ширката. Да връзва калъпите по чифтове. Да почиства тапите от крайници. Да знае да приготвява политура за полиране на калъпите. Да поставя номера и отяква токовете за обувки. Да умее да манипулира с вала за полиране.

IV РАЗРЯД

Да може да поставя гъончета и гилзи на сгъваемите калъпи. Да наковава пирончета върху гъончетата. Да умее да бележи на банцигара всички модели за рязане на калъпи. Да пробива, кове, ками и бие номерата с чук отгоре. Да знае да шлайфва укрепители за обуца /кленки/.

V РАЗРЯД

Да познава устройството на копир машините за токове и работи на нея. Да знае да мери токовете по дължина и ширина. Да отстранява евентуално задръжките през време на работа - на машините. Да умее да работи на абрихт и циркуляр. Да познава устройството и работата на фрез машината. Да може да сменя и поставя модели на фрез машината. Да умее да работи всички видове калъпи.

VI РАЗРЯД

Да може да разпознава коя е суха и сурова цепеница. Да може да крои цепениците по терк-номера. Да умее да работи на копир машина за калъпи. Да знае да мери калъпа по ширка. Да знае да реже чопове и ками на калъпите. Да умее да прави дупки на калъпите. Да умее да шлайфва /почиства/ на вал калъпите. Да знае да поставя, разпознава гласпапира и сменява същия на вала. Да умее да работи на фрез машината - дълбочка - кетен. Да сглобява сгъваемите калъпи. Да умее да реже укрепители-кленки за обувки. Да умее да фрезва тапи на фрез машина. Да умее да из-

- 23 -

работва гамби за ботуши заедно с крачетата и клиновете.
Да умее да работи на двувретенната фреза за токове.

VII РАЗРЯД

Да знае да изработва модели /фасони/ за всички видове калъпи и такива за обувки. Да умее да поправя стари модели. Да знае и умее да работи на всички машини, отнасящи се за изработка на моделите за калъпите и токовете. Да познава начина за обезопасяване на всички видове машини.

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА АМБАЛАЖ И БЪЧВИ

VII РАЗРЯД

Да може да изработва всички видове амбалаж и бѳчви на машини и ръка. Да познава структурата на дървото, с което работи, положителните и отрицателните качества на същото. Да може да си служи с всички измервателни уреди за измерване на квадратни и кубически метри. Да може да ръководи бригада и осигурява работа на същата. Да може да работи на гатер. Да познава правилника на техниката за обезопасяване на машините и противопожарните уреди. Да може и да знае всичко от предшествуващите разряди.

VI РАЗРЯД

Амбалажни изделия

Да познава конструкцията на машините, на които работи. Да познава структурата на дървото, с което работи, положителните и отрицателните качества на същото. Да познава структурата, устройството на амбалажните произведения, накрояването и избирането на подходящ материал за същите. Да умее да крои всички видове амбалаж. Да може да си прави шаблони и нагласява ограничителя за накрояване на материала по необходимия размер. Да познава измервателните уреди и си служи с тях за измерване на квадратни и кубически метри и пр. Да може да крои всички видове амбалаж. Да може да работи на циркуляр, фреза и абрихт правилно. Да познава правилника на техниката за обезопасяване на машините и противопожарните уреди.

Бѳчварски изделия

Да има общи познания по дърводелските машини и си служи с тях. Да познава структурата на дървото, с което работи, положителните и отрицателните качества на същото. Да може да крои бурета. Да може да фугира дѳги на дискмашината. Да може да свива бурета на кош. Да вторя сва бурета. Да пречуква бурета. Да може да сменя счупени дѳги. Да може да кове дѳна на бурета. Да може да извива калеми и рендосва дѳната на буретата. Да може да папуросва, задѳнва и оковава бурета с чѳмбер. Да познава правилника на техниката за обезопасяване на машините и противопожарните уреди.

V РАЗРЯД

Бѳчварски изделия

Да познава устройството на бѳчварските машини. Да

участвува при свиване на буретата на кош. Да може да сече чембер. Да може да дава наклон на чембер. Да може да свива обръчи. Да може да кове дъна. Да може да оковава бурета с чембер.

Амбалажни изделия

Да познава устройството на банцига, циркуляра и си служи с тях. Да познава структурата на дървото, с което работи, положителните и отрицателните качества на същото. Да умее правилно да накроява.

IV РАЗРЯД

Амбалажни изделия

Да познава устройството на всички видове шайги. Да знае и умее качествено да кове всички видове шайги. Да може да сортира избичения материал за амбалаж правилно по ширина, дължина и дебелина. Да знае колко бройки отиват в една каса и връзките прави съобразно бройките в касата. Да може да отделя дефектния от редовния амбалаж. Да знае размерите на страниците, челата и кошаците за амбалажни каси. Да може да кубира изработения амбалаж.

III РАЗРЯД

Да може да пренася трупчета до циркуляра. Да може да складира нарязаните трупчета. Да умее да сортира дъските за амбалажа и ги връзва с тел. Общи работници по пренасянето.

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА МЕБЕЛНО-ТАПИЦЕРСКО ПРОИЗВОДСТВО

VII РАЗРЯД

Да знае: Да прави скици, чертежи и детайли за всички видове сложни и типови тапицерски изделия. Какви количества материали са необходими за всеки вид сложни и типови тапицерски изделия. Да разпознава отделните видове материали и ги употреби в зависимост от предназначението за сложни и типови тапицерски изделия. Да познава всички видове измервателни уреди. Да ръководи и разпределя работата на ниско квалифицирани работници.

Да може: Да изработва всякакъв вид сложни и типови тапицерски изделия от кожа, плат и разни мушамы. Да крои и разпределя всякакъв вид сложни и типови тапицерски материали. Да пакетира и облича всякакъв вид сложни и типови тапицерски изделия.

VI РАЗРЯД

Да знае: Да прави скици, чертежи и детайли на всякакъв вид типови тапицерски изделия. Какви количества материали са необходими за всякакъв вид типови тапицерски изделия. Да разпознава отделните видове материали и ги употребява в зависимост от предназначението за типови тапицерски изделия. Да познава всички видове измервателни уреди. Да ръководи и разпределя работа на по-ниско квалифицирани работници.

Да може: Да изработва всякакъв вид типови тапицерски изделия от кожа, плат и разни мушамы. Да крои и разпределя всякакъв вид типови тапицерски изделия. Да пакетира и облича с всякакъв вид типови тапицерски изделия. Да дава необходимите наклони на типови тапицерски изделия в зависимост от изискванията на техниката. Да ръководи и разпределя работа на по-ниско квалифицирани работници. Да прави всякакви поправки на шевна машина.

V РАЗРЯД

Да знае: Да си служи с всякакъв вид чертежи, скици и детайли. Какви количества материали са необходими за отделно изделие, което предстои да се изработи. Да разпознава отделните видове материали и ги употребява в зависимост от предназначението им. Да познава измерва-

телните уреди.

Да може: Да изработва всякакви типови тапицерски изделия по дадени му указания. Да прави кадри /кантове/ по всякакъв вид сложни и типови тапицерски изделия там, където е необходимо. Да настила пълнежа под втория кене-вир, да преопъне и правилно прекрои и прешие хевтовете. Да може да обшива на I и II гарнир. Да пласира материал на I и II групд на всякакъв вид сложни и типови тапицерски изделия. Да прави малки поправки на шевна машина. Да обшива шнур.

IV РАЗРЯД

Да знае: Да си служи с всички измервателни уреди.

Да може: Да връзва пружини на всички видове сложни и типови тапицерски изделия. Да настила материал на I и II групи на типови тапицерски изделия. Да слага шанга на типови тапицерски изделия. Да оковава вътрешен плат на всички видове сложни и типови тапицерски изделия. Да тапицира лека тапицерия.

III РАЗРЯД

Да може: Да връзва пружини на типови тапицерски изделия. Да оновава вътрешен плат на всички типови тапицерски изделия. Да пълни възглавници. Да шие скрит шев.

II РАЗРЯД

Да може да кове и шие пружини. Да кове колани. Да друсира пружини. Да изправя шанги, кове зебло. Да оковава и задънва седалки. Да кове гърбове от картон или плат.

I РАЗРЯД

Да разчепква трева, талаш и розхар. Да пренася необходимите материали до работното място. Да помага на квалифицираните работници.

- 28 -

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ГАТЕРНО ПРОИЗВОДСТВО**

IV РАЗРЯД

Обслужващи при гатерното производство

Да знае: Да поддържа машината, да я пуска в движение, да я спира.

Да може: Да товари трупи на кола, камион и вагонетка. Да изнася дъски от гатера, да ги сортира, нарежда на ракли. Да сортира и почиства отпадъците от гатерното производство. Да изнася и нарежда дъски в парилня; да помага на циркуляра при крайчване на дъските. Да нарежда летви на снопчета и да ги връзва с тел. Да работи на гатер-банциг като помощник.

V РАЗРЯД

Гатерист самостоятелен

Да знае: Да познава добре поставянето трупа на гатера за правилното му разбичване. Да разкроява трупи за разцепването им.

Да може: Да прави чапраз на трионите на гатера. Да деля дървен материал. Да връзва труп на вагонетката. Да точи триони, да съединява /шие/ ремъците, да сортира правилно дъските на фигура /раклите/. Да сменява и поставя триони на гатера и да работи с него. Да крайчва правилно дъските.

VI РАЗРЯД

Майстор-гатерист монтажист

Да знае: Да разбира от направата на всички видове гатери, тяхното точене и начапразяване. Структурата на дървото, положителните и отрицателните му качества. Да разбира от електротехника и отстранява малки дефекти. Уредите и пособията, с които си служи гатерът. Да познава лагерите на гатера. Да изчислява трупи и дъски в кубически метри, да познава квадратна мярка.

Да може: Да прави всички видове копани /делители/ на трионите при всички дебелини на дъските. Да монтира дървообработвателните машини. Правилно да поставя и разбичва трупа на гатера. Да прави обикновен ремонт на гатера.

- 29 -

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА СЕДАЛКИ И ОБЛЕГАЛКИ

VII РАЗРЯД

Да знае: Да манипулира с хидравлическата преса и познава основно нейното устройство и начин на действие. Да извършва ремонт на пресата. Устройството на дървото, неговите положителни и отрицателни качества. Да разпознава при лепенето меките и твърдите дървесини и се съобразява с изпичането им. Да прави лепилото, като спазва пропорциите от нужните материали за неговото приготвяне. Да изчислява кубически и квадратни метри. Правилника за техн. безопасност и противопожарните средства. Да осигурява работното място на по-ниско квалифицираните от него работници. Да води точна отчетност за извършена продукция за човеко-час. Да познава основно шелмащината. Основно електротехниката и помпите за водно налягане.

Да може: Да работи на пресата самостоятелно. Да работи на шелмащината. Да разкроява трупите и отделя след развиването на листовите за лице и вътрешно. Да кръстосва листовите, за да може да се измерва силата им при свиването и разпускането на дървесината. Да извършва обикновен ремонт на хидравлическата преса, шелмащината, ножицата и др. и да знае всичко от предшестващите го разряди.

VI РАЗРЯД

Да знае: Да познава основно устройството на шелмащината по слагането на агренажни колелета по таблицата за получаване при развиването желаната дебелина. Да изчислява квадратни и кубически метри. Да познава структурата на дървото, положителните и отрицателните му качества. Да познава правилника за техническата безопасност и противопожарните средства.

Да може: Да изчиства и изостря ножа и поставя същия на машината. Правилно да центрова трупчетата при поставката им, за да се получава най-малко шкарт при развиването им. Да знае всичко от предшестващите го разряди.

V РАЗРЯД

Да знае: Да разкроява фурнира и го сортира по качество при неговото разпределяне за лепенето. Да може

- 30 -

да помага на шедмашината и да навива развития фурнир, без да допуска разкъсване на същия при навиването. Да може да работи на ножицата.

IV РАЗРЯД

Да може: Да намазва фурнира с лепило хубаво и да подрежда и кръстосва същия, за да получи нужната здравина на седалката. Да може да реже на ножицата.

- 31 -

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ЧЕТКАРСТВО**

I РАЗРЯД

Помощник на автомата

Да пълни казанчето с метлен клас. Да подава и стяга дръжките в рамката. Да познава изварен ли е класът или не.

Отварячки на четина

Отварят всички видове четина. Да познават главите и опашките, дължините и цветовете на четината.

Шлайфисти

Да шлайфват на едрата и дребната шайба всички видове дръжки за четки. Да разбират и различават всички видове гласпапир. Да владеят и ръководят добре машината.

Чистачки на ножа

Да почистват всички видове четки. Сами да поправят малките задръжки.

Опаковачи на четки

Да опаковат, подпечатват с качествения печат, връзват, нижат и поправят, както и проверяват съдържанието на пакетите.

II РАЗРЯД

Манипулаторки на метлен клас

Да познават и различават по качество всички видове метлен клас. Да сортират, връзват и режат сноповете. Да ги изваряват и боядисват.

Общи работници в дърводелския отдел

Пренасят талпи и летви с ръце и колички. Изхвърлят талаш и трици. Почтистват около машините и натрупаните отпадъци. Помагат при кроенете на талпите. Чистят и метат работното помещение.

III РАЗРЯД

Връзвачки на четина

Да познават всички видове и качества четина. Да връзват правилно и качествено снопчетата. Да могат да работят на машините за решене, смесване, на ножа и тег-

лачката. Сами да си привеждат машините в движение. Да познават причините за задръжките. Да подреждат опашките по цветовете и дължини.

Фрезистки на зъбни четки

Да познават и ръководят добре машините си. Да могат да изработват всички видове дръжки за зъбни четки от дърво и от други материали. Да сменяват и точат ножовете, да коват каишите, да подреждат барабаните.

Шанцборки на зъбни четки

Да шанцоват всички видове четки за зъби от дърво и от други материали. Да си сменяват иглите и бургиите. Да чистят каналите при задръстване. Да си коват каишите. Да поправят всички малки дефекти.

Фрезист - дърводелец

Да работи на фрез, хобел и шрайхмус. Да работи на автоматическия струг. Да познава всички видове дървета.

IV РАЗРЯД

Шанцборки на четки за обуца

Да шанцоват всички видове четки за ботуши и размазвачки. Да могат да сменяват иглите и регулират формите си. Да почистват каналите при задръстване. Да слагат тел. Да поставят правилно четината. Да познават причините на всички задръжки.

Шанцбори на четки за ръце

Да работят на машината за четки на ръце, като си сменяват формите, подреждат и пускат машината в движение. Да познават причините за всички задръжки.

Плетачки

Да плетат всички видове четки от фурда и специални с тел.

Полировачки

Да си правят политура добре и икономично. Да работят правилно. Да дават хубав гланц на дръжките. Да разбират от употребата на разните масла и пемза.

Лакировачи

Да познават манипулацията с всички лакове. Да изсушават лакираните дръжки при необходимата температура.

Бормашинисти

Да дупчат всички видове дръжки за четки. Да познават

- 33 -

размерите на бургите и да ги поставят правилно. Да правят всички регулации. Да познават наклоните при всеки вид производство. Сами да си вършат дребните поправки.

Шанцьори на автомати за дъски

Да работят, ръководят и добре познават машината. Да си сменят иглите и бургите. Да си коват каишите. Сами да си вършат всички дребни поправки.

Шанцьор на полуавтомат за обуца

Да шанцова всички видове четки за обуца. Да сменява шаблоните и приготвя машината и за четки за дрехи. Да сменява иглите и бургите. Да слага тел. Да поставя правилно четината. Да познава причините за всички задръжки.

Резач на ножа

Да обрязва четките и да им дава правилен вид. Да си върши обикновените поправки.

V РАЗРЯД

Сортировачи

Да познават и сортират всички видове дължини и качества свинска четина, конски и волски косъм.

Перачи

Да изпират машинно всички видове четина. Да познават машините. Да пускат правилно и икономично парата. Да си поправят задръжките.

Смоладжии

Да правят и пълнят снопчета. Да си правят смолата и лепилото. Да измерват точността на четината. Да изчукват, режат, връзват и пълнят снопчета четина. Да изработват бръснарски четки, баданарки, блажарки и всички специални такива със смола.

Решачи - даракчии

Да познават основно всички видове четина. Да ги решат и очукват.

VI РАЗРЯД

Майстори-дърводелци

Да познават устройството на всички видове дърводелски машини. Да изработват и разкриват всички видове дръжки за четки. Да правят мерки и зареждат машините.

Да ръководят, квалифицират и приготвяват работа за работниците в отдела. Да познават основно всички дървета и годността им за употреба.

Майстор - перач

Да познава добре машината в пералнята. Да познава всички видове четина. Да ръководи работниците и проверява качеството на изпраната четина.

Майстор-четинар

Да познава качествата и дължината на всички видове четина. Да бъде с голяма квалификация по четкарството. Да може да ръководи работниците и производството. Да разпределя и отчита правилно производството.

- 35 -

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК ЗА БОЯДИЙСКИ ОТРАСЪЛ

VIII РАЗРЯД

Майстор-бойджия - фладерист на мебели

Да може: Да приготвя шаблони за фладиране. Да приготвява блажни, постни фладериви бои и получава сложни бои, които да са качествени да съкнат бързо, да не лепнат и потичат при работа с тях да не се напукват и лющят. Да може да поправя, подсилва и подобрява готовите блажни емайл лакови бои. Да познава основно цялата апаратура за шприцоване, да може да я разглобява, почиства и сглобява, да отстранява повреди по нея и подменя повредени части, да я поддържа в изправност. Да може да подготвя квалифицирани кадри. Да познава основно видовете дървета, обект на имитация фладиране. Да ръководи и разпределя работа на всички разряди. Да може и знае всичко от предшестващите разряди.

VII РАЗРЯД

Шприцори - фладеристи на мебели

Да може: Да шприцува качествено всички видове мебели. Да си приготвя, смесва бои блажни, емайл-лакови, матови и гланцови. Да познава инсталацията на апаратурата. Да работи с нитроцелулозови бои и с безцветни целулозни лакове и си разрежда същите. Да фладира имитация орех, птичи явор, папел, маз и др. Да знае състава на всички бои и лакове, с които работи. Да познава апаратурата на шприцовете, за да може да ги разглобява, почиства и сглобява пистолета и компресора. Да познава всички видове дървета, които имитира, цвета, структурата и свойствата им. Да може и знае всичко от предшестващите го разряди.

VI РАЗРЯД

Шприцори, лакировачи - пом. фладеристи

Да може: Да работи с пистолет правилно и качествено. Да шприцова I-ва боя по прости мебели и да фладира същите имитация орех. Да лакира правилно и качествено фладираните мебели, равномерно да нанася лака, без натрупване или потичане.

Да знае: Да разпознава всички видове лакове, синкати-ви, бронзова тинктура, терпентин и бензин и техния състав. Да познава добре цветовете на отделните бои. Да може и всичко знае от предшестващите го разряди.

36 -

V РАЗРЯД

Помошник-фладерист

Да може: Да маджунирва всички видове мебели, като си ги приготвя сам. Да начертава с шаблон за фладирание. Да познава всички видове постни бои и си служи с тях. Да познава видовете безири, винервайса, гипса и си служи с тях. Да нанася I-II маджун на всички видове мебели и ги шлайфва добре. Да оцветява с блажни бои дръжките, цоклите и кантовете на мебели. Да може и знае всичко от предшествуващите го разряди.

IV РАЗРЯД

Маджунист - подготвач

Да може: Да приготвя всички видове маджуни, постни, полупостни, блажни, полублажни лакове и др. Да познава видовете безири, състави или винервайси, гипси и си служи с тях. Да знае и може всичко от предшествуващите го разряди.

III РАЗРЯД

Бояджии - маджунисти, шлайферисти

Да може: Да грундира и нанася I маджун на кухненски мебели. Да нанася II маджун на същите мебели. Да шлайфва добре всички видове мебели, качествено и ги подготвя за боя. Да оцветява с блажна боя всички видове мебели, дръжките, цоклите и кантовете. Да може и знае всичко от предшествуващите го разряди.

II РАЗРЯД

Да полага първи маджун. Да шлайфва след I и II маджун. Да прецежда блажни бои и почиства съдовете, инструментите и съоръженията.

I РАЗРЯД

Да шлайфва преди грунда. Да подготвя и сварява туткал. Да пренася материали и ги разпознава. Да внася и изнася мебели за шприцоване.

- 37 -

**ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ТАЛАШНОТО ПРОИЗВОДСТВО**

VI РАЗРЯД

Да познава структурата на дървото. Да може самостоятелно да сменява ножовете и моделите на машината. Да може да прави модели. Да може да смазва машината. Да може да съединява и шие ремъците на машината. Да познава законите за безопасността и противопожарната охрана.

VII РАЗРЯД

Да смазва машината. Да може да връзва и тегли талаш. Да знае и може всичко от предшествуващите го разряди.

IV РАЗРЯД

Да може да смазва машината. Да може самостоятелно да сменява ножове и модели на машината.

III РАЗРЯД

Да познава структурата на дървото. Да познава устройството на циркуляра и да работи на същия. Да може да поставя и сменя диска на циркуляра. Да може да смазва циркуляра. Да може да съединява и шие ремъците на циркуляра. Да познава измервателните уреди и да изчислява квадратни и кубически метри.

III РАЗРЯД

Да може да товари трупите и ги поднася на циркуляра. Да може да изтегля талаша от талашмашината.

III РАЗРЯД

Да може да товари трупчетата и да подхранва машината. Да подава талаша на пресата.

- 38 -

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА КЛЕЧКИ ЗА ЗЪБИ

I РАЗРЯД

Да си прекарва материал. Да реже с жагата. Да помага на майсторите. Да обслужва машината за сеене на клечки за зъби. Да сгъва кутии.

II РАЗРЯД

Да лепи кутии за клечки за зъби. Да прави пакети. Да приготвява лепило. Да познава основно разните видове лепила.

III РАЗРЯД

Да пълни кутийки с клечки за зъби. Да работи на беланката /машина/. Да съединява ремъци на машините /шлене/. Да прави малки поправки. Да познава правилата на техниката и безопасността на противопожарните средства.

IV РАЗРЯД

Да обслужва барабана. Да познава сушилнята. Да сортира продукцията. Да познава правилата за техниката на безопасността и противопожарните средства.

V РАЗРЯД

Да крои материали. Да експедира готова стока. Да работи на абрихт и бандиг. Да работи на дърв.струг. Да поправя машините, с които работи. Да познава техниката и безопасността на противопожарните средства.

VI РАЗРЯД

Да работи на автомат-машини. Да познава устройството на машините. Да прави поправки на машините. Да има основни познания по електротехниката. Да познава свойствата на всички дървета. Да познава правилата на техниката и безопасността на противопожарните средства.

- 39 -

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА АПТЕЧНИ КУТИИ

I РАЗРЯД

Да затваря кутийки. Да слага дъна. Да прекарва материал. Да реже с жага. Да формира дървени лъжички. Да помага на майсторите. Да отпуска калъпите на парната машина.

II РАЗРЯД

Да подравнява дъна на кутийки. Дамаже пръстени на кутийките. Да опакова кутийки. Да приготвява лепило за дъна.

III РАЗРЯД

Да работи на обрезащите. Да работи на палшера. Да работи на шанц-машините. Да прави казеиново лепило за цилиндрите за кутийки. Да познава правилата за техниката и безопасността на противопожарните средства.

IV РАЗРЯД

Да зарежда парните калъпи. Да обслужва хобелмаши-
та. Да смазва машините и моторите. Да познава измерва-
телните уреди и си служи с тях. Да ръководи бригадата.
Да познава правилата на техниката и безопасността на
противопожарните средства.

V РАЗРЯД

Да познава конструкцията и особеностите на дървод-
машини. Да има общи познания по електротехника. Да ост-
ри ножове и ленти, както и лепи ленти за банциг. Да шие
и сменява камши. Да познава лагерите на машините. Да
крои материали. Да експедира стоката. Да обслужва парна-
та машина. Да познава правилата за техниката и безопас-
ността на противопожарните средства.

- 40 -

Тираж: 1130

Поръчка № 433/689

Литография "Балкан" - София, 1952 г.

МИНИСТЕРСТВО НА КОМУНАЛНОТО СТОПАНСТВО

SECRET

25X1

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН
СПРАВОЧНИК

ЗА МЕТАЛООБРАБОТВАНЕ

25X1

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО „НАУКА И ИЗКУСТВО“
СОФИЯ — 1952

МИНИСТЕРСТВО НА КОМУНАЛНОТО СТОПАНСТВО

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК

ЗА

МЕТАЛООБРАБОТКА

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО "НАУКА И ИЗКУСТВО"

Одобен с 413-то постановление на Министерския
съвет от 23 април 1951 г.

У К А З А Т Е Л

за специалностите по разряди за основните работници
към ДИО "Металобработване"

I РАЗРЯД - 300 ЛЕВА ✓

1. Опаковачи на: емайлирани и алуминиеви съдове, разни дребни пресови, ламаринени и телени изделия.
2. Очуквачи на бакелитови копчета и предмети.
3. Шлайфисти, почиствачи и броячи на бакелитови копчета.
4. Контролчици по мартинки, пливки и др. подобни.
5. Сортировачи на полуфабрикати /при производството на оковки/.
6. Опаковачи на разни обковки.
7. Дърводелци /при производството на каруци и файтони/.
8. Леяри /чугунолеяри/.
9. Леяри на цветни метали.
- ✓ 10. Сърцари.
11. Шлесери
12. Стругари
13. Фрезисти
14. Монтьори

II РАЗРЯД - 320 ЛЕВА

1. Опаковачи /брави, панти и др. подобни в книга/
2. Опаковачи на клинци, лъжици, вилица, значки и др. подобни
3. Сортировачи на части за брави
4. Шлесери /по каси, шкафове и железни конструкции/
5. Шлесери по медицинска мебел, кровати, детски колички и бригадирски колички
6. Пробивачи, очуквачи, окулвачи, поларовачи и почиствачи на бакелитови копчета и предмети
7. Работници по производство на шипки за пране
8. Работници по производство на варели за течни горива и карбид
9. Полировачи на телени копчета
10. Пом. тъкачи на телени мрежи и сита
11. Леяри /чугунолеяри/
12. Леяри на цветни метали
- ✓ 13. Сърцари
14. Шлесери
15. Стругари
16. Фрезисти
17. Монтьори

- 4 -

III РАЗРЯД - 345 ЛЕВА

1. Тенекеджии
2. Сортировачи на готова продукция при емайлното производство
3. Бърсачи при емайлното производство
4. Носачи
5. Кройчи /чертане по шаблон/ при емайлното производство
6. Дръжкаджии при емайлното производство
7. Налагачи на рамки при емайлното производство
8. Обрезвачи на моторна и ръчна "Зега"
9. Валцовачи /на оксигенови заварки при емайлното производство/
10. Комплектувачи на гайки с болтове
11. Опаковачи на болтове и нитове
12. Шлесери и монтьори по: кровати, детски и бригадирски колачки, каси и шкафове, железни конструкции и медицинския мебел
13. Опаковачи на кровати
14. Фрезисти на болтове /"Шлиф"-машина полуавтомат/
15. Работници по варела и тенекиен амбалаж
16. Почиствачи и опаковачи на ножове и ножки
17. Свивачи на уши на лопати и лизгари
18. Опаковачи на кофи, лопати и сечива
19. Работници по подготовка на дребни части за монтаж на обковки
20. Шлайфисти на дребни части за никелиране
21. Пунктшвайсисти при емайлното производство
22. Нарезвачи на шипови дупки на конски подкови.
23. Опаковачи на конски и волски подкови
24. Шлесери по пружини за кровати
25. Пресьори
26. Контрольори по значки
27. Изтеглячи на бижутерийна тел
28. Монтажисти на разни дребни ламаринени изделия
29. Емайльори на едно- и двуцветни значки
30. Пом. таблетирчици при производство на бакелитови копчета
31. Сортировачи на седефени и галелитни копчета
32. Фасоначи на седефени и галелитни копчета
33. Шпулачи и навивачи на макари за телени сита и мрежа
34. Общи работници за обикновен физически труд
35. Леяри на алуминиеви вилица, лъжици и дръжки за ножове /кокилно/
36. Леяри /чугунолеяри/
37. Леяри на цветни метали
38. Сърцари
39. Шлесери

- 5 -

- 40. Стругари
- 41. Фрезисти
- 42. Монтьори

IV РАЗРЯД - 370 ЛЕВА

1. Общи работници за тежка физическа работа
2. Работници по производство на цинкване
3. Миячи /при емайлното производство/.
4. Огняри при емайлни пещи и вани за поцинковане и калайдисване
5. Шамповачи на мотики и др. подобни
6. Шлесери /при производство на брадви, тесли, кирки, мотики и др. подобни/.
7. Пом. пресьори при производството на сечива на топло
8. Калайджии на вилицы и лъжици /фине калайдисване/
9. Пресьори на "Ексцентрик-преса"
10. Валцувачи на лъжици
11. Работници по варели за течни горива и карбид
12. Шмиргелисти
13. Фладеристи
14. Шлесери по: кровати, колички, медицинска мебел, чугунени части за печки, каси, шкафове и железни конструкции
15. Работници на машини за тапцърски пружини
16. Гайконарезвачи
17. Винтонарезвачи на машини валцовки
18. Фрезисти на гайки и краища на болтовете
19. Работници на машини за оковане каси за гвоздеи
20. Фрезисти на болтове /"Шлиц"-машинна автомат/
21. Бордировачи и обрязвачи на съдове /при емайлното производство/
22. Чукачи на заварки на съдове с автоматичен чук
23. Контролчици на съдове /полуфабрикати/
24. Пом. поцинковачи
25. Банцигари
26. Резачи на желязо и чембер
27. Пом. изтеглячи
28. Пресьори на бакелитови копчета и предмети /автоматични преси/
29. Лакировачи на телени копчета
30. Тенекеджии
31. Подавачи на горещи лопати и лизгари
32. Изострачи на клинци /"Шпиц"-машинна/
33. Валцовачи на тел /разни профили/
34. Нитовачи и маркировачи на алуминиеви съдове
35. Бормашинисти /при производство на оковки/
36. Шмиргелисти при производство на оковки
37. Шлайфисти на алуминиеви и дървени дръжки за ножове, ножки и др. подобни

- 6 -

38. Емайльори на многоцветни значки
39. Пекари на значки
40. Плетачи на бижутерийни верижки
41. Автоматчици за: фиби, безопасни игли, кламери, телени копчета, арматури за бирени и лимонадени шишета, паркетен тел, пантографи за телени скоби и др. подобни телени изделия
42. Работници по производство на кофи за поцинковане /"Абкант" и валцоване/
43. Шлайфисти на: средни части за никел и на никел
44. Леяри на дръжки за врати и прозорци и др. подобни на тях на земя
45. Лопачи на значки
46. Занитвачи на уши и дръжки на поцинковани кофи, лопати и лизгари и др. подобни
47. Пунктивайсисти на варела и др. подобни
48. Работници на "Шплент"-машина до 4 мм
49. Сновачи на основа за телени сита
50. Монтажисти на оси за каруци с пури и гайки
51. Леяри /чугунолеяри/
52. Оксигенисти на емайлирани съдове
53. Леяри на цветни метали
54. Шлесери
55. Стругари
56. Сърцари
57. Фрезисти
58. Монтьори

V РАЗРЯД - 400 ЛЕВА

1. Стругари на водни стругове
2. Обрезвачи на сечива
3. Подавачи на топли парчета
4. Огняри при пещи за подкови и сечива
5. Пом. пекари на емайлирани съдове
6. Шмиргелисти на части за печки
7. Шмиргелисти на значки
8. Чистачи на едри отливки /ръчно/
9. Барабанисти /чистачи/ на разни отливки
10. Пом. емайльори /за чугунени предмети/
11. Монтьори на: печки, мартанки, шпанолети, детски колелчки, мебелни бравички и др. подобни
12. Райберисти на пури
13. Свивачи на подкови за "Биг"-машина
14. Работници на "Кап"-машина /за конски подкови/
15. Заварчици на водопроводни тръби /поправка/
16. Кантарджии и опаковачи на гвоздеи
17. Пом. отвързачи на телове

- 7 -

18. Плетачи на оградна мрежа
19. Полировачи на гвозден, синджири и др. на барабан
20. Пом. валцовачи на тръби
21. Пом. байцовачи на телове и работници на варови горещи резервоари
22. Винтонарезвачи
23. Отвършачи на нитове, болтове, текстове и кабъри
24. Изварвачи на болтове и гайки
25. Винтонарезвачи на винтове за дърво полуавтоматично
26. Резачи и изправачи на желязо за болтове и нитове
27. Работници на "Шплент"-машина над 4 мм
28. Доктшвайсисти на всички видове панти
29. Шлесери по: отоплителни и готварски печки, каси, шкафове, железни конструкции, трудовашки колички и кровати
30. Пресъори на "Ексцентрик"-преси
31. Пресъори на бакелитови изделия и копчета на ръчни преси над 30 тона
32. Очуквачи на оксигенови заварки
33. Кройчи на ламарина на ръчен и крачен нож и механичен
34. Тенекеджи
35. Електролепачи на "Ролшвайс"
36. Бояджи на: железни каси и шкафове, на грунд на таблени кровати, бригадирски колички и с пистолет
37. Резачи и фасоначи на кокалени копчета и предмети
38. Полировачи на двоен флиц на ножове и ножки
39. Закалчица на пружини за брави и др. обковки
40. Работници по варели и тенекиен амбалаж
41. Пом. галванотехници
42. Дърводелци за грамофонни кутии
43. Валцовачи на профилно желязо за налчета и ленти от цветни метали за значки
44. Фрикционисти на малки фрикцион преси на студено
45. Резачи на ламарини с "Рол"-машина
46. Пресъори на клинци /"Копф"-машина/
47. Спеивачи на синджири
48. Плетачи на синджири
49. Контролчици по синджири
50. Работници на машини за налчета
51. Мелничари на емайлни каси
52. Маркировачи на варели
53. Плетачи на рабидова и кокошарска мрежа
54. Автоматчица на карфица
55. Плетачи на пружини за кровати
56. Изтеглячи на тръби за кровати
57. Оксигенисти на емайлирани съдове
58. Леяри /чугунолеяри/
59. Леяри на цветни метали

- 8 -

- 60. Сърцари
- 61. Шлесери
- 62. Стругари
- 63. Фрезисти
- 64. Монтьори

VI РАЗРЯД - 435 ЛЕВА

1. Ковачи на машинни чукове
2. Пресьори на сечива на топло
3. Резачи с циркулярни машини
4. Шмиргелисти на сечива
5. Подавачи на горещи парчета за сечива
6. Шлесери на части за печки
7. Шмиргелисти на части за печки
8. Монтьори на печки
- + 9. Зидари на печки
10. Кройчи на: едра части за печки, тела, дъна и обръчи на варела
11. Дърводелци за каруци и файтони
12. Тромачи на чугун ръчно и механично
13. Плетачи на бодлива тел
14. Нестеглячи на "файндуг" и "Мителдуг" до 38 мм вкл. и автомати за "файндуг"
15. Байцовачи
16. Отвъръщачи на телове
17. Поцинковачи на телове и мрежи
18. Пресьори на строителни и фасонни гвоздеи
19. Изправачи, подрезвачи, изпробвачи и винтонарезвачи на водопроводни тръби
20. Фрикционисти на лопати, лизгари и др. подобни на топло и гравирание на вилицы и лъжици
21. Затварачи на дъна на поцинковани кофи и струг
22. Работници при производство на оловна глеч, миниум и цинквейс
23. Плетачи на медни и железни въжета
24. Обрезвачи на болтове на "Абгард"-машини
25. Пом. пресьори на топли гайки над 5/8"
26. Пресьори на: нитове и гайки на студено
27. Пресьори на "Ексцентрик"-преси
28. Монтьори на вкопани брави, външни брави и летящи панти
29. Шлайфисти /полироващи/ на шилдове, дръжки, оливки, ножове, вилицы, лъжици и алуминиеви съдове
30. Шлесери за: кровати, медицинска мебел, каси, шкафове и жезбени конструкции
31. Банцигари и фрезисти за дървени дръжки за ножове и кокали за кокалени предмети и копчета

- 9 -

32. Ковачи и нарязвачи на волски гребени
33. Изправачи на квадратен валцдрат на барабан
34. Байцовачи и полировачи на клинци
35. Валцъори на клинци
36. Работник отговорник на механична "Абкант"-машина
37. Стругари изтеглячи на съдове
38. Калайджи на казани и други съдове - ръчно
39. Налагачи на емайлирани съдове
40. Пресъори на ръчни преси за бакелитови изделия над 30 тона
41. Бояджии на кровати на лак и емайл /и кит на табли/
42. Дърводелци за детски колички
43. Кроячи на ламарина за каси, шкафове и казани на ръчен нож
44. Работници на ръчна "Абкант"-машина за ламарина над 1,5 мм
45. Сортировачи на оловни сачми - ръчно
46. Леяри на пломби, едри сачми и др. подобни
47. Шмиргелисти на ножове, ножици, вилици и лъжици от веръждаема стомана
48. Пресъори на хидравлически преси за изтегляне на съдове и др. подобни
49. Закалчици на сечива
50. Оксидженисти на емайлирани съдове
51. Леяри /чугунолеяри/
52. Леяри на цветни метали
53. Сърцари
54. Шлесери
55. Стругари
56. Фрезмоти
57. Монтьори

VII РАЗРЯД - 470 ЛЕВА

1. Подинковачи на кофи и разни предмети с ръчно потапяне във вани
2. Пресъори на "Ексцентрик"-преси
3. Калайджи на вани с ръчно потапяне
4. Изтеглячи на "Гробцуг", "Мителцуг" от 42 мм нагоре и на последователни големи изтеглячни машини
5. Шлайфовачи на изтеглячни камъни
6. Пресъори на топли гайки до 5/8" вкл.
7. Пресъори на болтове и нитове на студено
8. Пресъори на студени гайки
9. Фрикционисти на болтове и нитове на топло, конски подкови и сечива
10. Пресъори на кабъри
11. Нагревачи и подавачи на топли парчета за болтове, нитове и др. подобни на въртящи нафтови или коксови пещи

- 10 -

12. Нарезвачи на винтове за дърво на топло
13. Изострачи на крампони на топло
14. Ковачи на строителни болтове с кованки преси
15. Монтьори на секретни брави
16. Ковачи на нокове и ножки на автоматични чукове и ръчно
17. Монтажисти на нокове и ножки с обикновени дръжки
18. Шлесери по кровати, детски колички, бригадирски колички, каси, шкафове и железни конструкции и медицинска мебел
19. Стругари на дръжки на външни брави на водни стругове
20. Байцовачи на мивки и клекала
21. Чистачи на отливки със сащи машинно
22. Валцовачи на водопроводни тръби
23. Зарезвачи на ацетиленова инсталация /голяма/
24. Поцинковачи на тръби
25. Пекари на емайлирани чугунени предмети и емайлирани съдове
26. Налагачи на чугунени предмети и казани от № 40 нагоре
27. Шлесери на чугунени части за печки
28. Монтьори на готварски печки
29. Шмиргелисти на ютии, едри, чугунени предмети за никелиране
30. Шмиргелисти на чугунени мивки и клекала и др. подобни едри предмети
31. Таницери и бояджии на каруци и габриолети
32. Дърводелци за каруци и габриолети
33. Дървостругари на главини за колела
34. Стругари на оси за каруци
35. Подавачи на горещи парчета за сечива
36. Златари лепачи
37. Стругари изтеглячи на специални съдове
38. Испробвачи на варели и бойлери
39. Затварачи на ламаринен амбалаж - машинно
40. Дърводелци за постаменти на железни парични каси
41. Бояджии на каси и шкафове
42. Резачи на сурови кокали
43. Чукачи-изправачи на ламарина над 1,5 мм
44. Плетачи на патентов синджир
45. Дърводелци на грамофонни кутии
46. Дърводелци на колела за каруци
47. Бояджии - фино боядисване на едри метални предмети с пистолет
48. Оксигенисти при емайлното производство
49. Леяри /чугунолеяри/
50. Леяри на цветни метали
51. Сърцари
52. Шлесери
53. Стругари
54. Фрезисти
55. Монтьори

- 11 -

VIII РАЗРЯД - 515 ЛЕВА

1. Пресъори на топли гайки над 5/8"
2. Пресъори на болтове и нитове на студено
3. Работник отговорник при производство на оловна глеч и минум
4. Пресъори на сечива
5. Ковачи на механични чукове
6. Чистачи на отливки /Занщрал/
7. Емайльори на чугунени изделия
8. Работници по производство на емайлни глазури
9. Швайцьори на водопроводни тръби
10. Изправачи на ламарина под 1,25 мм
11. Точилари на ножове, ножици, ножки и др. подобни на пясъчник
12. Закалчици на ножове и ножици
13. Стругари изтегличи на специални съдове
14. Поцинковащи на телове електролитно
15. Мойтажисти на джебни фини ножчета
16. Дърводелци кройчи на каруци, файтони и габриолети
17. Тапицери и бояджии на файтони и габриолети
18. Златари за ръчна работа
19. Шлесери по каси, шкафове, железни конструкции и медицинска мебел
20. Бояджии фладеристи и художници за кровати, каси, шкафове
21. Тенекеджии
22. Пресъори на "Цим"-преси за дълбоко изтегляне
23. Леяри /чугунолеяри/
24. Леяри на цветни метали
25. Сърцари
26. Шлесери
27. Стругари
28. Фрезисти
29. Монтьори

IX РАЗРЯД - 570 ЛЕВА

1. Леяри /чугунолеяри/
2. Леяри на цветни метали
3. Сърцари
4. Шлесери
5. Стругари
6. Фрезисти
7. Монтьори

Зав. трудови норми: Г. Козев

Директор: М. Иванов

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК**ПРОИЗВОДСТВО НА БОЛТОВЕ, НИТОВЕ И ГАЙКИ, ЖП И ТП СВЪР-
ЗОЧНИ МАТЕРИАЛИ И ДР. ПОДОВНИ****VIII РАЗРЯД****1. Пресьори на топли гайки над 5/8"****Да знае:**

Устройството на машината за топли гайки; устройство на печта; видовете гайки, които могат да се изработват от машината; матриците за същите гайки; размерите и качеството на материалите за същите; необходимата температура по цвят на нагретия материал, от и до който цвят трябва да се пресоват гайките; как се регулира температурата в печта и кога горенето е пълно.

Да може:

Да зарежда и запалва печта; самостоятелно да сменя и центрова матриците за всякакви видове и размери гайки; да ползува таблиците за техническите норми на гайки и болтове; самостоятелно и свободно да подава нагретия материал на машината; да чувства правилния и редовен ход на машината; да ръководи малка бригада от пресьори на топли гайки.

Условия на работа:

Работи при висока температура и шум, замърсен въздух от газове от печта и изгоряло масло, държи тежки нагreti отоманени прътове и непрекъснато е изправен с лице срещу печта и нагретия прът.

**2. Пресьори на болтове и нитове на студено на
машини с двоен удар****Да знае:**

Устройството на машини за болтове и нитове с двоен удар за направа на главата - имената на главните движещи се части и движението им /кинематиката/; видовете болтове и нитове по диаметър, дължина и форма на главата, които могат машините да изработват; материалите, необходими за различните видове, както по размери, така и по качество; матриците за същите нитове и болтове; начинът на замазване с масло движещите се части на машината.

- 13 -

Да може:

Самостоятелно да сменя и центрова матриците за всички видове и размери болтове и нитове; да ползува таблиците за техническите норми за болтове и нитове; да подхранва редовно и правилно машината с материал; да чувства правилния и редовен ход на машината; да ръководи малка бригада от пресфори.

Забележка. Този разряд се отнася за машини с двоен удар, на които може да се изработват болтове и нитове с диаметър от ϕ 8 мм нагоре.

Условия на работа:

Работи се при шум.

VII РАЗРЯД

1. Пресфори на топли гайки до 5/8" вкл.

Да знае:

Устройството на машината за топли гайки; устройство то на печта; видовете гайки, които могат да се изработват на машината; матриците за същите гайки; размерите и качеството на материалите за гайки; необходимата температура по цвят на нагретия материал от и до кой цвят трябва да се пресоват гайките; как се регулира температурата в печта и кога горенето е пълно.

Да може:

Да зарежда и запалва печта; самостоятелно да сменя и центрова матриците за всички видове и размери гайки; да ползува таблиците за техническите норми на гайки и болтове; самостоятелно и свободно да подава нагретия материал на машината; да чувства /определя/ правилния и редовен /или нередовен/ ход на машината.

Условия на работа:

Работи при висока температура и шум, замърсен въздух от газове от печта и изгорело масло, държи тежки нагreti стоманени прътове и непрекъснато е изправен с лице срещу печта и нагретия прът.

2. Пресфори на болтове и нитове на студено

Да знае:

Устройството на машини за болтове и нитове с единичен удар и на машини с двоен удар: наименованието на главните движещи се части и движението им /кинематиката/; видовете болтове и нитове по диаметър, дължина и форма на главата, които могат машините да изработват; материалите, необходими за различните видове, както по размери, така и по качество; матриците за същите нитове

- 14 -

и болтове; начина на замазване с масло движещите части на машината.

Да може:

Самостоятелно да сменя и центрова матриците за всички видове и размери болтове и гайки; да ползува таблиците за техническите норми на болтове и нитове; да подхранва редовно и правилно машината с материал; да чувствава /определя/ правилния и редовен /или нередовен/ ход на машината; да ръководи малка бригада от пресьори.

Забележка. Този разряд се отнася за машини с двоен и единичен удар, на които може да се изработват болтове до 5/16" вкл. и нитове до 8 мм.

Условия на работа:

Работа се при шум.

3. Пресьори на студени гайки

Да знае:

Устройството на пресите-автомати, имената на главните движещи се части и движенията им /кинематиката/; устройството на охладителната инсталация и помпата; видовете и размерите на гайките, които могат да се изработват с автомата; необходимите материали по качество и размери; матриците за всички размери и видове гайки.

Да може:

Самостоятелно да сменя и центрова матриците; да регулира правилно подаването на материала; да отстранява малки повреди по изхвъргачите на обрешките и самите гайки, както и по охладителната уредба; да ползува таблиците за техническите норми за гайки и болтове; да чувствава /определя/ и вижда правилния и редовен ход на автомата; да познава по отрязаните гайки правилно или неправилно е самото обрязване и дупчене.

Забележка. Този разряд се отнася за пресите-автомати, работещи гайки от 5/16" нагоре.

Условия на работа:

Нормални.

4. Фрикционисти на болтове и нитове на топло

Да знае:

Устройството на фрикционпресите за болтове и нитове, имената на движещите се части и движенията им /кинематиката/; максималния и минимален удар на фрикционпресата, с която работи и как той се регулира; видовете болтове, нитове, крампони, тирфони "Т"-образни болтове и др., които могат да бъдат произведени на

- 15 -

пресата; матриците, главичарите и нахвъргачите за различни видове, форми и размери, болтове, нитове и др.; необходимия за образуването на главите материал; необходимата температура по цвят за набиваните на здрава и оформена глава; размерите на материалите за различните дебелини болтове и нитове; кои и какви глави на колко пъти се оформяват.

Да може:

Да оменя и центрова матрицата за разните видове болтове, нитове и др.; да регулира удара на пресата за различните големини глави; да отстранява повреди от охлаждащата инсталация и лостовата система /ръчна или крачна/ за задвижване; да регулира положението на двоконветите към маховика; редовно и правилно да смазва фриксион пресата; да чувства /определя/ правилния код и ударите на пресата; да ръководи бригада от фриксионисти.

Забележка. Този разряд се отнася за производството на болтове, нитове, тирфони, крампони, "Т"-образни болтове и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Работи при топлина и замърсен от пещите въздух.

5. Нагревачи-подавачи на нагрети парчета за болтове, нитове и др. на въртящи се нафтови или коксови пещи

Да знае:

Устройството на пещта: температурата по цвят в самата пещ, както и на нагретия материал; каква част от парчетата да са нагрети; как се регулира огънят в пещта.

Да може:

Да зарежда и запалва пещта, да регулира и поддържа необходимата температура; да нагрива подходящия край на парчето и правилно да го подава на фриксиониста.

Условия на работа:

Работи при висока температура, замърсен въздух с газове от пещта и непрекъснато е изправен с лице срещу светлината от пещта.

6. Нарезвачи на винтове за дърво на топло

Да знае:

Устройството на машината-валцовка; температурата по цвят, при която трябва да става валцоването; нормите за дълбочина и дължина на резбата.

- 16 -

Да може:

Да сменя и регулира валците за резбите; да регулира дълбочината и дължината на резбата; да отстранява малки повреди по машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина и замърсен въздух от пещите.

7. Изострачи на крампони

Да знае:

Устройството на машината, имената на движещите се части; различните номера и размери крампони; температурата по цвят, при която трябва да се изострят краищата на крампоните; нормата за дължината и степента на заострянето.

Да може:

Да си сменя и регулира чуковете за изострянето; да изостря в изискваната форма краищата на крампоните.

Условия на работа:

Работи се при топлина, хвърчащ горещ железен окис, замърсен въздух от пещите и напрежение поради изискваните бързи движения на ръцете.

8. Ковачи на строителни болтове с ковашки преси

Да знае:

Устройството на ковашките преси, имената на главните движещи се части и движенията им; видовете и размерите строителни болтове; техническите норми за размерите на главите; необходимия материал за набиване на главата; необходимата температура по цвят за изковаване на здрава и добре оформена глава.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците и чуковете, с които става оформяване на главата; да работи свободно и самостоятелно с машината; да отстранява малки повреди по машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина, хвърчащ горещ окис и замърсен въздух с газове от пещите.

9. Изтеглячи на телове на гробцуг и мителцуг от 4,2 мм нагоре

Да знае:

Устройството на барабаните в движението им; изтеглячните камъни, охлаждането им и качеството и предназнача-

- 17 -

чението на смазочния материал /сапун на прах, лой и др./; последователността на изтеглянията, т.е. кой ϕ на кой може да се изтегля; да измерва с микрометър с точност до 0,01 мм; да определя годността на избайчвания материал; причините за късането на тела при изтеглянето.

Да може:

Правилно да поставя връзките /ролата/ тел върху въртележките и взема подходящия край за изтегляне; самостоятелно да работи на всички барабани и да изтегля всички размери телове; да преценява кога трябва да смени камъкът и сам да извърши това, както и да подменя клещите.

Условия на работа:

Тежък труд.

VI РАЗРЯД

1. Байцовачи

Да знае:

Процеса на байцоването, с каква киселина става байцоването, гъстотата на разтвора, температурата, при която трябва да става байцоването, времетраене на байцоването, както и кога трябва да бъде подменен разтворът; неутрализирането на киселината върху избайцованата тел; гъстотата и температурата на варовити разтвори.

Да може:

Да зарежда резервоарите с разтвор при необходимост за байцоването гъстота на последния; да манипулира свободно с повдигателните механизми, да измива добре избайцования материал след извеждането му от киселинния разтвор; да вароса до необходимата степен избайцования материал.

Условия на работа:

Тежък физически труд, работи се при наситена атмосфера с киселини /от солна или сярна/ и водни изпарения.

2. Обрезвачи на болтове /на автомати/

Да знае: Устройството на машината, наименованието на главните движещи се части и движенията им; видовете и размерите болтове, които могат да се обрязват на машината; матрици за същите болтове; техническите норми за размерите на главите на болтовете.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците и инструментите; да регулира автомата-подавач на болтовете; да

Тарифа за металообработване-2

- 18 -

определя състоянието на матриците по готовообразаните болтове; да работи свободно и самостоятелно с машината.

Условия на работа:
Нормални.

3. Работници на редуцирмашини - изтъняване стъблото на болта за резбата

Да знае:

Устройството на машината, наименованието на главните и движещи се части и движенията им /кинематиката/; видовете и размери болтове, които могат да се редуцират; техническите норми на болтовете, които машината обработва; матриците и калибрите за разните размери болтове; качеството на материала на болтовете.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира калибъра, чука, изхвъргача и др. инструменти и части, свързани с тях; да определя годността на изтегленото стъбло за нарязване; да чувствава /определя/ правилния ход на машината по ударите ѝ; свободно и самостоятелно да работи с машината.

Условия на работа:
Нормални.

4. Пресьори на нитове на нитмашини

Да знае:

Устройството на машината за нитове, наименованието на главните ѝ части и движенията им /кинематиката/; начина на намазване машината; видовете нитове по форма на главата и размери, които се изработват на машината; материалите за изработване на нитове по размери и качество; матриците, чуковете и изхвъргачите за различните видове и големина нитове; формата и действието на гагата-подавач.

Да може:

Да постави, сменя и регулира матриците, чуковете, изхвъргачите и подавачите /гагата/ за всички видове и големина нитове; да определя по ударите и звука на машината нейната исправност; свободно и самостоятелно да работи всички видове и размери нитове изработвани на машината.

Условия на работа:
Нормални.

Тарифа за металообработване - 2а

5. Пресъори на гайки на студено до 5/16

Да знае:

Устройството на пресите-автомати, наименованието на главните им движещи се части и движенията им /кинематиката/; устройството на охладителната инсталация и помпата; видовете и размери гайки, които могат да се изработват с автомата; необходимите материали по качество и размери; матриците за всички размери и видове гайки.

Да може:

Самостоятелно да сменя и центрова матриците; да регулира правилно подаването на материали; да отстранява малки повреди по изхвъргачите на обрезките и самите гайки, както и по охладителната уредба; да ползува таблиците за техническите норми на болтове и гайки; да чувствава /определя/ правилния и редовен ход на машината; да познава по отрязаните гайки правилно или неправилно е самото обрязване и дупчене.

Условия на работа:

Нормални.

6. Дом.-пресъори на топли гайки над 5/8

Да знае:

Устройството на печта, начина на запалването ѝ, регулиране температурата в нея; размерите на материала за видовете и размери гайки; устройството на машината /без подробности/; необходимата температура по цвят на нагрятия материал от и до кой цвят трябва да се пресоват гайките.

Да може:

Да зарежда и запалва печта, а така също и да регулира температурата в нея; да подава нагрят материал на машината за пресоване на гайките под контрола на пресъора; да помага при смяна на матрици и регулирането им.

Условия на работа:

Работи се при висока температура и шум, замърсен въздух от газове от печта и изгоряло масло, държи тежки нагreti стоманени прътове и непрекъснато е изправен с лице срещу печта и нагретия прът.

7. Изтеглячи на телове на мителдуг под \emptyset 4,2 мм

Да знае:

Устройството на барабаните и движението им; изтеглячите камъни, охлаждането им и качеството и предназначението на смазочните материали /сапун на прах, лой и др./; последователността на изтеглянията, т.е. от кой \emptyset

- 20 -

на кой може да се изтегли; да измерва с микрометър с точност до 0,01 мм; да определя годността на избайцования материал; причините за късането на тела при изтеглянето.

Да може:

Правилно да поставя връзките /ролата/ тел върху въртележките и взема подходящия край на изтегляне; самостоятелно да работи на всички барабани и да изтегля всички размери телове; да преценява кога трябва да смени камъка и сам да извърши това, както и да променя клещите.

Условия на работа:

Тежък труд.

8. Винтонарезвачи /винтове за дърво/

Да знае:

Устройството и действието на автоматите за нарязване на винтове; видове и големини винтове за дърво; техническите норми за всички видове и големини винтове; устройството и действието на помпата за охлаждане и видове охладителни течности.

Да може:

Да сменява различни номера винтове на машината и да я центрова; да отстранява малки повреди; да източва ножовете; самостоятелно да работи на машината при всички видове и размери винтове, които машината може да изработва.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Винтонарезвачи

Да знае:

Устройството на машината, устройството на винторезната глава - менгемето; видовете и размери болтове и резбите за тях; устройството на охладителната уредба; да определя годността на болтовете за нарязване резба.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова винторезните ножове на главата; да регулира менгемето и механизма, определящ дължината на резбата; да си служи с таблиците за резбите; да определя с калибри нормалната слабина между гайката и болта; да отстранява малки дефекти по машината и охладителната уредба.

- 21 -

Условия на работа:

Работи се с постоянно мокри ръце от охлаждащата и смазочна течност.

2. Отвърщачи на болтове и нитове в нафтови пещи

Да знае:

Устройството на нафтовата пещ; температурата по цвят, при която става отвърщането; времетраене на отвърщането; видове и размери болтове и нитове, които се отвърщат.

Да може:

Да запалва пещта и регулира огъня в нея; да пълни и празни пещта с болтове или нитове за отвърщане; да работи свободно и самостоятелно по отвърщането на болтове и нитове.

Условия на работа:

Работи се при топлина и замърсен въздух от газовете на пещта.

3. Изварвачи на болтове и гайки

Да знае:

Видове и размери болтове и гайки; гъстотата и състава на течността във ваната; парната уредба за подгряване на течността, повдигателния механизъм.

Да може:

Да зарежда ваната с разтвор с необходимата пропорция; да си служи свободно с повдигателния механизъм; да пълни и изпразва ваната.

Условия на работа:

Работи се при наситена атмосфера с изпарения от врящата течност.

**4. Винтонарезвачи на патентни болтове
за дърво**

Да знае:

Устройството на машината; видовете и размерите болтове за дърво, които могат да се изработват на машината; техническите норми за резбите на различните размери болтове за дърво.

Да може:

Да сменя и регулира челюстите на големите болтове; да регулира подавателя на ножа; да източва ножа в необходимата форма; да отстранява малки повреди по машината и охлаждащата уредба към нея.

- 22 -

условия на работа:
Нормални.

5. Резачи и изправячи на желязо за болтове и нитове

Да знае:

Устройството на пресата или ножицата за рязане на желязото; ножовете за разните дебелини желязо; необходимите дебелини материал за болтове, а така също и дължината на материала за формиране на главата.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова ножовете за рязане на желязото да определя правилността на отрязването по самите отрязани парчета; да определя за кои размери болтове могат да се използват остатъците от краищата на прътовете и съответно да ги сортира; свободно и самостоятелно да работи с машината; да работи на машина за изправяне желязо от рола.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

6. Полировачи на болтове с барабани

Да знае:

Устройството на барабана; видовете и размери болтове, нитове и спомагателни материали за излъскване.

Да може:

Самостоятелно да работи на барабаните за излъскване на болтове и нитове.

Условия на работа:

Тежък физически труд, шум от въртенето и замърсен въздух от прах, от железни стърготини и дървен ситен талаш.

7. Пресъори-обрезвачи на главните на болтове и нитове с ексцентър-преси

Да знае:

Устройството на пресите: видовете и размери болтове и нитове, които могат да се обрязват на пресите; матриците за видовете болтове и нитове.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците, да регулира хода на плъзгача; свободно и самостоятелно да работи с пресата и да определя правилното или неправилно обрязване.

IV РАЗРЯД

1. Гайконарезвачи

Да знае:

Устройството на гайкорезната машина, на която работи; видове и големини гайки, калибрите за различните резби; охлаждащата уредба; необходимата слабина между нарязваните гайки и болтовете за тях.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира челюстите за затягане на мечика; правилно да поставя гайките в гнездата; да определя годността на гайките за нарязване; да определя и спазва необходимата слабина между нарязаните гайки и болтове.

Условия на работа:

Работи се при постоянно мокри ръце от охлаждащата течност.

2. Винтонарезвачи с машинни валцовки

Да знае:

Устройството на машината-валцовка; видовете и размерите болтове, които могат да се нарязват на машината и калибрите за резбата им; гребените /камъните/ за различните резби; да пуца и спира машината.

Да може:

Свободно и самостоятелно да подхранва машината с болтове.

Условия на работа:

Нормални.

3. Фрезисти-чистачи на болтове и гайки

Да знае:

Устройството на машината; видовете и големини фрези за фрезване на гайки и краища на болтове; видовете и размери болтове и гайки; колко трябва да бъде фрезована гайката или краищата на болтовете.

Да може:

Да поставя и сменя фрезите на машината; да регулира стиските за затягане на болтовете; да заточва правилно фрезите; свободно и самостоятелно да работи и обслужва машината.

Условия на работа:

Нормални.

- 24 -

4. ФРЕЗИСТИ НА ГЛАВИ НА БОЛТОВЕ /"ШЛИЦ"-МАШИНИ
АВТОМАТИ/

Да знае:

Действието на машината; видовете и размери болтове, които могат да се фрезозат; ширината и дълбочината на канала върху главата за различните големина глави; фрезите, необходими за каналите; начина на охлаждане при работа; начина на намазване машината.

Да може:

Да регулира автоматичното подаване на болтовете към циркуляра; да определя годността или негодността на фрезозаните болтове; да сменя фрезата; да намазва машината и контролира охладителната уредба.

Условия на работа:

Нормални.

5. Общи работници за тежка физическа работа

Да знае:

Движението на материалите, полуфабрикатите и готовите фабрики в производствените помещения и складовете.

Да може:

Да извършва всички транспортни работи; да се пази от машините.

Условия на работа:

Нормални.

III РАЗРЯД

1. Комплектовачи /навивачи/ на гайки с болтове
машинно

Да знае:

Видовете болтове според формата на главите; видовете гайки според формата им.

Да може:

Да сменя гнездото за различните гайки; да отделя дефектните гайки и болтове.

Условия на работа:

Нормални.

- 25 -

2. Фрезисти на глави на болтове на полуавтомати

Да знае:

Действието на машината; видовете болтове по форма и големина на главите; дълбочината и широчината на канала; фрезите, необходими за каналите на различните големени болтове.

Да може:

Да сменя фрезите; да регулира степента на затягането на болтовете в каналите; редовно да зарежда всички гнезда на цилиндъра; да определя правилни или неправилни са каналите.

Условия на работа:

Нормални.

3. Упаковачи на болтове и нитове

Да знае:

Видовете и размери болтове, нитове и гайки; видове опаковки /кутии, каси и др./.

Да може:

Да измерва с шаблони размерите болтове и нитове.

Условия на работа:

Нормални.

Забележка. Всички манипулации, необхванети в разрядите, и тия, които биха се явили при ново производство, при тарифицирането да се сравняват с най-близките и сходни на тях, но описаните специалности по разрядите.

ПРОИЗВОДСТВО НА СЕЧИВА

кирки, лопати, брадви, тесли, оси за коли,
чукове, лопати, лизгари и др.

VIII РАЗРЯД

1. Пресьори на ексцентрик-преса /над 200 тона/ или
повече от една операция на един удар

Да знае:

Устройството на машината, главните движещи части и взаимодействието помежду им; мощността на пресата в тонове-удар; матриците за всички видове сечива и устройството им; видовете сечива, които могат да се изработват, и реда

- 26 -

на операциите за всеки вид сечива поотделно; температурата /по цвят на око/, необходима за пресоване на сечива; размерите на материалите за различните видове сечива, а така също дължината на отрязаните парчета; техническите норми за всички видове сечива.

Да може:

Да поставя, сменява и центрова матриците за всички видове сечива; да определя с оглед износването на матриците кога трябва да бъдат сменени /поради износеност/ части от матриците или изцяло да регулира хода на пресата; да сменя пружините на спирачката; да сменя възето на контрагестите; да сменя предпазителите на супорта; да сменя и регулира пружината на кулунга; свободно и самостоятелно да работи на пресата; да смазва основно и частично машината; да ръководи бригада работници; да чувствава /определя/ по слух и усет нормалния ход на машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина, с горещи парчета стомана, хвърчащ горещ окис, дим от изгоряло масло и тежък труд.

2. Ковачи на механични чукове

Да знае:

Устройството на чука, главните му части и движението им; колко най-ниско слиза бабата; начина на смазването на чука и с какво масло трябва да се смазва чукът; предназначението и различните положения на клапаните; наковалните за различните видове сечива; максималния удар на чука, изразен в килограми; температурата /по цвят на око/, необходима за изковаване; качеството на материалите за сечива; техническите норми за изработваните сечива.

Да може:

Да смазва и контролира смазването на машината; да поставя и сменя наковалните за различните видове сечива, като във всеки случай проверява най-ниското положение на бабата; да пуска и спира правилно машината; да изковава всички възможни за чука сечива, оси и други изделия; да ръководи бригада от работници-ковачи; да чувствава /определя/ по слух и усет редовния ход на машината.

Условия на работа:

Много тежък физически труд, топлина, хвърчащ горещ окис и замърсен въздух от газовете на печта и изгорялото масло.

- 27 -

на операциите за всеки вид сечива поотделно; температурата /по цвят на око/, необходима за пресване на сечива; размерите на материалите за различните видове сечива, а така също дължината на отрязаните парчета, техническите норми за всички видове сечива.

Да може:

Да поставя, сменява и центрова матриците за всички видове сечива; да определя с оглед износването на матриците кога трябва да бъдат сменени /поради износеност/ части от матриците или изцяло; да регулира хода на пресата; да сменя пружините на спиралката; да сменя възето на контратежестите; да сменя предпазителите на супорта; да сменя и регулира пружината на кулунга; свободно и самостоятелно да работи на пресата; да смазва основно и частично машината; да ръководи бригада работници; да чувствава /определя/ по слух и усет нормалния ход на машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина, с горещ парчета стомана, хвърчащ горещ окис, дим от изгоряло масло и тежък труд.

2. Ковачи на механични чукове

Да знае:

Устройството на чука, главните му части и движението им; колко най-ниско слиза бабата; начина на смазването на чука и с какво масло трябва да се смазва чукът; предназначението и различните положения на клапаните; наковалните за различните видове сечива; максималния удар на чука, изразен в килограми; температурата /по цвят на око/, необходима за изковаване; качеството на материалите за сечива; техническите норми за изработваните сечива.

Да може:

Да смазва и контролира смазването на машината; да поставя и сменя наковалните за различните видове сечива, като във всеки случай проверява най-ниското положение на бабата; да пуска и спира правилно машината; да изковава всички възможни за чука сечива, оси и други изделия; да ръководи бригада от работници-ковачи; да чувствава /определя/ по слух и усет редовния ход на машината.

Условия на работа:

Много тежък физически труд, топлина, хвърчащ горещ окис и замърсен въздух от газовете на пещта и изгоряло масло.

- 28 -

3. Ръчни ковачи

Да знае:

Ковашкото огнище, вентилатора и всички ковашки инструменти, като клещи, сечива, ножици, гладилки, пробои и др.; стоманите за разните видове сечива и качествата им; видовете горива, употребявани за нагриване на сечивата, и влиянието им върху стоманата; температурите /по цвят на око/, необходими за нагриване, закаляване или отвърщане на сечивата.

Да може:

Да изковава ръчно всички видове сечива, изработвани на топло, като: кирки, брадви, тесли, чукове и др. подобни; да закалява и отвърща изработваните сечива; да заварява по ковашки начин отделни парчета; да доизковава, оправя и окончателно оформя брадви, тесли и др. специални сечива.

Условия на работа:

Тежък физически труд при топлина.

VII РАЗРЯД

1. Фрикционисти за сечива на топло

Да знае:

Устройството на фрикционпресата, главните ѝ съставни части и движенията им; максималния удар, изразен в тонове - налягане; максималния ход на бабата; начин за регулиране хода и удара на пресата; матриците за сечивата, които се изработват на пресата; техническите норми на сечивата, температурата /по цвят/, при която се пресоват сечивата; материалите за различните видове сечива, изработвани се на пресата, и качествата им; за всеки вид отделно дължината на парчета.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички видове сечива, изработвани на пресата; да определя допустимата степен на износеното на матриците /или части от тях/ и ги заменя своевременно; да регулира силата на удара и хода на машината; да чувствава /определя/ по слух и ръката си, с която командва машината, правилния и редовен ход; да работи самостоятелно и свободно на пресата.

Условия на работа:

Тежък физически труд, при топлина и хвърчащ горещ железен окис, дим от пещта и изгоряло машинно масло.

2. Подавачи-нагревачи на парчета за сечива за 400-тонна преса и бързоходен чул

Да знае:

Устройството на нагревателната камера на печта; на кои места и врати как нагрива печта и кои предмети на коя врата и място да поставя за нагриване; за различните операции, за различните сечива при каква температура по цвят трябва да бъдат нагривани; температурата /по цвят/, при която материалът се поврежда; качеството на материалите за нагриване.

Да може:

Да зарежда правилно нагревателната камера с материал /парчета/ за нагриване; да подава редовно и сръчно на съответния ковач нагрети парчета за работа.

Условия на работа:

Тежък физически труд при голяма топлина, замърсен от печта въздух от газове и вредна за очите светлина от печта.

3. Пресьори на "Косенчър"-преса за рязане на лопати и лизгари от цял матрик

Да знае:

Устройството на пресата и мощността и в тонове-удар; видовете и размери лопати и лизгари и матриците за тях; начин на разкриване ламарината.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за различните видове и номера лопати и лизгари; да преценява годността на матриците през време на работа с оглед навременното им сменяване и поправка; самостоятелно да работи и обслужва пресата.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

4. Стругари на оси за каруци

Да знае:

Устройството на струга; видовете и номера оси и пури; техническите норми за осите, пуриите и гайките /конуси, дължини, чеда, резби и др./; инсталацията за охлаждане.

Да може:

Да източва и центрова ножовете за обработка на осите, включително и резбата; да центрова осите на струга; свободно и самостоятелно да извършва стругарската работа

- 30 -

по всички видове и номера оси; да естетранява малки повреди по струга.

Условия на работа:
Тежък физически труд.

VI РАЗРЯД

1. Ковачи на механични чукове /малки бързоходни/ над 150 кг

Да знае:
Устройството и действието на чука; мощността на чука в кг на бабата; видове наковални за различни ковачки работи; смазването на машината; най-ниското положение на бабата.

Да може:
Да си поставя, сменя и центрова наковалните; да смазва правилно и редовно машината и да контролира смазването, съобразно големината и мощността на чука да извършва ковачка работа по разните видове сечива.

Условия на работа:
Работи се при топлина, хвърчащ горещ окис и замърсен въздух от пещта и изгоряло масло.

2. Помощник-пресьори на сечива

Да знае:
Действието на машината; видовете сечива, които могат да се изработват на пресата; температурата /по цвят/ необходима за пресоването; материалите по размери за различните видове сечива; смазването на машината.

Да може:
При центровани матрици и регулирана машина да може да работи с пресата всички видове сечива, каквито пресата може да изработва; да смазва машината; да извършва всичката помощна работа на пресьора-специалист.

Условия на работа:
Тежък физически труд при топлина, хвърчащ горещ железен окис и замърсен въздух от пещта и изгоряло масло.

3. Резачи на машинни циркулари /резачки/

Да знае:
Устройството на машината; скоростите на циркуляра и скоростта на подаването; начина на смазване машината и инсталацията на охлаждане при работа; гътотата на раз-

- 31 -

твора за охлаждане; видове материали по размери, качество и предназначение; размерите на парчетата за различните видове и големина сечива.

Да може:

Правилно и редовно да смазва машината; да сменява циркуляра; да регулира подаването и скоростта на циркуляра според качеството и размера на материалите; да поддържа редовното охлаждане на циркуляра; свободно и самостоятелно да обслужва машината.

Условия на работа:

Нормални.

4. Шмиргелисти на сечива

Да знае:

Кои сечива с какви шмиргели /едри, ситни/ следва да се шмиргеловат; всички видове сечива, изработвани в предприятието, и условията, на които трябва да отговаря заточването им; правилата на техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да шмиргелова и заточва всички видове сечива; да поставя и центрова шмиргеловите си точила; да подрежда предпазителите на шмиргеловите точила и изправността им; да ръководи бригада от шмиргелисти.

Условия на работа:

Тезък физически труд, хвърчащ метал и шмиргелов прах.

5. Подавачи на горещи парчета, на "фрикцион"-преси и чукове от 150 кг нагоре

Да знае:

На кои места и врати как нагрява печта и кои предмети на коя врата на печта се поставят за нагряване; за различните операции при различните сечива на каква температура /на цвят/ следва да бъдат нагрявани парчетата; температурата, при която материалът се поврежда.

Да може:

Да зарежда правилно нагревателната камера с парчета за нагряване; да подава редовно и срочно на съответния ковач, пресъор или ковач правилно нагрети парчета за по-нататъшна обработка.

- 32 -

Условия на работа:

Тежък физически труд при голяма топлина, замърсен от пещта въздух от газове и вредна за очите светлина от пещта.

6. Пресьори на "Ексцентър"-преса на топло

Да знае:

Устройството на пресата, мощността ѝ в тонове удар, максималния ѝ ход и матриците за различните видове манипулации, които извършва; видовете сечива и манипулациите им, които могат да се извършват на пресата; техническите норми за изработваните на пресата сечива.

Да може:

Да си поставя, сменя и центрова матриците за всички видове операции и сечива; да си регулира хода на пресата; да работи самостоятелно и свободно обслужва машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина и замърсен въздух от изгоряло масло и дим от пещта.

7. Закалчици на сечива

Да знае:

Всички видове и големина сечива; да познава материала /стомашите за сечива/; температурата на закаляване и цветовете на отвърщането им; практическите начини за изпитване твърдостта на закалените части; горивата за нагриване на закалка и влиянието им върху материала; течности за закалка и свойствата им.

Да може:

Да закалява всички видове сечива с определена твърдост, съгласно нормите за тях.

Условия на работа:

Работи се на ковашко огнище при топлина и замърсен от дим въздух.

8. Пресьори на "Ексцентър"-преси за рязане на лопати от няколко операции

Да знае:

Устройството на пресата, мощността ѝ, изразена в тонове, и максималния ѝ ход; видове и номера лопати и мизгари и матриците за тях.

- 33 -

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички видове и номера лопати и лентара; да преценява през време на работа кога матриците се нуждаят от източване или поправка; да регулира хода на пресата; да работи самостоятелно по всички видове и номера лопати и др. подобни.

Условия на работа:
Нормални.

9. Функционисти на лопати на топло

Да знае:

Устройството и действието на пресата; мощността на пресата в тонове-удар; шампите /калъпите/ за всички видове и номера лопати; температурата по цвят, необходима за пресоването на различните лопати.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова шампите на всички видове и номера лопати; да регулира удара на пресата; да чувствава по слух и с ръката, с която командува, нормалния ход и удар на пресата; да работи самостоятелно на пресата.

V РАЗРЯД

1. Обрезвачи на сечива /мотики, тесли и др./

Да знае:

Видовете и големините на сечивата по техническите норми и шаблоните за тях; действието на ножа или пресата за обрязване и ножовете или матриците за тях.

Да може:

Да различава качествено изкованите от некачествените такива сечива; да очертава по шаблони или по прости скици сечива за обрязване; да преценява състоянието на изхабяване ножовете или матриците.

Условия на работа:
Нормални.

Тарифа за металообработване - 3

- 34 -

2. Подавачи на горещи парчета на чукове под 150 кг
/тесли за огъване, цвекловадачки за коване и формиране брадви за последно изковаване и др. подобни/

Да знае:

На кои места и врати как нагрива пещта и кои предмети на коя врата на пещта трябва да се поставят за нагриване; за различните операции при различните сечива на каква температура /по цвят/ следва да бъдат нагривани парчетата; температурата, при която материалът се поврежда.

Да може:

Да зарежда правилно нагревателната камера с парчетата за нагриване; да подава редовно и сръчно на съответния ковач-пресьор или друг работник правилно нагreti парчета за по-нататъшна обработка.

Условия на работа:

Тежък физически труд при топлина, замърсен от пещта въздух от газове и вредна от пещта светлина.

3. Огняри при пещите за сечива

Да знае:

Устройството на пещта, начина за зареждане, качества въглища и разход на горивото при различните качества; температура, която трябва да се поддържа в пещта; начин на зареждане и времетраене на горенето от чистене до чистене.

Да може:

Да зарежда, запалва и периодически подхранва в зависимост от необходимата температура в камерата за нагриване материала; да регулира горенето, да чисти пещта и свободно и самостоятелно да я обслужва.

Условия на работа:

Работи при топлина и при замърсен въздух от изгорели и недоизгорели газове.

IV РАЗРЯД

1. Щамповачи на мотики

Да знае:

Видове и големини мотики; устройството на щамповката и матриците за разните видове и големини мотики; техническите норми за формата на мотиките.

Тарифа за металообработване - За

- 35 -

Да може:

Да поставя, сменя и нагласява шампите за различните големини и видове мотики; да работи самостоятелно на шампимашината.

Условия на работа:

Работи при топлина и при замърсен въздух от печите и изгоряло масло от машините.

2. Шлесери

Да знае:

Видове сечива и техническите им норми.

Да може:

Да запилява отворите, чуковете на брадви, тесли, чукове и др. сечива и правилно и равномерно да нанася центри на чука на теслата.

Условия на работа:

Нормални.

3. Пом.-пресьори за сечива

Да знае:

Действието на пресата и видовете сечива, които се пресоват на нея; начина на смазването и местата за това; матриците за разните видове сечива.

Да може:

При центрованн матрици и урегулирана преса да пресова разни сечива; да вади пресованите сечива от матриците и чисти изрезките; да извършва помощната работа при пресьора.

Условия на работа:

Работи при топлина и замърсен въздух от изгоряло масло от матриците.

4. Общи работници за тежка физическа работа

Да знае:

Движението на материалите, полуфабрикатите и готовата продукция в работните помещения и складовете.

Да може:

Да извършва вътрешния транспорт на материали, спомагателни материали, полуфабрикат, готова продукция и др. - тежка физическа работа.

5. Подавачи-нагревачи на лопати

Да знае:

Видове и номера лопати и лизгари; температура по цвят на нагриване за лопати и лизгари; пещта или огнището за нагриване, начин на подреждане и изваждане.

Да може:

Да подклажда пещта или огнището и поддържа необходимата температура; да нагрива правилно и еднообразно лопатите за пресоване, като редовно предава на пресьора нагретите лопати.

Условия на работа:

Работи с огън.

6. Шмиргелисти

Да знае:

Видовете и номера лопати и лизгари; видове шмиргелови точила /едри, ситни/; нормите за остриетата на видовете лопати и лизгари; техниката за безопасността на труда за шмиргеловането.

Да може:

Да шмиргелова всички видове лопати и др. подобни предмети по нормите за острието или други показатели; да следи за изправността на шмиргеловото точило.

Условия на работа:

Работи се при шум и хвърчащ железен и шмиргелов прах.

7. Свивачи и занитвачи на уши на лопати

Да знае:

Видовете и номера лопати; калибрите /роговете/ за занитване и калиброване; размерите на нитовете за различните лопати.

Да може:

Да занитва и оформя ушите на лопатите.

8. Монтаж на оси за коли с пурии и гайки

Да знае:

Видове и номера оси, пурии и гайки; необходимата слабина между пурията и ръкава и между гайката и сста.

Да може:

Да намазва и комплектува оси с пурии и гайки.

Условия на работа:

Нормални.

III РАЗРЯД

1. Лакировачи и опиковачи на сечива /вкл. лопати и лизгари/

Да знае:

Видове и големини сечива и качеството им и начини и материалите за лакироването им.

- 37 -

Да може:
Да опакова всички видове сечива по установените норми за опаковка.

Условия на работа:
Нормални.

2. Общи работници за лека физическа работа.

Да знае:
Движението /пътя/ на суровите материали, полу-фабрикати и готовата продукция.

Да може:
Да извършва вътрешен транспорт на не твърде тежки предмети и друга лека физическа работа по подреждането на предприятието или някои от отделите му, почистването им от отпадъци и т.н.

ПРОИЗВОДСТВО НА ТЕЛОВЕ, ГВОЗДЕИ, КАБЪРИ, МРЕЖИ
МЕТАЛИЧЕСКИ СИТА СИНДЖИРИ МЕДНИ И СТОМАНЕНИ
ВЪЖЕТА И ДРУГИ ПОДОБНИ ТЕЛЕНИ ИЗДЕЛИЯ

VIII РАЗРЯД

1. Поцинковачи на телове електролитно

Да знае:
Електрохимическия процес във ваната; състава на разтвора във ваната; електроуредбата за прав ток; условията за качествено поцинковане на телата.

Да може:
Да зарежда ваната с необходимия разтвор; да регулира силата и напрежението на тока; да отстранява малки повреди по уредбата за поцинковане; да сменява анода /цинка/; да определя качествеността на поцинковката; свободно и самостоятелно да ръководи процеса на поцинковането.

Условия на работа:
Работи при слаби изпарения от солна киселина.

VII РАЗРЯД

1. Изтеглячи на телове на гробцуг и мителцуг от 4,5 мм
нагоре

Да знае:
Устройството на барабаните /шайбите/ и движението им; изтеглячните камъни, охлаждането им, качеството и

предназначението на смазочните материали /сапун на прах, лой и др./; последователността на изтеглянията, т.е. от кой на кой може да се изтегля; да измерва с микрометър с точност до 0,01 мм; да определя годността на избайцования материал; причините за късането на тела при изтеглянето.

Да може:

Правилно да поставя връзките /ролата/ тел върху въртележките и взема подходящия за изтегляне край; самостоятелно да работи на всички барабани и да изтегля всички размери телове; да преценява кога трябва да сменят камъкът и сам да извърши това, както и да подменя клещите.

Условия на работа:

Тежък труд.

2. Изтеглячи на големи изтеглячни автомати

Да знае:

Устройството на автомата, движението на отделните барабани, съотношение между скоростите на същите, начина на спиране и пускане на автомата; последователността на изтеглянето от началния до крайния барабан; охлаждащата уредба; да определя годността на избайцования материал; да измерва с микрометър дебелината на теловите с точност до 0,01 мм; изтеглячните камъни и качеството и предназначението на смазочните материали; уредбата за намазването на автомата и обичайните повреди по него; причините за късането на тела.

Да може:

Правилно да пуска и спира автомата, изцяло или частично; да определя съотношението в дебелините на теловите от първия до последния камък /да подреди групата камъни/; да сползва краищата на връзките една с друга; свободно и самостоятелно да работи на автомата при всички възможни комбинации за изтегляне; да чувствава /определя/ по звука на автомата правилния му и редовен ход; да отстранява малки повреди по охлаждащата инсталация.

Условия на работа:

Нормални.

3. Шлайфовачи на изтеглячни камъни

Да знае:

Устройството на машината /апарата/ за шлайфване на изтеглячни камъни; устройството на камъка - конуси и закръгления; цялата гама на изтегляне и допустимите

- 39 -

отклонения /толеранси/; всеки разширен камък на кой най-близък размер трябва да се прешлайфа; причините за бързото разширение, износване или спукване на камъка.

Да може:

Да прешлайфова камъни от всички размери с необходимите за всеки размер конус и закръгления; да си приготвява иглите за шлайфване; да измерва прешлайфаните камъни с наличните уреди и калибри; да открива навреме причините за бързото износване или спукване на камъните; да води регистър за шлайфованите камъни по номера и по количество на изтеглени тел; да държи в пълен порядък всички повредени му изтеглячни камъни.

Условия на работа:

Нормални.

4. Пресъори на кабъри за обуца

Да знае:

Устройството на машината за кабъри и движенията на главните и съставни части; размерите и количеството на необходимите материали за кабъри; видовете кабъри по формата на главите; нормите за дебелината и дължината на стъблото, а също така и бройките в кг за всеки вид кабъри; матриците и ножовете за всички видове кабъри.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците и ножовете на машината; основно да регулира движенията на подавателя, изтеглянето на стъблото и оформяне на главата; свободно и самостоятелно да работи и обслужва машината за кабъри; да определя годността на материала за кабъри.

Условия на работа:

Работи се при шум от ударите на машината.

5. Плетачи на патентов /незаварен/ синджир

Да знае:

Устройството на машината за плетене; наименованието на движещите и се части и движенията им; номерата на синджирите, които могат да се изработват на машина; качеството на телта необходима за синджира; нормите за дължините на звената за различните номера на синджира; причините за повредите на машината.

Да може:

Да сменя и регулира матриците и ножовете на машината; да сменя номера на синджира; да напасва на място ножовете, завивача и частите за връзване възела на звената; да определя годността на материала за синджира; свободно и самостоятелно да работи и обслужва машината.

- 40 -

Условия на работа:
Нормални.

VI РАЗРЯК

1. Байцовачи на телове

Да знае:

Процеса на байцоването, с каква киселина се извършва същото, гъстотата на разтвора, температурата, при която трябва да става байцоването, времетраене на байцоването, а така също и кога трябва да става подменяване или подсилване на разтвора; неутрализирането на киселината върху избайцования тел; гъстотата и температурата на варовите разтвори.

Да може:

Да зарежда резервоарите с разтвор при необходимата за байцоване гъстота; да преценява кога има нужда от подсилване на разтвора и кога трябва да бъде изчистен резервоарът; да преценява добре момента, в който материалът е вече избайцован; да си служи свободно с повдигателните механизми; да измива /неутрализира/ добре избайцования тел; да определя добре момента, в който трябва да бъде спусната във варовия резервоар; да води сметка за разхода на киселината и избайцования тел; да ръководи малка бригада от работниците.

Условия на работа:

Тежък физически труд, влага и изпарения от киселини /сярна и сода/.

2. Изтеглячи на телове на файнцуг и мителцуг до 3,8 мм включително

Да знае:

Устройството на барабаните и движенията им; изтеглячните камъни, охлаждането им, качеството и предназначението на смазочните материали /сапун на прах, лой и др./; последователността на изтеглянията, т.е. какъв на какъв диаметър може да се изтегля; да мери с микрометър с точност до 0,01 мм; с какъв разтвор става изтеглянето, когато се работи на мокро; причините за късането на тела при изтеглянето.

Да може:

Правилно да поставя връзките /ролата/ върху въртележките и взема подходящия за изтегляне край; да сменя камъните и клещите; свободно и самостоятелно да работи и обслужва барабаните; да приготвя разтвора за изтегляне на мокро.

- 41 -

Условия на работа:
Тъжък физически труд. При теглене на мокро се работи със сярна киселина

3. Изтеглячи на файнцуг - автомати

Да знае:

Устройството на барабаните /шайбите/ и движението им; изтегличните камъни, охлаждането им, качеството и предназначението на смазочните материали /сапун на прах, лой и др./; последователността на изтеглянията, т.е. от кой на кой може да се изтегля; съотношението между скоростите на барабаните, начина на пускане и спиране изцяло и на части; да измерва с микрометър с точност до 0,01 мм; уредбата за смазване на автомата и обичайните повреди в нея; причини за късане на тела.

Да може:

Правилно да пуска и спира автомата изцяло или частично; да определя съотношението в дебелините на тела от първия до последния барабан, т.е. да подрежда групата камъни във връзка със скоростите на отделните барабани; да споява краищата на връзките една с друга, без да се къса тела на заварката при изтеглянето; свободно да работи на автомата при всички възможни комбинации за изтегляне; да определя /чувствува/ по звука на машината нормалния и ход; да отстранява малки повреди.

Условия на работа:
Нормални.

4. Отвърщачи на телове

Да знае:

Устройството на печите; размерите на видовете телове, нитове и болтове; температурата, при която става отвърщането на различните размери телове, нитове и болтове, медни телове и др.; времетраене на нагряването и изстигането.

Да може:

Да пълни в необходимия ред гърнетата с материали за отвърщане; да манипулира свободно с макаратата за вкарване и изваждане гърнетата във и от печта; да поддържа нормална температура при нагряването; да различава по видими белези качеството на отвърнатите материали.

Условия на работа:
Работи се при топлина.

- 42 -

5. Поцинковачи на телове и мрежи

Да знае:

Процеса на байцоването преди поцинковането; процеса на поцинковането; устройството на печта към ваната и съоръженията към нея; действието на машината за навиване на поцинкования тел или мрежа; скоростите за различните размери телове или мрежи; температурата на разтопения цинк, при която става поцинковането; количеството на цинк, олово, алуминий и др. необходими за качествено поцинковане и запазване ваната от изгаряне; средствата за предпазване повърхността на разтопения цинк от бързо окисляване; условията, на които трябва да отговаря поцинковката, и начините на изпитването и.

Да може:

Да зарежда ваните за почистване тела и ваната за поцинковка; да поддържа във ваната нормална и постоянна температура на разтопения цинк; да определя и регулира скоростта на преминаване тела или мрежата през ваната; да определя по цвета на поцинкования тел кога и колко да се добавя алуминий и др.; свободно и самостоятелно да командува /обслужва/ процеса на поцинковането и да ръководи малка бригада от пом.-поцинковачи и др. помощници.

Условия на работа:

Работи се при топлина, изпарения от солна киселина, нишадър, цинк и др.

6. Плетачи на бодлива тел

Да знае:

Устройството на машината-плетачка, главните и съставни части и движенията им; техническите норми за броя на усукванията в линеен метър, гъстотата на възлите, дължината на шиповете и метраж в една връзка /катушка/; видове бодлива тел /едножични, двужични и др./; размерите и качеството на тела за централните жици и шиповете.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира ножовете и вилката за възлите; да регулира дължината на шиповете, усукванията на централните жици, степента на стегнатост на тела върху катушката и отстояването между шиповете; да заточва ножовете; свободно и самостоятелно да работи и обслужва машината; да отстранява малки повреди по машината.

Условия на работа:

Напрегнато зрение.

- 43 -

7. Пресъори на строителни и фасонни гвоздеи

Да знае:

Устройството на машината, главните и съставни части и движенията им; видовете гвоздеи, които машините могат да изработват; матриците, ножовете и чуковете за разните видове и размери гвоздеи; качеството на материала, необходим за произвеждане на гвоздеи; техническите норми за видовете и размерите гвоздеи.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира ножове, матрици и чукове за разните видове и размери гвоздеи, изработвани на машината; да отстранява дребни повреди по машината; по звука на работещата машина да определя правилната и редовна работа; самостоятелно и свободно да работи и обслужва машината.

Условия на работа:

Работи се при голям шум.

8. Плетачи на медни и железни въжета

Да знае:

Устройството на машината за плетене въжета, главните и съставни части и движенията им; видове и размери въжета, от и до колко жици и какви сечения могат да се изработват; нормата за усукванията в линеен метър; качеството на теловете за въжетата.

Да може:

Да зарежда машината за всички видове и размери въжета; да регулира броя на усукванията в линеен метър; здраво да споява краищата /наставките/, правилно да навива макарите.

Условия на работа:

Нормални.

9. Плетачи на рабицова и кокошарска мрежа

Да знае:

Устройството на машината, наименованието на главните и движещи се части и движенията им; размерите и качеството на материала, необходим за мрежите; начина и местата за смазване.

Да може:

Да зарежда машината и заплита мрежата; да сменя шпули и макари; да извършва частични регулировки; свободно и самостоятелно да работи и обслужва машината.

Условия на работа:

Нормални.

- 44 -

V РАЗРЯД

1. Помощник-байцовачи

Да знае:

Процеса на байцоването, с каква киселина се извършва, времетраенето на процеса и температурата на разтвора; видове и размери телове; гъстота и температура на варовия резервоар.

Да може:

Да сортира по размери и големина на връзките разните телове; да подготвя връзките за потапяне в резервоарите; да си служи с макарата /повдигат.механизъм/ за изкарване или изкарване на тела във или от ваната; да измива /неутрализира/ добре избайцования материал; да поставя и изважда избайцования материал в сушилнята.

Условия на работа:

Тежък физически труд при влага и изпарения от киселина /солна и сярна/.

2. Плетачи на оградна мрежа

Да знае:

Устройството на машината; видовете мрежи по дебелина на материала, форма и големина на дупките; качеството на материала за различните видове мрежи.

Да може:

Да регулира машината за различните видове и големи мрежи; да сменя и центрова сменяемите части; свободно и самостоятелно да работи на машината всички видове мрежи; да отстранява малки повреди по машината.

Условия на работа:

Нормални.

3. Тъкачи на сита

Да знае:

Действието на тъкачния стан; видовете и номера сита, които могат да се изработват на стана; нормата за дебелината на телове и гъстотата на ситата /отвора на дупките/; качеството на необходимите телове; бърдата на различните номера сита.

Да може:

Да зарежда стана и затъква ситата; да регулира действието на совадката и ватъла; да връзва правилно скъсаните жички; самостоятелно и свободно да работи на стана за всички размери и номера сита.

- 45 -

условия на работа:

Нормални.

4. Помощник-отвързачи на телове

Да знае:

Видовете и размерите телове; времетраенето на награването и изстиването.

Да може:

Правилно да подрежда тела в гърнетата и внимателно да я изважда след изстиването; да си служи с макаратата за вдигане, преместване и сваляне на гърнетата.

5. Плетачи на мрежа за креватни пружини

Да знае:

Качеството на тела, годен за пружини; устройството на машинката-плетачка; нормите за различните големи пружини по дължина, ширина и диаметър на спиралата и гъстотата на същата.

Да може:

Самостоятелно и свободно да плете всички видове плетки; да си сменява сам вретеното; да спира плетачката така, че да няма жици по-дълги от 4 см; от определената дължина, като не допуска по-къси жици от определената дължина.

Условия на работа:

Нормални.

6. Полировачи на гвоздеи, синджир, кабъри и др.

Да знае:

Размери и видове гвоздеи, синджир и др., как и с какво става излъскването им; времетраене на полирането; степен на полирането за различните видове изделия.

Да може:

Да пълни и изпразва барабаните, да сменява в подходящ момент дървения талаш; самостоятелно да работи с барабаните по полирането на всякакви телени изделия; да ръководи малка бригада полировачи.

Условия на работа:

Тежък физически труд и замърсен въздух от прах, дървени и железни стърготини.

7. Опаковачи на гвоздеи и кабъри

Да знае:

Видовете и номера гвоздеи и кабъри; щемпелите за маркиране касите.

- 46 -

Да може:

Да пълни и подрежда гвоздеите в касите; да маркира със съответния номер касите; да заковава правилно капаците на касите.

Условия на работа:

Тежък труд.

8. Кантарджии /само на гвоздеи и каברי/

Да знае:

Всички видове гвоздеи по номера и размери.

Да може:

Да тегли точно с теглилката; да проверява често изправността на кантара; да води сметка за изтеглените гвоздеи; да ръководи бригада от работници по опаковката на гвоздеите.

Условия на работа:

Нормални.

9. Работници на Шплентмашини над 4 мм

Да знае:

Устройството на машината, съставните ѝ части и движенията им; видове и размери шпленти и нормите за тях /технически/; качеството на профилния тел за шпленти и размерите ѝ; да мери с микрометър с точност до 0,01 мм; сменяемите части за формиране на шпленти за различните величини.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира сменяемите части по машината за съответния размер шпленти; да отстранява малки повреди по машината; самостоятелно да работи и обслужва машината.

Условия на работа:

Нормални.

10. Плетачи, синджир за заварка

Да знае:

Устройството на машината за плетене на синджир, съставните ѝ части, движенията и предназначението им; видове синджир по форма и размери /номера/; техническите норми за дължината и ширината на звената; най-правилната форма на звеното с оглед на най-добрата заварка; качеството на материала, необходим за синджира.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира сменяемите части на машината за изплитане на синджира; самостоятелно да сменя

- 47 -

номерата синджери, изработвани на машината; по слух да определя нормалния ѝ редовен ход на машината; да отстранява малки повреди по машината-плетачка; самостоятелно да работи с машината.

Условия на работа:
Нормални.

11. Спойвачи /заварчици/ на синджир

Да знае:

Устройството на машината /без трансформатора/, съставните ѝ части и движенията им; видовете синджери по размери /номера/; охладителната инсталация; механическите скорости за различните номера синджери; силата на тока при различните комбинации на положения на щепселите за разните дебелини синджери и при различните механични скорости; формата и размерите на краищата на полюсите /бакърите/.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова калъпите, стискачите и бакърите; да сменява номерата синджери; да определя силата на тока за различните номера и да регулира същия; на око да прави разлика между добре споените и не добре споени звена; да регулира стискачите и големината на удебеляването при спойката; да работи калибрирани синджери /без удебеляване/, свободно и самостоятелно да работи на спойните автоматични машини.

Условия на работа:

Напрегнат поглед срещу нагретите до стопяване звена.

12. Контролчици на синджери

Да знае:

Устройството на спойния апарат /без трансформатор/, охлаждането на полюсите; видове и номера синджери, халки, токи.

Да може.

Да нагласява полюсите за спойване; да открива неспоените при прегорели звена, да ги подменя с нови и здраво да ги спойва; да спойва халки, токи и други.

Условия на работа:

Постоянна напрегнат поглед по откриване на негодните звена и спояване на новите при светлина нагретите до разстопяване звена.

- 48 -

IV РАЗРЯД

1. Работници на машини за тапице роки пружини

Да знае:

Устройството на машината за навиване и нарязване на пружините; устройството на машината за завързване краищата на пружините; номерата на пружините и размерите на материала за всеки номер пружини; качеството на материала за пружини; ексцентрици, фасонни шайби, ролки и др. за отделните номера пружини, а така също и различните фасонни събни колела за различните номера пружини, на машината за връзване краищата; начина за проверяване пъргавината и годността на пружините.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира сменяемите части за всеки номер пружина; да работи самостоятелно както на машината за навиване и рязане на пружините, така и на тая за връзване краищата им.

2. Пом.-поцинковачи на телове и мрежи

Да знае:

Как се чисти тела за поцинковане, каква киселина; температурата, при която става поцинковането; цвета на качествено поцинкования тел; номерата на тела.

Да може:

Да чисти тела в киселина, правилно да поставя връзките тел върху въртележките, да намира подходящия край, да го прокарава през ваната, да навива спиралки върху него, да пуска и спира барабаните, правилно да сваля и завързва готовия тел; да чисти цинковия окис от ваната.

Условия на работа:

Работи се при топлина, изпарения от солна киселина, нишадър, цинк и др.

3. Помощник-изтеглячи на автомати

Да знае:

Номерата /размерите/ на неизтеглените телове /валцдрата; охлаждането и смазването на изтеглячните камъни; как се опира и пуца машината.

Да може:

Правилно да поставя връзките върху въртележките; да намира подходящия край и правилно да го изостри, да споява краищата на връзките /наставки/; да сваля гото-

- 49 -

вия тел от барабана и правилно да връзва връзките; да пуска и спира машината.

Условия на работа:
Тежък физически труд.

4. Валцовачи на профилен тел на студено

Да знае:
Устройството на валц-машината; видовете и размери профили и размерите телове, от които се валцват профилите; да мери с микрометър.

Да може:
Самостоятелно да сменя валците за разните профили и свободно да работи на машината.

Условия на работа:
Нормални.

5. Работници на машини за шпленти до 4 мм

Да знае:
Устройството на машината, съставните части и движенията им; видове и размери шпленти и техническите им норми; качеството и размерите на профилния тел; да мери с микрометър с точност до 0,01 мм; сменяемите части за изработване на разните номера шпленти.

Да може:
Да поставя, сменя и регулира сменяемите части за всеки номер шпленти; да отстранява малки повреди по машината; самостоятелно да работи и обслужва машината.

Условия на работа:
Нормални.

6. Сновачи на основа за телени сита

Да знае:
Всеички номера сита, броя на жиците в основата за всеки номер поотделно и номерата /размерите/ телове поотделно за всеки номер сито; дължината на основата, която може да се навие на кросното за различните номера сита; устройството и действието на основилото.

Да може:
Правилно да подрежда макарите върху станка; правилно да завързва жиците в началото на кросното; да прави малки и здрави възли; да разпределя равномерно жиците в каналите на кросното; да навива всеички канали с еднаква дължина; да завързва правилно краищата на жиците

Тарифа за металообработване - 4

- 50 -

за всеки канал; свободно и самостоятелно да работи на основилото.

Условия на работа:
Нормални.

7. Извивачи на синджир

Да знае:

Устройството на машината, движенията и предназначението на движещите части; номерата /размерите/ синджир, които могат да се извиват на машината; фасонните кола, каналите /калъпите/, челюстите за всички номера синджир; степента на извиването на звената и изцяло за синджира.

Да може:

Да определя достатъчно ли е отвърнат синджирът; да поставя, сменява и регулира сменяемите части за извиването; да регулира дърпането и степента на извиването; самостоятелно и свободно да работи на машината всички възможни размери синджир.

Условия на работа:
Нормални.

8. Общи работници за тежка физическа работа

Да знае:

Движението на суровите, спомагателни материали, полуфабрикатите и готовата продукция в производствените помещения и складовете.

Да може:

Да извършва работата по транспорта на материали, спомагателни материали, полуфабрикати, готова продукция и др. в предприятието или цеха.

Условия на работа:
Тежък физически труд.

III РАЗРЯД

1. Шпулачи и навивачи на макари за сита и мрежи

Да знае:

Видове мрежи и номера, за които се навиват шпули и макари; номера /размери/ телове за всеки вид и номер мрежи и сита; действието на машината за шпули или макари.

Тарифа за металообработване - 4а

- 51 -

Да може:

Правилно да поставя връзките тел върху въртележките и да намира подходящия край; да регулира равномерно навиване на тела на макарите; да навива шпулите в равномерна и гъста спирала.

2. Помощник-тъкачи на телени сита и мрежи

Да знае:

Инструментите и съоръженията, необходими при работа, шпулите или макарите за мрежите или ситата.

Да може:

Да навива шпулите за совалката при ситата; да помага при зареждането на машината; да спира машината и др. помощни работи.

Забележка. Всички ония манипулации, необходими в описаните специалности по разряди, и ония, които биха се явили като нови при тарифицирането им, ще се сравнят по квалификация, тежест и характер на работа с най-близките сходни и подобни, описани в това производство.

ПРОИЗВОДСТВО НА СЪДОВЕ, АЛУМИНИЕВИ, ЕМАЙЛИРАНИ,
ГЮМОВЕ ЗА МЛЯКО, ПОЦИНКОВАНИ КОФИ И ДР.

VIII РАЗРЯД

1. Пресьори на преси за дълбоко изтегляне /ципреси/

Да знае:

Устройството на пресата, четите ѝ и взаимодействието помежду им; мощността на пресата /натиск в тонаж/; най-голяма и най-малка дълбочина на теглене; техниката на дълбокото теглене; техническите норми за теглените съдове; нормите на шайбите, които ще се теглят; степените на изтегляне за различните дълбочини; матриците и щемпелите за разните номера и форми съдове; видове материали, размери и качества; начин и места за смазване машината; смазочни материали при изтеглянето на разни метали.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира матриците за различните степени на изтегляне и за различните номера съдове и други форми; да регулира натиска върху материала и дълбочината на изтеглянето; да открива навреме причините за появилите се дефекти /късане, набръчкване, задиране и др./; да определя степента на изтеглянето при междинните операции във връзка със следващите; да чувствава с

- 52 -

ръка разликата в шайбите за изтегляне /по дебелина и твърдост/; да измерва с шуплер микрометър, дебелометър и вътриметър; да чувства с ръка, с която командва движението на машината, и по слух нормалния ход и натиск на машината.

Условия на работа:
Нормални.

2. Тенекеджии за специални поръчки

Да знае:

Да чертае и изчислява сложни геометрични фигури; видове и качества материали; устройството на тенекеджийските машини.

Да може:

Да крои разни предмети със сложна форма от различни материали ламарина - желязна, поцинкована, цинкова, медна и др.; да формира ръчно или с машина и съоръжения сложни форми; да си служи с тенекеджийска машина; да чете чертежи за сложни ламаринени форми.

Условия на работа:
Нормални.

3. Стругари-изтеглячи на специални съдове

Да знае:

Устройството на изтеглячните /бакърджийски/ стругове; качествата на различните видове материали /ламарина - желязна, алуминиева, бакърена и др./; техническите норми на съдовете и размерите на шайбите за разните видове съдове; технологията на изтеглянето на различните материали; степените на изтеглянето за различните форми и дълбочини; скорости за изтегляне на различните метали и големи съдове; калъпите за различните видове и форми съдове; смазочните материали при изтеглянето; всички видове инструменти и съоръжения за изтегляне на разни форми и от различни материали, а също така и начина на употребата им.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова калъпите на струга; да формира /изтегля/ външно и вътрешно големи и специални съдове от различни материали, като легени, латени и др. дълбоки и специални съдове; да оформява шийката на ма-нерки и алуминиеви шипета, както и да прави резбата; да измерва с измервателни инструменти включително и микрометър; да ръководи бригада от стругари-изтеглячи.

- 53 -

Условия на работа:

Тежък физически труд / цялата физика на работника е под непрекъснато напрежение/.

4. Работници по производство на емайлови глазури

а/ Смеси

Да знае:

Да разпознава различните видове материали за приготвяне на глазури; по външен вид да знае качеството на различните материали, а също така и предназначението им; смесителната инсталация; да чете рецептите за смесите.

Да може:

Да работи с тегилки; да изпълнява точно рецептите за смесение; да смесва правилно различните материали при изготвяване на смесите.

Условия на работа:

Работи се при топлина и при атмосфера, наситена с прах от химикали и минерали, вредни за здравето.

б/ Пекари на смесите за глазури

Да знае:

Устройството на печта; процеса на изпичането на глазурите; при нафтови пещи да различава по цвета на пламъка пълното и непълно горене на газовете; начините за проверяване на глазурите, преди да се извадят от печта; свойствата на материалите, влизащи в смесите, предназначението за същата; да разпознава различните видове глазури; инсталацията за горива и въздух към печта.

Да може:

Да изпича креолитова фрита, трансперант, грунд и цветни фрити; да запалва печта и поддържа необходимата за изпичане температура; правилно да зарежда печта със смеси за изпичане; да манипулира с механизмите за изпичане на печта и да отстранява малки повреди.

Условия на работа:

Работи се при топлина и флорни газове.

в/ Оксидни бои

Да знае:

Устройството на пламъчна и газьолна пиглова пещ; химикалите, влизащи в състава на оксидните бои, а така също свойствата и предназначението на същите; температурата, при която става процеса на съединението на химикалите за образуване на боите.

- 54 -

Да може:

Да изпича разни цветове оксидни бои в пламъчна или газьолна пещ; да определя момента, в който боята е изпечена, и да я изважда навреме от пещта; да промива изпечените бои до степен на пълна чистота от чуждици; да си служи с центрофугата или други съоръжения за отделяне на боята и за изсушаването ѝ.

Условия на работа:

Работи се при топлина.

5. Емайльори на чугунени изделия

Да знае:

Видове, качества и цветове емайлни глазури; рецепти за приготвяване на емайловите пещи; разширение и свиване на видовете глазури и чугунените предмети с разни големини и форми.

Да може:

Да приготвява емайловите смеси /състав, гъстота и степен на смилането/; да налага на грунд полуготово и готово по познатите методи /чрез потапяне, пистолет и др./; да установява в процеса на работата дефектите и причините за тях и да ги отстранява; да ръководи малка бригада от налагачи, пекари и др.

Условия на работа:

Тежък труд при топлина и замърсен въздух от глазурен прах и от пистолета.

VII РАЗРЯД

1. Байцовачи на чугунени изделия за емайлиране

Да знае:

Киселините за байцоване и действието им върху метала; гъстотата на разтвора за байцоване; времетраене на байцоването; действие на киселината върху ръцете и дрехите.

Да може:

Да приготвява разтвора за байцоване в необходимата пропорция; да байцова /изчиства/ всякакви видове и форми чугунени изделия.

Условия на работа:

Работи се с киселина и при наситена атмосфера с киселинни изпарения.

- 55 -

2. Пекари на емайлирани чугунени изделия и емайлирани съдове

Да знае:

Устройството на печта; температурата за изпичане на различни видове форми и големи съдове и предмети, а също така за печене на грунд полуготово и готово; времетраене за изпичане на различни видове емайлни и различни видове и големи съдове и предмети; съоръжения и помагала към печите; да регулира температурата в печта посредством допълнителен въздух; начините за нареждане съдовете върху скарата, а също така и различните съоръжения за това /параходки, шпирове, щанги, ролки, етажно нареждане и др./.

Да може:

Да изпича всякакви видове и форми съдове и предмети, наложени с различни видове емайли /грунд, полуготов при разни цветове/; да определя температурата на око и да познава и чете пиометрите; да поддържа в изправност съоръженията към печта; да изправя деформираните при печенето съдове по познатите начини; да различава изсъхналите от влажните съдове за печене.

Условия на работа:

Работи се при топлина.

3. Калайджий в във вани с ръчно потапяне

Да знае:

Свойствата на калай и на калайдисаните повърхности; температурата на топене на калай и температурата, необходима за калайдисване; спомагателни материали при калайдисване; нишадър, свойства и предназначение; видове метали, подаващи се на калайдисване; в какво състояние трябва да бъдат предметите преди потапянето във ваната.

Да може:

Да подготви ваната с калай за работа; да определя на око годността на предмета за калайдисване /относно чистотата/; да калайдисва чрез потапяне предмети с различни форми и големи /гюмове, месомелачки, форми за кашивал и др./; да зарежда и допълва ваната с калай; да поддържа необходимата нормална температура.

Условия на работа:

Работи се при топлина, пръскане на разтопен калай, изпарения от киселина, нишадър и др. Тежък физически труд при работа с гюмове и други затворени съдове.

4. Налагачи на чугунени предмети и казани от № 40 нагоре

Да знае:

Състава на емайловите каши от различни видове и цвятове; гъстотата и степента на смилането на емайловите каши; предназначението на грунда, полуготовото и готовото; начини за проверка на гъстотата; видове и форми съдове и предмети и начини за налагането им.

Да може:

Да зарежда казана или пистолета с емайлова каша, да проверява годността ѝ и да поддържа еднаква гъстота на кашата в казана; да налага равномерно и изтърсва добре съда или предмета, да работи гранит, мрамор и др.; да ръководи малка бригада налагачи.

Условия на работа: Тежък физически труд.

5. Стругари-изтеглячи на съдове

Да знае:

Устройството на изтеглячните стругове; инструментите и съоръженията за затегляне: качеството на различните материали /ламарина, желязна, поцинкована, цинкове, бакърена, алуминиева и др./; техническите норми за различните съдове и размерите на шайбите за същите съдове; технологията на изтеглянето на различните материали; степените на изтеглянето за разните форми и дълбочини и от различни материали; скоростите на изтегляне за разните метали и разните големини съдове; калъпите за разните видове и размери съдове; смазочните материали при изтеглянето.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова калъпите на струга за разните видове и големини съдове; да формира /изтегля/ външно и вътрешно съдове от разни метали, като чайници, кани, тенджери и др. подобни съдове; да си служи с измерителни инструменти /метър, циркус, шуплер, микрометър и др./.

Условия на работа:

Тежък физически труд /цялата физика на работника е под непрекъснато напрежение/.

6. Оксиженисти за специални съдове

Да знае:

Основните свойства на ацетилен и кислорода поотделно и в смесение един с друг; карбид като изходен ма-

- 57 -

териал за производство на ацетилен, начин за употреба и съхранение; кислородни бутлки, манипулация и съхранение; устройство на обикновения ацетиленов апарат; устройство на манометъра и манипулиране с него; начин за зареждане на апарата и поддържането му в изправност; ръкохватка и горелки, манипулиране и поддържане; правилника за оксигенните апарати; алуминий, желязо, качество и начини за заварка.

Да може:

Да зарежда ацетиленовия апарат и да регулира налягането чрез балона; да подбира съобразно заварката подходящия номер горелка; да регулира правилното смесение на ацетилена с кислорода и силата на пламъка; да заварява алуминиеви съдове и предмети с дебелина от 1 до 3 и повече мм и железни съдове и предмети от 0,3 мм до 3 мм; да ръководи бригада от оксигенисти.

Условия на работа:

Работи се с очила при напрегнато зрение.

7. Поцинковачи на кофи

Да знае:

Процеса на байцоването, с каква киселина се извършва същото, в какво състояние трябва да бъде кофата преди потапянето във ваната; температурата на разтопения цинк, при която трябва да става поцинковането; цвета на правилно и качествено поцинкованите кофи; дефектите при поцинковането, причините им и начина за отстраняване; целия технологически процес на поцинковането; разхода на цинк за различни големина кофи.

Да може:

Да подготви ваната за работа; да определя температурата, необходима за поцинковане, на око или по пирометъра; да прави разлика между добре подготвените кофи за поцинковане и недобре подготвените; да потапя и добре изтърсва кофите от излишния цинк; самостоятелно да работи на ваната; да ръководи малка бригада.

Условия на работа:

Работи се при топлина, цинкови и киселинни изпарения.

8. Пресьори на "Ексцентрик"-преса за кроене пелеврета на кофи от един удар

Да знае:

Устройството на пресата; матриците за всички номера кофи.

- 58 -

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички номера; да крои от листа в най-икономичен ред пелеврета за кофи; да следи за редовността в матриците и навреме да открива началото на захаряването; да работи самостоятелно и свободно на пресата.

Условия на работа:

Нормални.

VI РАЗРЯД

1. Стругаря-изтеглячи на съдове

Да знае:

Устройството на изтеглячните стругове; инструментите и съоръженията за изтегляне; качеството на различните материали, ламарина - желязна, цинкувана, цинкова, медна, алуминиева и др.; техническите норми на съдовете, изработвани чрез изтегляне, и размерите на шайбите за същите; технологията на изтеглянето за разните материали; степените на изтеглянето за разните форми и дълбочини при различните материали; скоростите за изтегляне за различните метали и при различните големина съдове; калъпите за разните видове и размери съдове; смазочните материали при изтеглянето.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова калъпите на струга за разните видове и големина съдове; да формира /изтеглед/ обикновени и плиткни съдове като: дъна за тенджери, капаци за тенджери, чинии, фасади, образване и бордиране на разни съдове и др. подобни; да си служи с измерителни инструменти като: метър, шуплер, циркус, микрометър и др.

Условия на работа:

Тежък физически труд /цялата физика на работника е под непрекъснато напрежение/.

2. Калайджи на казани и други едри съдове /ръчно/

Да знае:

Свойствата на калая, нишадъра и киселината.

Да може:

Да калайдисва казани и други едри съдове на огън.

Условия на работа:

Работи при топлина.

- 59 -

3. Налагачи на емайлирани съдове

Да знае:

Състава на емайловите каши от различни видове и цвят; гъстотата и степента на смилането на емайловите каши; предназначението на налагането "грунд" полуготово и готово; начин на проверка на гъстотата на кашите; видове и форми съдове и предмети и начини за налагането им.

Да може:

Да зарежда казана или пистолета с емайлова каша, да проверява годността /качеството/ ѝ и да поддържа еднаква гъстота на кашата в казана; да налага равномерно и изтърва всички видове и големина съдове без казани от № 40 нагоре; да налага два цвята.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

4. Оксиженисти

Да знае:

Основните свойства на ацетилен и кислорода поотделно и в смесение един с друг; карбида като изходен материал за производство на ацетилен, начин на употреба и съхранение; кислородни бутилки, манипулиране и съхранение; устройство на обикновения ацетиленов апарат; манипулиране с манометъра; ръкохватка и горелки, манипулиране и поддържане; правилника за аксижените апарати; алуми-

Да може:

Да зарежда ацетиленовия апарат; да подбира съобразно заварката подходящия номер горелка; да заварява алуминиеви съдове с дебелина от 2 до 3 мм и железни съдове от 0,5 до 1 мм.

Условия на работа:

Работи се с очила при напрегнато зрение.

5. Байцовачи на съдове и поцинковани кофи

Да знае:

Начините за байцоване на емайлирани и алуминиеви съдове; гъстотата на разтвора за байцоване; времетраене на байцоването; неутрализирането /миенето/ на киселината по байцованите вече съдове; видовете и номерата съдове за байцоване.

Да може:

Да зарежда ваните с разтвор при необходимата пропорция; да определя момента на избайцоването и навремен-

- 60 -

ното изваждане на съдовете; да познава отслабването на разтвора и навреме да го подсилва; да определя негодността на разтвора и да го заменя с нов.

Условия на работа:

Работи се при влага и изпарения от солна или сярна киселина.

6. Пресъори на хидравлически преси за изтегляне на съдове

Да знае:

Устройството на пресата и взаимодействието на частите; устройството на помпата и инсталацията ѝ: мощността на пресата /натиск в тонаж/; най-голямата и най-малка дълбочина на теглене; техниката на дълбокото теглене; техническите норми на теглените съдове; нормите на шайбите за различните големини съдове; видове материали, размери и качество, необходими за различните форми и големини съдове; начин и места за смазване на машината; смазочни материали при изтегляне от различни видове материали.

Да може:

Да поставя и регулира матриците за различните видове и големини съдове и за различните степени на изтегляне; да регулира натиска върху шайбата и дълбочината на изтеглянето; да открива навреме причините на появилите се дефекти /късане, набръчкване, задиране и др./ и да ги отстранява; да измерва с шуплер, микрометър, дебеломер, вътромер; да регулира натиска на пресата.

Условия на работа:

Нормални.

7. Затваряне дъна на поцинковани кофи на струг

Да знае:

Устройството на струга; калъпите на различните номера кофи; размерите на дъната на всички номера кофи.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова калъпите на всички номера кофи; да затваря здраво и плътно дъната, както и да поставя тела и бродира около него.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Помощник-пекари на емайлирани съдове

Да знае:

В общи черти пещите; всички съоръжения и инструменти, необходими за работа в пещите; температурата, при която става обгарянето; начина за нареждане разни видове форми и големина съдове за обгаряне и печене; време-траене на печене и обгаряне на съдовете.

Да може:

Да нарежда съдовете по скарата за печене или обгаряне; да изправя изпечените съдове; самостоятелно да обгаря всички видове големина и форми съдове.

Условия на работа:

Работи се при топлина.

2. Пом. емайльори на чугунени изделия

Да знае:

Начина на чистене, налагане и печене на чугунените изделия за емайлиране; видове емайлни каши; съоръжения и помагала при налагането и печенето на изделията.

Да може:

Да помага на налагачите и пекарите; да извършва всякакви помощни работи в отделението за емайлиране.

Условия на работа:

Тежък физически труд при топлина и замърсен въздух от глазурен прах и от пистолета.

3. Кройчи с ръчен, крачен и механичен нож и с ножици
/електрическа и ръчна/

Да знае:

Видове материали и качеството им /алумин, желязо и др./; устройството на ножа със съоръженията към него /ограничители и др./; нормите /размерите/ на квадратите и пелевретата на всички големина и видове съдове; да чете прости скици за разни форми.

Да може:

Да пуска и спира ножа, да си нагласява ограничителите; да реже на ножа по дадени скици квадрати и пелеврета за всички видове и размери съдове; да реже с електрическа и ръчна ножица.

Условия на работа:

Нормални.

- 62 -

4. Очуквачи на кислородни заварки

Да знае:

Видовете и асортименти съдове, които се очукват.

Да може:

Да очуква прави и кръгли заварки /шевове/ на алуминиеви и емайлирани съдове; да различава качествената и некачествената заварка; да изправя изкривените от очукването съдове, без да наранява съда.

Условия на работа:

Нормални.

5. Електролепачи на "ролшвайс"

Да знае:

Устройството на ролшвайса /без трансформатора/ и принципа на действието му; регулирането на тока за различните дебелини ламарини и охлаждането на полюсите.

Да може:

Да запоява разни съдове от различни дебелини, според възможностите на машината; да сменя и почиства ролките на полюсите и регулира силата на тока.

Условия на работа:

Нормални.

6. Мелничари на емайлни каша

Да знае:

Начина на смилането на емайлните каша; видовете и цветовете емайлни глазури; гъстотата на емайлните каша /за грунд, полуготово и готово/.

Да може:

Да чете и изпълнява точно рецептите за кашите; да зарежда барабана /мелницата/; да определя момента, в който кашата е готова за работа.

Условия на работа:

Нормални.

7. Окисленисти

Да знае:

Свойствата на ацетилен и кислорода поотделно и като смес; карбида като изходен материал за получаване на ацетилен, употребление и съхранение; кислородни бутилки, манипулиране и съхранение; устройство на ацетиленовия апарат; ръкохватка, горилка, употреба и поддържане; правилника за кислородните апарати.

- 63 -

Да може:

Да заварва прави и кръгови шевове на съдове с дебелина от 0,5 мм игоре.

Условия на работа:

Работи с очила и при напрегнато зрение.

8. Тенекеджии

Да знае:

Да изчислява и очертава прости и средно сложни фигури; да чете прости скици; качествата на различните материали; действието на тенекеджийски машини и съоръжения

Да може:

Да крои и формира по дадена скица или модел прости съдове или части за съдове /кани, кофи, иригатори, правоъгълни тави, дръжки за кани, чучурки за кани и др. подобни предмети/.

IV РАЗРЯД

1. Миячи

Да може:

Добре да измива байцованите съдове.

Условия на работа:

Работи се при влага, изпарения от киселина при постоянно мокри ръце.

2. Огняри при емайлови пещи

Да знае:

Устройството на емайловите пещи; температурата, която е необходима при печене на грунд, полуготово, готово и за обгаряне; разхода на въглицата за печене грунд, полуготово, готово и за обгаряне за 8 часа.

Да може:

Да поддържа необходимата температура според случая.

Условия на работа:

Нормални.

3. Бордировачи и обрязвачи на съдове на струг

Да знае:

Видове бордировки; на кои съдове какви бордировки са необходими; инструментите за обрязване и бордиране; нормите за височина на различните големина съдове; калъпите за различните видове и големина съдове; употребявани при обрязване и бордиране.

- 64 -

Да може:
Да обрязва всички видове и големина съдове и да ги бърдира.

Условия на работа: Нормални.

4. Чукачи на заварки на механичен чука

Да знае:
Видове и големина съдове, които се очукват; действието на чука и регулиране на удара.

Да може:
Да очуква, прави и криви шевове на алуминиеви и железни съдове; да различава качествените и некачествени заварки.

Условия на работа:
Нормални.

5. Контролчици на съдове /полуфабрикати/

Да знае:
Видове и големина съдове; допустимите и недопустими дефекти на всички видове и големина съдове; начините за поправяне на дефектите, допуснати от която и да било операция.

Да може:
Да открива всички дефекти и да поправя възможните за поправка.

6. Нитовчици и маркировачи на алуминиеви съдове и за-
нитване уши на цинковани кофи

Да знае:
Видове и размери съдове и съответните за тях дръжки и маркировка, а така също и инструментите, необходими за нитене и маркировка.

Да може:
Правилно и еднообразно да занитва дръжките и удря маркиите; да различава качествените от некачествени съдове и дръжки.

Условия на работа:
Нормални.

7. Общи работници за тежка физическа работа

8. Шмиргелисти на съдове

Да знае:
Видове и номера на съдовете; какви шмиргелови точила трябва да се употребяват при различни дебелини материали.

- 65 -

Да може:

Самостоятелно да шмиргелова разни големина и форми съдове на неподвижен шмиргел и с ръчен шмиргел /чу-пеца ос/.

Условия на работа:

Работи се с очила при шум и прах от железни стърготини.

9. Валцоване абкант и скопчване на поцмковани кофи

Да знае:

Номерата на кофите, действието на валцовката и абкант машината /ръчна/, валцовката за шева или пресата за пресоване на шева.

Да може:

Да валцова, подгъва, скопчва и валцова или пресова шева.

Условия на работа:

Нормални.

III РАЗРЯД

1. Бърсачи на съдове

Да знае:

Нуждата от избърване на бордировката, дръжките или други части на съда.

Да може:

Добре и чисто да избърква определената за бърсане част на съда, като избърването да има добре и право очертани линии.

2. Носачи на наложени съдове

Да знае:

Видове и големина съдове, необходимите за тях шини, дъски и др.; разположението на стелажите.

Да може:

Да носи и нарежда наложените съдове на определените стрелажи; да различава запечените съдове на грунд, полу-готово и готово; да разпознава наложените на готово съдове на маркиране.

Условия на работа:

Нормални.

Тарифа за металообработване - 5

- 66 -

3. Налагачи на рамки

Да знае:

Емайлови каша за рамките, гъстота и цветовете; номерата на разните големини съдове; как трябва да е набърсана рамката за налагане.

Да може:

Да поддържа еднаква гъстота на кашата; да налага рамки, дръжки и марки равно и гладко с добре очертани линии, без да поврежда наложения изсъхнал емайл; да определя кои рамки са годни за налагане и кои негодни.

Условия на работа:

Нормални.

4. Дръжкаджии за съдове и поцинковани кофи

Да знае:

Видове и големини дръжки и размерите на материалите за същите.

Да може:

Да очуква и пасва всички видове и големини дръжки за тенджери и казани, сефертаси и да изработва телени дръжки за кофи, котелки и др. ръчно.

Условия на работа:

Нормални.

5. Обрезвачи на кръгове

Да знае:

Размерите на всички видове шайби за съдове, произвеждащи се в предприятието; действието на обрезвачката.

Да може:

Да регулира ограничителя на обрезвачката според размера на шайбата; да регулира ножовете; да си служи добре с метър; да може да изрязва кръгове от парчета с неправилна форма; да работи самостоятелно на обрезвачката.

6. Валцовачи на оксигенови заварки на съдове

Да знае:

Действието на валцовката.

Да може:

Да валцова кръгови заварки на разни видове и големи-ни съдове, без да деформира съдовете.

Условия на работа:

Нормални.

тарифа за металообработване - 5а

- 67 -

7. Пунктшвайсисти

Да знае:

Действието на апарата /без трансформатора/; видове и големини съдове и дръжки за тях.

Да може:

Правилно, здраво и симетрично да запоява дръжките на съдовете и капаците им.

8. Общи работници за лека работа

Извършват вътрешен транспорт на полуфабрикати, готова продукция и др. - лека физическа работа.

9. Пресьори на "Ексцентрик"-преси до 15 тона и ръчни

Да знае:

Действието на пресата; матриците за разни части за съдове, които се изработват на пресата.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците под контрол на специалист; да работи самостоятелно на пресата разни дребни части, като уши за кофи, котелки, чайници и др., дръжки за пелеврета, чайници, тигани и др. подобни, дупчене дупки на цедки, чайници и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

10. Опаковачи на кофи поцинковани

Да знае:

Номерата на кофите; качеството на поцинковката по външен вид.

Да може:

Да почиства поцинкованата повърхност от цинкови излишни остатъци, да открива дефектите и да завързва готовите и редовни кофи на връзки.

Условия на работа:

Нормални.

I РАЗРЯД

1. Опаковачи на съдове

Да знае:

Номерата на всички съдове.

- 68 -

Да може:

Да опакова в книги или друг амбалаж съдовете и да ги подрежда по видове и номера.

Условия на работа:

Нормални.

**ПРОИЗВОДСТВО НА КРЕВАТИ, ДЕТСКИ КОЛИЧКИ,
МЕДИЦИНСКА МЕБЕЛ**

VIII РАЗРЯД

1. Бояджии: фладеристи, линиари и художници

Да знае:

Основно да познава боите, които се употребяват за кревати, детски колички и други метални и дървени мебели; главни съставни елементи на боите, свойства и предназначение в състава на боята; качества на различните употребявани за кревати и колички бои; видове и качества китове, предназначения и начини и места на употреба; на кои бои какъв кит трябва да се употребява; начини и средства за поправка на боите; видове разредители, свойства и начини на употреба; инструменти, помагала и съоръжения, необходими за бояджийска работа; методи за изпичане или изсушаване на предмети боядисани; температура на изпичане на различните видове и цветове бои; видове фурнири и начини за имитиране.

Да може:

Да преценява качеството на креватите, количките и др. предмети за боядисване, годни ли са за боядисване; да си подготвя боите, необходими за работа; да боядисва самостоятелно всички видове железни и дървени мебели; фладеристите да могат да имитират всички видове фурнири и мрамори; линиарите да могат да теглят всякакви линии от различни бои, правилно и равномерно с остри очертания; художниците да рисуват разни пейзажи; да боядисва с целулозни бои.

Условия на работа:

Нормални.

2. Чукачи /изправачи/ на ламарина за кревати

ДО 1 ММ

Да знае:

Свойствата и качеството на ламарината

- 69 -

Да може:

Чрез чукане и валцоване да изправя ламарина, без да я наранява.

Условия на работа:

Нормални.

3. Шлесери по медицинска мебел

Да знае:

Метали: чугун, желязо, бронз, месинг, алуминий и др. употребявани по изработване на медицинска мебел, свойства и обработка; профили и тръби за медицинска мебел; спомагателни материали, употребявани за същата, да чете средно сложни чертежи; видове свързки при различни конструкции на разни шкафове, зъболекарски столове и др. подобни; да си служи с измервателни инструменти и с всякакви шлесерски инструменти и помагала.

Да може:

По дадени чертежи да крои, изработва и монтира медицински метални шкафове със и без витрини, разни видове масички, столове, зъболекарски столове и др. подобни мебели; да организира и ръководи бригада от шлесери и др. работници по изработка на метални мебели; да избира най-правилния режим за работа със съоръжения, помагала, машини и др.

Условия на работа:

Нормални.

4. Стругари по медицинска мебел

Да знае:

Основно устройството на струга; видове метали, свойства и начини за обработка, да чете средно сложни чертежи; измервателните и контролни инструменти; да изчислява колелата за всички видове резби; видове режещи инструменти и заточването им; скоростите за стъргане на различните видове метали.

Да може:

Да извършва стругарски работи със средна сложност; да нарязва всички видове резби; да изработва стругарската работа по маслената помпа за зъболекарски столове, конуси и букси за същите столове и др. сложни стругарски работи; да източна всякакви профили ножове.

Условия на работа:

Нормални.

VII РАЗРЯД

1. Шлесери за кривати, детски колички, медицинска мебел

Да знае:

Металите: желязо, чугун, месинг, бронз, алуминий и др. употребяеми метали в производството на кривати, колички и медицинска мебел, свойства и обработка; видове профили и тръби, употребяеми за това производство; да чете скици и прости чертежи; видове свързки при различни конструкции на шкафовe, столове, масички и др. подобни; измервателни шлесерски инструменти и инструменти за работа.

Да може:

а/ медицинска мебел

По скици и прости чертежи да крои, пасва и сглобява части за шкафовe, масички, столове, зъболекарски столове и др. подобни мебели;

б/ за кривати и колички

Да прави шантруг на кривати, оправяне завършен криват, рязане ъгли на рамки на таблени кривати, монтаж, шасито на детски колички; да изработва шаблони за всички видове кривати; да изработва изцяло специални поръчки кривати; да ръководи бригада.

2. Бояджии. с лак и емайл на медицинска мебел

Да знае:

Основно да познава боите, които се употребяват за метална и дървена мебел; главни съставни елементи на боите, свойства и предназначение в състава на боята; видове китове, качество, предназначение, начини и места за употреба; на какви бои какви китове се употребяват; видове разреждители и начини за употреба; методи за изпичане или изсушаване на бояджийските предмети, температура на изпичане за разните видове и цветовете бои; видове лакове и начин на употреба.

Да може:

Да си подготвя лаковете в различни необходими цветове; да лакира всякакви метални и дървени мебели; да работи с пистолет; да определя боядисаните предмети, качествено ли са приготвени за лакиране.

Условия на работа:

Нормални.

- 71 -

3. Шлосери - пружинари на кровати

Да знае:

Материалите за различните видове и големини пружини; размерите на видовете и големини пружини; минималната и максимална дължина и ширина на плетката, преди да е опъната; нормите за усилващите пояси за различните видове и големини пружини; техническите норми на пружините в готов вид.

Да може:

Да занитва кварталите с капците и пружината; да опъва и занитва пружина; да изправя след занитване пружината.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

4. Електроженисти

Да знае:

Видовете електрожени - трансформатори и агрегатни предимства и недостатъци на едните и другите; действието на електроженния апарат; видове електроди, голи и покрити за различните метали, както и предимствата в недостатъците им; видовете заварки за якост, местоположение и пълнеж; видове предпазни средства - правила за техниката на безопасността на труда:

Да може:

Да включва апарата към мрежата и го пуска в действие, съгласно заварката да регулира ампеража и си подбира електродите; да заварва здраво и чисто всички свързки и пълнежи по всички видове кровати, колички и медицинска мебел и др. подобни; да ползува правилно всички предпазни средства за себе си и околните.

Условия на работа:

Замърсен въздух вследствие заварката.

5. Оксиженисти

Да знае:

Основните свойства на ацетилен и кислорода поотделно и в смесение един с друг; карбид - начин на употреба и съхранение; кислородни бутилки - манипулации и съхранението им; устройство на обикновения ацетиленов апарат; устройството на манометъра и манипулирането с него; начина за зареждането на апарата и поддържането му в изправност; ръкохватка и горелки - манипулиране и поддържане; правилника за оксижените апарати; метали, свойства и начин на заварка.

- 72 -

Да може:

Да зарежда ацетиленовия апарат и регулира налягането чрез балона; да подбира съобразно заварката подходящ номер горелка; да регулира правилно смесението на ацетилен с кислорода и силата на пламъка; да заварява всички части на кровати, колички и медицинска мебел и др. подобни; да ръководи бригада от оксигенисти.

Условия на работа:

Работи се с очила при напрегнато зрение.

VI РАЗРЯД

1. Шлосери за медицинска мебел, кровати и детски колички

Да знае:

Металите: желязо, чугун, бронз, месинг, алуминий и др. употребявани за това производство; железни гръби, профили и други желяза; частите на кровати, колички, шкафове, маси, столове и др. подобни и необходимите за тях материали; шлосерски инструменти и употребата им; шлосерски измервателни инструменти.

Да може:

а/ за медицинска мебел

Да крои по дадени размери или шаблони части за шкафове, маси и други подобни мебели; да изработи същите части точно и ги приготвя за монтаж; да сглобява съставни части за цялостен монтаж, като: врати за шкафове и витринни шкафове, гардероби, вилки за възглавници на столове, седлото към буксата на зъболекарския стол и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

б/ за кровати и детски колички

Да може:

Да извършва следните работи: огъване рамки за кровати на ролка, сглобяване на кровати, пробиване дупки за куки, огъване рамки за пружини, монтаж на детски колички и др. подобни и сходни по сложност и по тежест на т руда манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

2. Бояджии на кровати на лак и емайллак и медицинска мебел

Да знае:

Основно боите и лаковете, употребявани за боядисване на дървена и метална мебел; главни съставни елементи на боите, свойствата и предназначението им в състава на готовата боя; видове китове, качество, предназначение, начини и място за употребуване; на какви бои какви китове се употребяват; начини и средства за поправка на боите; видове разредители и начин за употребуване; методи за изпичане или изсушаване на боядисаните предмети; температура на изпичане за разни видове и цветове бои.

Да може:

Да си приготвя боите и лаковете в различните цветове; да боядисва и лакира всички видове кровати, детски колички и др. /без фладер или пейзажи/; да разпознава качествено приготвените предмети за боядисване от некачествено приготвените такива; да работи и с pistolет.

Условия на работа:

Нормални.

3. Пресовори по части на кровати /едри части/

Да знае:

Устройството на пресата; матриците и ножовете за рязане на частите за кровати; частите на креватите, обработвани на пресата, размерите на материалите за тях за всички видове и големини кровати, както и размерите на самите части.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички части за кровати; да реже, образва квартали, страници и др. от плоско желязо или винкел, да пробива същите и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

4. Дърводелци за детски колички

Да знае:

Материалите, употребявани за детски колички и качествата им; конструкцията на кошовете за детски колички; дърводелските машини в предприятието.

Да може:

Да изработва самостоятелно дърводелската част на детските колички; да си служи с всички видове дърводелски машини и инструменти в предприятието.

- 74 -

Условия на работата:
Нормални.

5. Стругари за медицинска мебел

Да знае:

Устройството на обикновен тип универсален струг; метали, свойства и начин на обработката; видове ножове, начини и ъгли на заточването им, контролно-измервателни уреди и инструменти; скорости на рязането за различните видове материали; начини на центроване различни обработваеми предмети с правилни и неправилни предмети.

Да може:

Да обработва средно сложни предмети, вътрешно или външно конуси, да изчислява и сменя зъбни колелета за триъгълни резби, да нарязва същите, да пристъргва дръжки за зъболекарски шкафове и масички, водачи на вилки за зъболекарски столове, болтове и втулки за същите столове, лостове за гинекологически столове, аптечки, масички и др. подобни и сходни по сложност и точност манипулации.

V РАЗРЯД

1. Шлосери по медицинска мебел

Да знае:

Металите, употребяеми за метална мебел и по-главните им свойства; шлосерски измервателни инструменти и инструменти за шлосерска работа; машината за свиване на тръби, тенекеджийски машини, като абкант, зега, нож за профилни жезела и др. съоръжения при изработване на медицинска мебел.

Да може:

Да крои по размери или шаблонно части за шкафове, столове, масички и др. подобни; да работи на пила, бор-машината, секач и други шлосерски инструменти, да свива тръби, да занитва ламарина с винкеловата конструкция и др. подобни манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

2. Шлосери по детски колички

Да знае:

Конструкцията на шасито и всички части /метални и дървени/ на количките; материалите за металните части

- 75 -

на количките; реда на изработването на всички метални части на количката.

Да може:

Да крои и сглобява металните части на количките и да монтира дървената част към тях; да си служи с шлосерски инструменти и измервателни инструменти /бормашини, мечици, флашки, ножовки, шуплер, метър и др./.

Условия на работа:

Нормални.

3. Шлосери по кровати

Да знае:

Конструкцията на видовете кровати; материалите /по размери/ за частите на видовете кровати; всички съставни части на разните видове кровати.

Да може:

Да разчертава /отбелязва/ по даден му шаблон ламаринени и др. части за кровати; да крои и отрязва отделни парчета, както и да пробива ръчно квартали от тръба и др.; оправяне плоско и ъглово желязо, както и тръби за рамки на креватите; пробиване рамките за куки и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

4. Изтеглячи на тръби /"Цугбан"/

Да знае:

Устройството на цугбана; размерите на тръбите за различните видове кровати и частите за тях; матриците за различните размери тръби; размерите на чемерите за тръби по ширина, дебелина и качество на чемера; дължините, необходими за различните тръбни части на кревата.

Да може:

Самостоятелно да работи на машината за изтегляне на тръби.

Условия на работа.

Нормални.

5. Плетачи на креватна плетка за пружини

Да знае:

Качеството на тела, годен за пружина /плетка/ за креват; устройството на машината-плетачка; нормите за различните големини пружини по дължина, ширина, диаметър на спиралата и гъстота на същата.

- 76--

Да може:

Самостоятелно и свободно да плете всички видове плетки; да си сменява сам вретеното; да спира плетачката така, че да няма жички, по-дълги 4 см от определената дължина, като не допуска по-къси жички от марката.

Условия на работа:

- Нормални.

6. Бояджии на кровати, колички и медицинска мебел

Да знае:

В какво състояние трябва да бъдат предметите /частите/, преди да започне бояджийската работа; видове и качества маджун и боите за грунд.

Да може:

Маджунира /китова/ с втори кит всички части /без таблите на таблените кровати/ по разните видове кровати, колички и други; да налага с втори грунд и първи лак при фладер.

Условия на работа:

Нормални.

IV РАЗРЯД

1. Шлесери по кровати, колички, медицинска мебел

Да знае:

Частите на креватите, количките или медицинската мебел; профилите и тръбите по размери за разните части на тези изделия.

Да може:

Да крои по шаблон части от тръби и профилни жезла и дребни части от ламарина или чембер; да пробива къвертели на бормашина; да оправя тръбите, да им отваря лупта; да шмиргелова заварките по разните части и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

2. Пресъори на части за кровати, колички и медицинска мебел

Да знае:

Действието на пресата; материалите за дребните части на креватите.

- 77 -

Да може:

При центровани матрици и урегулиран ход на пресата да пресова всички дребни части по металните мебели, като капачки, стъпки, куки и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

3. Бояджии

Да може:

Да китова и грундира на първия грунд и първи кит; да прави фладер на гърбовете на таблите и тръбите.

Условия на работа:

Нормални.

4. Общи работници за тежка физическа работа

Да знае:

Движението на материалите, полуфабрикатите и готовата продукция в производствените помещения и складовете.

Да може:

Да извършва транспорта на материали, полуфабрикати, готова продукция и др. тежка работа.

III РАЗРЯД

1. Шлосери на кровати, колички и медицинска мебел

Да знае:

Частите на креватите, количките или медицинските мебели; простите шлосерски инструменти.

Да може:

Да реже с ножовка, ръчен нож, ножици по даден размер или шаблон части, да изправя ламарина на валца, да дупчи на бормашина, събира луфта на рамките, пасва на ръка или на шмиргел местата за заварка и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

2. Опаковачи на кровати

Да знае:

Видовете и модели кровати, произвеждани в предприятието; начините за опаковка на кровати, колички и др. подобни; материалите за опаковка.

- 78 -

Да може:

Да определя кои кровати, колички и др. са качествени и могат да бъдат опаковани; да опакова креватите, количките и др. без риск за ожулване на боята.

Условия на работа:

Нормални.

3. Общи работници за лека физическа работа

Да знае:

Движението на материалите, полуфабрикатите и готовите фабрики в производствените помещения и складове.

Да може:

Да извършва транспорта на леки материали, полуфабрикати, готова продукция и др. лека физическа работа.

Условия на работа:

Нормални.

4. Бояджии на кровати, колички и медицинска мебел

Да знае:

Да различава разните маджун и цветовете на боите; инструментите и помагалата, необходими по маджунирането и боядисването; готов ли е предметът за маджуниране или грундиране.

Да може:

Да маджунира и грундира равномерно първи маджун или грунд всички видове кровати или тръбна мебел без таблетните кровати.

Условия на работа:

Нормални.

5. Шлесери на медицинска мебел

Да знае:

Най-употребяемите за лекарска мебел метали /профили, плоски и кръгли жезла/ ламарина тръбна; простите шлесерски съоръжения и инструменти; частите на изработваните предмети.

Да може:

Да реже с ножовка, ръчен нож и ножица разни профили, жезла и ламарина по дадени размери или шаблони; да си служи с метър, шуплер, винкел и др. прости измервателни инструменти; да нарязва с флашки и мечици; да помага при монтажа на шкафове, маси, столове и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

- 79 -

II РАЗРЯД

1. Шлосери по кровати, колички и медицинска мебел

Да знае:

Да реже с ножовка, да пробива на бормашина, да запилва заварките на креватите, количките и грубо изпилваните заварките на медицинска мебел; да обрязва пружините на креватите, гипсирва и боядисва и да помага при свиване рамки на кровати и др. подобни манипулации.

2. Бояджии

Да знае:

След кой кит с каква едрина /номер/ шкурка трябва да се шлайфова; при кое състояние на изсушаване трябва да се шлайфова китованият предмет.

Да може:

Да шлайфова след втори грунд и първи лак на мокро или сухо.

Условия на работа:

Нормални.

I РАЗРЯД

1. Бояджии

Да знае:

Да китова заварки на тръби, луфтове на тръбите; да шлайфова преди и след първи грунд и др. помощни работи в бояджийското отделение.

Условия на работа:

Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА ПОДКОВИ ВОЛСКИ, КОНСКИ, МУЛЕНСКИ,
НАЛЧЕТА ЗА ОБУША И ПОДКОВНИ КЛИНЦИ

VII РАЗРЯД

1. Фрикционисти на конски подкови "на топло"

Да знае:

Устройството и действието на "фрикцион"-пресата; мощността на пресата /удар в тонове/; видове и номера подкови и техническите им норми; матриците за всички ви-

- 80 -

дове и номера подкови; температурата /по цвят/, при която трябва да се пресоват подковите.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички видове и номера конски подкови; да регулира силата на удара; да определя на око положението и дълбочината на каналите за клинцовите дупки съгласно нормите за това; да ръководи малка бригада от работници.

Условия на работа:

Тежък труд при топлина.

VI РАЗРЯД

1. Пресьори на волски подкови "Ексцентър"-преса

Да знае:

Устройството и действието на "Ексцентър"-пресата; всички видове и номера волски подкови, изработващи се на пресата; техническите норми за волските подкови, изработвани на пресата; матриците за разните видове и размери подкови.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците, а така също да сменя повредени отделни части /пробои, матрички, ограничители/; да регулира хода на машината; свободно и самостоятелно да работи на машината всички видове волски подкови.

Условия на работа:

Нормални.

2. Изтеглячи /изправачи/ на квадратен тел

Да знае:

Устройството и действието на барабана; размерите на материала за различните номера и видове подковни клинци; калибрите за изправяне на материала; качеството на материала.

Условия на работа:

Нормални.

3. Байцовачи на подковни клинци

Да знае:

Процеса на байцването, с каква киселина става, гъстотата на разтвора; времетраене на байцването; видовете и номера подкови, клинци, качеството им по отношение на твърдостта.

- 81 -

Да може:

Да зарежда ваната с разтвор при необходимата пропорция киселина; да подсилва разтвора, когато е необходимо; да преценява кога трябва да бъде изчистена ваната и подменен разтворът самостоятелно да байцова видовете и размери клинци.

Условия на работа:

Работи се при изпарения от киселина.

4. Валцовори и пресъори на подковни клинци

Да знае:

Устройството и действието на валцмашината; валците, каналите, матриците и чуковете за различните номера клинци; техническите норми за различните номера подковни клинци; размерите и качеството на материала за различните номера клинци; последователността на изтеглянията от първия до последния валц, т.е. кои валци до каква степен трябва да изтеглят; дължината на материала, необходим за изтегляне на нормалните клинци за различните номера; смазочните материали, употребявани при валцоването на клинците; как става сменяването на номерата.

Да може:

Да зарежда машината с материал, да я пуска и спира; да подменява повредени отделни валци, като нож за рязане, чук, матрици за формиране главата, канали и др.; да определя степента на валцоването след всеки чифт валци, нормална ли е или не; да извършва малки регулировки на валци, матрици, ножове, чукове и подавача на клинците в матриците; да сваля при промяна на номера всички сменяеми части и поставя за другия номер, без сам да регулира машината за сменяния нов номер.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Свивачи на подкови /на "Бик"-машина/

Да знае:

Устройството и действието на машината; видовете и номерата на подковите; сменяемите части за всеки номер поотделно; температурата /по цвят/, необходима за свиване и шамповане на подковите.

Тарифа за металообработване - 6

- 82 -

Да може:

Да поставя, смена и регулира сменяемите части за всеки номер; да регулира хода на машината; свободно и самостоятелно да работи на машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина и хвърчаш горещ окис.

2. Работници на машина за изтегляне езичето на подковите /"Кап"-машина/

Да знае:

Устройството и действието на машината; видовете и номера подкови; техническите норми за езичето на подковите; сменяемите части за всички номера подкови.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира сменяемите части за всеки номер; да различава качествените и некачествени подкови.

Условия на работа:

Работи се при топлина.

3. Валцовачи на профилно желязо за налчета на топло

Да знае:

Профила, от който се работят налчетата; валцовката за профилиране - устройство и действие; размера на материала, необходим за получаване на профила; температурата /по цвят/, при която става валцоването.

Да може:

Да поддържа температурата в пещта; да сменя валците при повреда с нови; свободно и самостоятелно да изработва еднообразен по форма и размери профил.

Условия на работа:

Работи се при топлина.

4. Работници на машини за налчета

Да знае:

Устройството и действието на машината; всички номера налчета; матриците за различните номера налчета; качеството и размерите на материала за налчета.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички номера налчета изцяло или частично; да отстранява дреб-

Тарифа за металообработка - 6а

- 83 -

ни повреди по машината; свободно и самостоятелно да работи с машината.

Условия на работа:

Нормални.

5. Пресьори на подковни клинци /"Койф"-машина/

Да знае:

Устройството и действието на машината; номерата клинци, които могат да се пресоват за нея; матриците и чуковете за различните видове и номера подковни клинци.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците и чуковете; да регулира автоматичното подаване на клинците в матриците; да регулира ударите на машината; свободно и самостоятелно да работи с машината всички видове и номера подковни клинци.

Условия на работа:

Шум от ударите на машината.

6. Огняри на печта за подкови

Да знае:

Устройството на печта, температурата, която трябва да се поддържа в печта; температурата, при която се пресоват подковите /по цвят/; разхода на горивото за 8 часа при различните номера подкови.

Да може:

Да зарежда, запалва и поддържа нормалната и необходимата температура в печта; да чисти печта редовно; да пълни печта с материал за работа; да разпознава нарязаното желязо за различните номера подкови; да осигурява непрекънатия поток от нагрети парчета за работа.

Условия на работа:

Работи се при топлина и дим.

IV РАЗРЯД

1. Резачи на желязо и чембер за конски

и волски подкови на преси

Да знае:

Действието на пресата; размерите на материалите за различните номера подкови и дължините на парчетата за всеки номер конски подкови.

- 84 -

Да може:

Да си поставя и центрова ножовете за рязане; да си регулира ограничителите; свободно и самостоятелно да работи на пресата.

Условия на работа:

Нормални.

2. Изострячи на подковни клинци / "Шпиц" машина /

Да знае:

Действието на машината; видове и номера клинци, които се обрязват на машината; какви трябва да бъдат клинците за нормално и качествено изостряне.

Да може:

Да преценява кога следва да се източват ножовете; да познава редовните и нередовни клинци; да извършва малки регулировки; да работи самостоятелно на машината.

Условия на работа:

Нормални.

3. Общи работници за тежка физическа работа

Да знае:

Движението на материала, спомагателни материали, полуфабрикати и готова продукция в работните помещения и складове.

Да може:

Да извършва всякакъв транспорт на материали, спомагателни материали, полуфабрикати, готова продукция и друга тежка физическа работа.

4. Пресъори на клинцови и шипови дупки на

конски подкови

Да знае:

Действието на пресата; видове и номера на подкови и нормите за клинцовите дупки както по размери, така и по форма и отстояние от външния ръб; матриците и пробите.

Да може:

Да поставя и центрова матриците и пробите; да работи самостоятелно на пресите за дупчене на клинцови и шипови дупки.

Условия на работа:

Нормални.

- 85 -

III РАЗРЯД

1. Нарезвачи на шипови дупки на подкови

Да знае:

Действието на нарезвачката; номерата на подковите.

Да може:

Да определя кога следва да се сменява мечикът; да познава по резбата нормална ли е дупката за нарязване или не; да работи самостоятелно.

Условия на работа:

Нормални.

2. Опаковачи на конски и волски подкови

Да знае:

Видовете и номера подкови.

Да може:

Да опакова конските подкови във връзки с определено число бройки във връзка, а волските в еднообразни по размер или тегло връзки; да различава редовните и нередовни подкови и да ги отдели.

Условия на работа:

Нормални.

3. Общи работници за лека физическа работа

Да може:

Да обслужва вътрешния транспорт в предприятието или в някои от отделите му, като пренася /не постоянно/ **немного** тежки предмети, материали или готова продукция; да изпълнява работа от общ характер по подреждане имуществото на предприятието и почистването на последното; да събира, складира или амбалира отпадъците според разпореденията на съответния му ръководител.

II РАЗРЯД

1. Сортировачи и опаковачи на клинци

Да знае:

Видове и номера подковни клинци и качествата им.

Да може:

Да сортира /определя/ качествените от некачествените подковни клинци и да опакова качествените такива в кутии или каси.

Условия на работа:

Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА ПЕЧКИ

VII РАЗРЯД

1. Шлосери за отоплителни и готварски печки

Да знае:

Металите, свойствата им и начини за обработка; видове и номера отоплителни и готварски печки; конструкциите и размерите на разните големини печки и условията, на които трябва да отговарят; технологическия процес на производството на отоплителни и готварски печки; частите на видовете печки и начина на изработването и свързването им; да чете прости чертежи и скици; видове резби, болтове и нитове; видове шлосерски и измервателни инструменти; видове тенекеджийски машини.

Да може:

Да пасва и монтира глави за отоплителни печки, да пасва на ръка огнени врати и рамки; да си служи с тенекеджийските машини; да ръководи бригада от шлосери.

Условия на работа:

Нормални.

2. Монтьори на печки

Да знае:

Конструкциите на отоплителните и готварски печки и условията, на които трябва да отговарят, главните размери, важни за горенето; всички части за печки, начин за изработка и условията, на които трябва да отговарят; видове свързки и съединения - предимства и недостатъци; качеството и размерите на материалите за печките.

Да може:

Да крои и обработва всички части за печки /без чугуните/, да монтира емайлирани готварски печки, да монтира подфурни, фурни, рамка, плоча и окончателен монтаж на отоплителни печки; да открива дефектите по отделните части и на печката; да изработва по дадени размери или модели специални печки; да ръководи бригада от монтьори.

VI РАЗРЯД

1. Шлосери за отоплителни и готварски печки

Да знае:

Металите, свойствата им и начини за обработка; видове и номера отоплителни и готварски печки; технологи-

и-
за

- 87 -

чески процес по изработването на частите за печки и самите печки; свързките на частите в печките; да чете скици, да знае най-употребяемите болтове и нитове, да знае шлесерските инструменти, устройството на тенекеджийските машини.

Да може:

Да работи на шлайф за плоскост, да пасва фурнени врати, да занитва врати и ключовете им и други подобни манипулации; да си служи с тенекеджийските машини.

2. МОНТБОРИ

Да знае:

Конструкцията на отоплителни и готварски печки; всички части и условията, на които трябва да отговарят видовете свързки и съединения; размерите на материалите за печките.

Да може:

Да обработва всички части /без чугунените/ за печки, да монтира огнени врати, скари за готварски печки, горница, долница и тяло на отоплителната печка; да си служи с тенекеджийски машини; да открива дефектите от предишни операции.

Условия на работа:

Нормални.

3. Тенекеджии

Да знае:

Устройството на тенекеджийските машини; всички ламаринени части за печки и свързката им помежду си и с чугунените части; качеството и размерите на ламарините за печки.

Да може:

Да крои и обработва всички части за печки; да отстранява повреди по тенекеджийските машини; да изчислява средно сложни геометрични фигури; да чете прости чертежи и скици; да ръководи бригада от тенекеджии.

Условия на работа:

Нормални.

4. Зидари на печки

Да знае:

Всички видове и номера отоплителни и готварски печки и тухлите за всеки номер; качеството на тухлите и пръста.

- 88 -

Да може:

Да си приготвя материала за измазване, да пасва тухлите помежду им и плътно да иззадва всички видове и големини печки.

Условия на работа:

Тежък физически труд с постоянно мокри от глината ръце.

V РАЗРЯД

1. Шлосери

Да знае:

Най-употребяемите шлосерски инструменти; цоловите резби; устройство на обикновена **борманна**; частите на отоплителни и готварски печки.

Да може:

Да сглобява отделните части на печките, да пробива подвижна и неподвижна фурнени рамки, пробиване и почистване долница и поставяне дъно, пробиване и изпиляване огнена скара, предна скара и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

2. Монтьори

Да знае:

Конструкцията на отоплителни и готварски печки; частите на печките и свързването им.

Да може:

Да монтира корнизи, подложки за крака, фирми, горно и долно скрме, огнени и задни прегради и други подобни.

Условия на работа:

Нормални.

3. Тенекеджии

Да знае:

Ламаринените части за печките, начина на изработването им и свързките с чугунените и ламаринени части; тенекеджийските машини и инструменти.

Да може:

Да крои и обработка регистри, огнени прегради, вътрешен и външен фурнен капак, винкела, комини и др. подобни, да си служи с ръчен, крачен и механичен нож и с другите тенекеджийски машини.

- 89 -

условия на работа:
Нормални.

IV РАЗРЯД

1. Щлосери

Да знае:

Всички чугунени части за печки; всички шаблони и приспособления за пробиване; болтове и гайки от 1/8" до 1/2".

Да може:

Да пробива на бормашина всички части за печки; да обработва на шмиргел или на ръка грубо частите за печки; да заточва бургии и да нарязва резби на части, болтове и гайки.

Условия на работа:
Нормални.

2. Шлайфисти

Да знае:

Видове шайби и шмиргели и видове шмиргелов прах; процеса на шлайфането.

Да може:

Средни части за никеловане.

Условия на работа:

Работи се при шмиргелов и метален прах

3. Тенекеджии

Да може:

Да крои и обработва най-простите и дребни части на печки.

III РАЗРЯД

1. Шлайфисти

Да знае:

Процеса на шлайфането на дребни части за никеловане.

Да може:

Да шлайфа дребни части за никел.

Условия на работа:

Работи се при шмиргелов и метален прах.

- 90 -

II РАЗРЯД

1. Шлосери

Да знае:

Да си служи с бормашина, чук, пила, флашки и др. обикновени шлосерски инструменти.

Да може:

Да пробива дупки и нарязва резба на всички дребни части за печки, като **розетки**, ключалки, дръжки, фирми и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА ПАНТИ, БРАВИ, РАЗНИ ОБКОВКИ И ДР.
ДРЕБНИ ПРЕСОВИ, ЛАМАРИНЕНИ И ТЕЛЕНИ ИЗДЕЛИЯ

VII РАЗРЯД

1. Монтьори на секретни брави

Да знае:

Конструкцията на разните видове и модели секретни брави; качеството на материалите, от които се изработват бравите; видовете секрети, конструкцията им.

Да може:

Да сглобява /монтира/ всички видове секретни брави, с оглед същите да работят плътно и не заяждат; да вижда и отстранява евентуални дефекти по частите /полуфабрикатите/, дадени му за сглобяване; да нарязва самостоятелно ключове за секретни брави.

Условия на работа:

Нормални.

VI РАЗРЯД

1. Пресьори на "Ексцентър"-преса

Да знае:

Устройството и действието на пресата; мощността на пресата, изразена в тонове-удар; устройството на разни видове матрици /открити, закрити, прости, сложни и т.н./; всички операции по производството на видовете брави, мартинки, оливки и др.; частите на бравите, мартинките и др. обковки и състоянието, в което трябва да бъдат изработени, с оглед да се монтират правилно.

- 91 -

Да може:

Да поставя, сменя и центрова на пресата всички видове матрици; да работи на пресите операции, като: сечене и завиване кутии и капаци за вкопани брави, сечене плапки и езици; сечене и изтегляне на кутия за външна брава, сечене на капаци, чисалда, сабачки, сурмета, скоби, подаватели за мартинки, крила за руски панти и др. подобни и сходни по сложност и трудност манипулации; да ръководи бригада от работници на преси.

Условия на работа:

Нормални.

2. Монтьори на брави и летящи панти

Да знае:

Конструкцията на видовете брави, съставните им части и предназначението на същите; качеството на частите за бравите, необходимо при монтаж на последните; сериите и номерата на ключовете.

Да може:

Да сглобява /монтира/ вкопани и външни брави или летящи панти; да вижда и отстранява евентуални дефекти по частите, дадени му за сглобяване; да ръководи бригада от работници.

Условия на работа:

Нормални.

3. Шлайфисти - полировачи

Да знае:

Начините за полиране на изделия или полуфабрикати от цветни метали, като дръжки за врати, дръжки за оливки или дръжки за мартинки, шилдерчета и др.; материалите, необходими за шлайфане, като: шмиргели, шлайфшайби, пасти и др; качеството на полировката по видими белези.

Да може:

Да си приготви шайбите от кече, шмиргелов прах и др.; да шлайфова дръжки за врати, мартинки, оливки, шилдери и др. подобни в изискваната степен.

Условия на работа:

Силно замърсен въздух от шмиргелов и метален прах и неприятна миризма от пастите.

4. Стругари на водни стругове

Да знае:

Устройството на струга; формите и размерите на дръжките за външни брави, необходимите за тях материали по

- 92 -

размери и качество и необходимите за производството им ножове.

Да може:

Да си източва ножовете, да регулира и центрова камъните за хващане на материала; да изработва дръжки за външни брави и др. подобни и сходни по форма и размери полуфабрикати /части/.

Условия на работа:

Работи се с постоянно мокри ръце.

V РАЗРЯД

1. Стругари на водни стругове

Да знае:

Устройството на струга; формите и размерите на изработваните на струг щифтове и колонки за брави, панти и др., както и материалите за тях.

Да може:

Да си източва ножовете, да регулира и центрова камъните за хващане материала; да изработва щифтове, колонки и др. подобни и сходни на тях по форма и размери части /полуфабрикати/.

Условия на работа:

Работи се с постоянно мокри ръце.

2. Монтьори на мебелни бравички, мартинки, шпанолети и др.

Да знае:

Конструкцията на бравичките, шпанолетите и мартинките, които монтира, съставните им части и предназначението им, а за бравичките да знае и сериите, и номерата на ключовете; необходимото качество на частите в готов вид за монтиране.

Да може:

Да монтира всички видове мебелни бравички или мартинки, шпанолети, оливки или бравички за спестовни касички; да открива и отстранява евентуални дефекти по полуфабрикатите /частите/ при монтажа на същите.

Условия на работа:

Нормални.

3. Спойвачи /пунктшвайсисти/ на панти

Да знае:

Устройството на апарата /без трансформатора/; напукането на охлаждащото на полюсите; електрическата скорост

- 93 -

спояване на различните видове панти или други предмети; видове и номера панти и частите им.

Да може:

Да поставя, сменя и нагласява полъсите; да регулира силата на тока; да заварява всички видове и размери панти и др. подобни и сходни предмети.

Условия на работа:

Напрегнат поглед при променлива за окото светлина.

4. Пресъори на "Екцентър"-преса

Да знае:

Устройството и действието на пресата и мощността на същата, изразена в тонове-удар; как се поставят, сменят и центроват матрици /открити и закрити/.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за изтегляне и оправяне кутии и капаци за вкопани брави; сечене и завиване собачки, пробиване и завиване на езици за вкопани брави, сечене насрещници. За външната брава - обрязване кутията, поставяне тръбички на капака и запитване на чикалда, огъване на собачка, пресоване на втулка, шамповане на скоби, нарязване и огъване на езици, пресоване квадрат на дръжката. За мартинка - сечене и завиване на кутията, сечене на планки. За оливка - сечене на кутията. За шпанолети - завиване голяма и малка кутия. За мебелни бравички - сечене и кривене на кутията, сечене капаци и езици. За сюрмета - сечене планки. За френски панти - сечене крила с подавател всички номера. Сечене на панти за кровати. Набиване главички на райбери. Сечене шарнири с подавател. Рязане и изтегляне на чашки за машинки за газени лампи и други подобни и сходни по сложност манипулации.

Самостоятелно и свободно да работи по така изброените манипулации или на други подобни /сходни/ по сложност или тежест на труда манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

5. Закалчици на пружини за брави и др.

Да знае:

Видове и качества стомани за пружини на брави, температурите по цвят /или по измерителни уреди/, течности за закалка; начините за изработване пъргавината; отвърщането след закалката.

- 94 -

Да може:

Правилно и еднообразно да закалява всякакви пружини за брави и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

6. Фрикционисти на "фрикцион"-преси до 50 тона за пресоване на студено

Да знае:

Устройството на машината и максималната ѝ мощност в тонове-удар.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за изделията, които се изработват на пресата; да регулира удара на пресата; да чувствава /определя/ намаляения ход на машината с ръката си, чрез която я командва; самостоятелно да работи всички възможни за пресата манипулации, като: шамповане на значки, модели и ордени, фирми и др на студено.

Условия на работа:

Нормални.

7. Работници на автомати за карфици

Да знае:

Действието на машината и сменяемите ѝ части за различните видове и големина кърфици; видовете и размери карфици и материалите за тях по размери и качество.

Да може:

Да зарежда и пуска машината; да открива дефектите през време на работа, както и да отстранява по-малките от тях; да извършва малки регулировки в процеса на работата; добре да преценява качествността на продукцията.

Условия на работа:

Нормални.

8. Валцовачи на ленти от цветни метали за значки, ордени, модели и др.

Да знае:

Устройството на валцмашината и начина за регулиране дебелината на лентите; видовете и качеството на материалите за валцоване /томбак, мед и др./.

- 95 -

Да може:

Да си сменява и регулира валците; свободно и самостоятелно да валцова всякакви размери и дебелини ленти за значки, медали и др.

Условия на работа:

Нормални.

9. Шмиргеловачи на значки и др.

Да знае:

Видовете и качествата шмиргели за шмиргеловане на различни качества емайли; цветовете на металите, употребявани за значки, медали и др.

Да може:

Да шмиргелова излишния емайл, наслоен по релефно изпъкналите части, без да поврежда гланца на емайла по значката.

Условия на работа:

Работи с постоянно мокри с вода ръце.

10. Полировачи на части за обковки, панти и др. на барабан

Да знае:

Всички видове обковки и части за обковка; спомагателните материали за полиране; времетраене на полирането за различните части; техниката на безопасността на труда.

Да може:

Да зарежда барабаните, да определя момента и степента на излъскването; да излъсква в необходимата поредица различните части с оглед следващите операции или монтаж на частите.

11. Лейри на дръжки за врати, прозорци и др. от алуминий на земя и кокили

Да знае:

Касите и бланите за разните видове и големина части; необходимото качество на пръста; процеса на формирането и отливането; при каква температура на разтопения метал трябва да се лее.

Да може:

Да форми и лее дръжки за врати и прозорци и други подобни изделия от алуминий.

- 96 -

IV РАЗРЯД

1. Пресьори на "Ексцентър"-преси

Да знае:

Действието на "Ексцентър"-пресата и мощността ѝ в тонове-удар; видове матрици /открити, закрити/ и начин за центроването им на пресата; местата за смазване на пресата.

Да знае:

Да поставя, сменя и центрова матрици под контрол на специалист от по-горен разряд, за операциите на които работи; да извършва следните операции: за вкопана брава - изтегляне, оформяване и пробиване за ключ и ексцентрик на кутия и капак, занитване колонки, сечене и обрязване на планка съединители, пробиване на совачка, занитване насрещници; за зъшна брава - пробиване на ключа, фигура и занитване колонки на кутиите, фигура на капак, пробиване и огъване чикалда първо и второ кариране, пробиване собачката, огъване и калиброване на сърмета, сечене, калибриране и огъване на скоби, плочки, скоби и други подобни и сходни по сложност и тежест на труда операции по мартинки, оливки, мебелни бравички, сърмета и др., обрязване и рязане значки, разни телени и ламаринени изделия с открити и закрити матрици на механични "Ексцентър"-преси.

2. Шмиргелист на части за обковки, алуминиеви дръжки за ножове и др. подобни

Да знае:

Частите за брави или други дребни предмети за шмиргеловане, изработвани в предприятието; шмиргеловите точки кои за какви части се употребяват /едри, ситни, за алуминий, за желязо и др./; техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да шмиргелова всякакви дребни части за оковки от бял и черен метал и други дребни ламаринени и телени изделия.

Условия на работа:

Прах от шмиргел и метални стърготина.

3. Бормащности

Да знае:

Видовете и размери части за брави и др. обковки, които се пробират; кои части с каква бургия следва да се дупчат, съоразения, калъпи и ограничители за пробиване.

Да може:

Да заточва и затяга бургията на машината; да си стяга калъпа, да регулира дълбочината с ограничител; да пробива и фрезенкова всякакви части за обковки и др. дребни изделия; да нарязва с мечик пробитите части.

4. Емайльори на многоцветни значки

Да знае:

Видове и цветове емайли и начини за налагане, реда на налагане на различните цветове.

Да може:

Да налага на повече от два цвята емайл със строго очертане на линии и цветове.

Условия на работа:

Напрегнато зрение.

5. Пекари на значки

Да знае:

Устройството на печта /без електрическата част/ и манипулирането с нея; температурата на печене на различните емайли и значки; времетраене на печенето.

Да може:

Да работи самостоятелно с печта за различни видове значки и емайли.

6. Плетачи на бижутерийни верижки

Да знае:

Видове материали за бижутерийни верижки; различни форми на звената и видове плетки; начини за ръчно изплитане на разни видове верижки.

Да може:

Да плете ръчно разни видове и форми верижки.

Условия на работа:

Напрегнато зрение.

Таблица за металообработване - 7

7. Автоматчици за: фиби, безопасни игли, клямери, телени копчета, арматури телени за шипета, паркетен тел, пантограф за телени скоби и др. подобни железни изделия

Да знае:

Действието на машината, на която работи; видовете и номера изделия, които може да работи машината; материалите, необходими за видовете изделия, начина и местата за смазване на машината.

Да може:

При центрована машина да контролира хода ѝ, качеството на продукцията, да я зарежда с материал, пуска и спира, да извършва малки регулировки.

Условия на работа:

Нормални.

8. Лепачи на значки

Да знае:

Устройството на лампата, с която работи, вид и качество на газа и цвят на пламъка, припой и температура по цвят, при която става спойването.

Да може:

Да залепва винчета на значките, без да поврежда значката или винчето.

9. Общи работници за тежка физическа работа

Да знае:

Действието на материалите, полуфабрикатите и готовата продукция и производствените помещения и складовете

Да може:

Да извършва вътрешния транспорт на материали, полуфабрикати и готова продукция и друга тежка физическа работа.

III РАЗРЯД

Работници по подготовка части за монтаж на обковки и др.

Да знае:

Частите най-малко за няколко производа, предназначението им и необходимото за монтаж качество.

Да може:

Да изработва, извършва и приготвя частите в състояние, годно за монтиране; да извършва следните операции:

Тарифа за металобработване - 7а

- 99 -

завиване на пружини за брави, занитване скоба за машинки, скоба за външни брави, пружини, нарязване резба на кутии за брави, пробиване дръжки и други части, фрезенковане, пасване и занитване части за спестовни касички, подготовка на части за бижутерия, подготовка на части за машинки за газени лампи и др. дребни подготвителни и монтажни работи.

Условия на работа:
Нормални.

2. Пресьори на "Ексцентрик"-преси, ръчни и крачни преси

Да знае:
Действието на пресата, как се поставят и центроват матриците, материалите или частите, които обработва, изправни ли са матриците, качеството на изработвания предмет.

Да може:
Да поставя, сменя и центрова матриците под контрол на пресьор от по-горен разряд, да регулира хода на пресата; самостоятелно да работи на пресата разни части или предмети от чешмер, отпадъци, телове и др.

Условия на работа:
Нормални.

3. Контрольори на значки, изтегляне бижутерияен тел, монтаж на дребни ламаринени и телени изделия

Емайльори на едно- и двуцветни значки

Да знае:
Видове и цветове емайли и начини за налагане; реда на налагане на различните цветове.

Да може:
Да налага едно- и двуцветни емайли върху всички видове и големина значки.

Условия на работа:
Напрегнато зрение.

4. Общи работници за лека физическа работа

Да знае:
Движението на материалите, полуфабрикатите и готовата продукция на производствените помещения и складовете.

Да може:
Да извършва вътрешния транспорт на не тежки предмети и друга лека физическа работа.

- 100 -

II РАЗРЯД

1. Сортировачи на части за брави

Да знае:

Всички части за брави, наименование и предназначение, качество и местоназначение.

Да може:

Да сортира по вид и качество всички части; добре да преценява годни или негодни са частите за монтаж.

2. Опаковачи на брави и панти

Да знае:

Видове и номера брави и панти и начини за опаковка

Да може:

Да комплектува /дръжки, ключове и др./, опакова всички видове брави, панти и др. подобни.

3. Опаковачи на дребни ламаринени и телени изделия

Да знае:

Начина на опаковката на продукцията.

Да може:

Посредством броене или теглене еднообразно и в равни количества по брой или тегло да опакова качествена продукция.

Забележка. Всички ония манипулации, необхванати или които биха се явили за в бъдеще при тарифицирането, да се сравняват с подобни и сходни по сложност и тежест на труда описани манипулации в това или някое друго производство.

ПРОИЗВОДСТВО НА ВОДОПРОВОДНИ ТРЪБИ

VIII РАЗРЯД

1. Заварчици на тръби машинно

Да знае:

Устройството и действието на заварочната машина; техническите норми за всички размери тръби; свойствата на ацетилена и кислорода поотделно и в смесение един с друг; карбид - употреба и съхранение; кислородни бутилки - манипулация и съхранение; устройството на ацетиленовия апарат; устройството на манометъра и манипулацията с него; свойства, предимства и недостатъци на ок-

- 101 -

сигенова заварка; газовата инсталация на заваръчната машина; качеството на материала и изтеглените тръби.

Да може:

Да зарежда машината за всички размери тръби; да регулира скоростта на заварването, силата на пламъка, серията горелки; да отстранява дефекти по машината и газовата инсталация; да работи самостоятелно със заваръчната машина за всички размери тръби; да ръководи бригада работници.

Условия на работа:

Работи се при замърсен въздух от газове от заварката.

VII РАЗРЯД

1. Валцовачи на водопроводни тръби

Да знае:

Устройството и действието на валцмашината; валците и калибрите за всички размери тръби; материалите по размер и качество за различните размери; техническите норми за всички размери тръби; качеството на изтеглените тръби, необходими за заварки.

Да може:

Да центрова и регулира машината за всички размери тръби; да отстранява дефектите по машината.

Условия на работа:

Нормални.

2. Работници-отговорници на ацетиленовата инсталация

Да знае:

Основно устройството на ацетиленовата инсталация; свойства на карбида и ацетилена; качеството на карбида, количеството газ, получаван от него, и начини за съхранение; техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да зарежда апарата, да регулира производството на ацетилен и налягането му, да следи за пълното използване на карбида; да отстранява повреди в инсталацията; да прилага всички познати мерки за безопасността.

Условия на работа:

Нормални.

3. Поцинковачи на тръби

Да знае:

Процеса на избайцоването на тръбите; процеса на поцинковането; свойства и качества на цинка; температурата на разтопения цинк за поцинковане; видове и размери тръби; нормите за разход на цинк за различните размери и дебелини; нормите за цинковата покривка за единица мярка или в % за различните размери; качеството на цинковата покривка и начини за изпитването; спомагателните материали за поцинковане /нишадър, алуминий и др./.

Да може:

Да зарежда ваната, да следи за нормалната и постоянна температура; да си служи свободно с повдигателните механизми; да работи самостоятелно; да ръководи бригада

VI РАЗРЯД

1. Байцовачи

Да знае:

С каква киселина се извършва байцоването; гъстотата на разтвора за байцоването; времетраене на байцоването; разход на киселина за единица мярка /тон, кг/.

Да може:

Да зарежда ваната с разтвор при необходимата пропорция; да определя момента, в който следва да се подсилва разтворът и кога следва да се чисти ваната и смения разтворът изцяло; да определя /познава/ кога са избайцовани тръбите; да си служи свободно с повдигателните механизми; да води сметка за разхода на киселината.

Условия на работа:

Тежък физически труд при изпарение от киселини.

2. Изправяне и подрязване на тръби

Да знае:

Видове и размери тръби и съоръженията за подрязване и изправяне; да изправя тръбите без чупки и правилно да подрязва краищата им.

Условия на работа:

Тежък труд.

3. Винтонарезвачи на тръби

Да знае:

Всички размери тръби, нормите им и нормите за резбите на различните размери; устройството на винтонарезвачките.

- 103 -

Да може:

Да сменява винтонарезните ножове, да ги източва и центрова на главата; да работи самостоятелно на машината.

Условия на работа:

Тежък труд.

4. Изпробвачи на тръби

Да знае:

Нормите за изпитване на всички размери тръби; действието на помпата.

Да може:

Самостоятелно да подлага на изпитание всички видове и размери тръби.

Условия на работа:

Тежък труд.

V. РАЗРЯД

1. Заварчици на тръби /само за поправки/

Да знае:

Свойства на ацетилена и кислорода поотделно и в смес един с друг; устройството на обикновен ацетиленов апарат; кислородни бутилки - манипулиране и съхранение; ръкохватка и горелка - употреба и съхранение; монотетра и манипулиране с него.

Да може:

Да прави заварки /поправки/ на тръби или издържливост, изисквана от тръбите.

Условия на работа:

Нормални.

2. Помощник-валцовачи на тръби

Да знае:

Действието на машината, размерите на тръбите и размерите на материалите за тръби; валците за различните размери тръби.

Да може:

Да поставя материал на машината, да я пуска и спира, да реже валцованите тръби по марка и под контрол на работника от по-горния разряд, да работи за машината.

Условия на работа:

Тежък труд.

- 104 -

3. Огняри на пещите за ваните при поцинковане на тръби

Да знае:

Устройството на пещта; температурата на разтопения цинк; разхода на гориво за единица мярка.

Да може:

Да подклажда пещта, да поддържа температурата във ваната и да води сметка за разхода на горивото.

Условия на работа:

Работи при топлина.

ПРОИЗВОДСТВО НА БРОНЗОВИ И МЕСИНГОВИ ПАРНИ И ВОДО-ПРОВОДНИ АРМАТУРИ, ЧАСТИ ЗА ЛОЗОПРЪСКАЧКИ И ОВОШО-

ПРЪСКАЧКИ

IX. РАЗРЯД

1. Деяри

Да знае:

Процесите на ръчно и машинно формоване на всички видове кранове и арматури; видове и качества формовачна пръст за форми и сърца; основни рецепти за формовачна и сърцарска пръст; съставни елементи на формовачната и сърцарска пръст и влиянието им върху метала; цветните метали, като мед, калай, цинк, олово, антимон, алуминий, никел, свойствата и качествата им и влиянието им в сплавите; сплавите на цветните метали, като бронз, месинг, томбак - качества и предназначение на сплавите, температурата на топенето на металите поотделно и на сплавите; начини за добиване на различни сплави; устройството на паклови и нафтови пещи.

Да може:

Да приготвява формовачна и сърцарска пръст по рецепти; да може да формова ръчно или машинно, залага и отлива всички видове арматури и други подобни предмети; да зарежда пещите на спояване на метала, да споява всякакви сплави и да ги рафинира според предназначението им; да работи с преси за пресово леене.

Условия на работа:

Работи при голяма топлина, с отровни газове и тежък физически труд.

VIII РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае: Процесите на ръчно и машинно формоване на всички видове кранове и арматури; видове формовачна пръст за форми и сърца; основни рецепти за формовачна и сърцарока пръст; съставни елементи на формовачната пръст и влиянието им върху отливката; форми за сухо и мокро лееене, приготвяне и изсушаване; видове сплава от цветни метали и форми за тях; всички модели за изработваните арматури и касите за тях; количество, размери и разположение на леещи душници и подхранители за различни видове и големина предмети.

Да може:

Да приготвява формовачната пръст по рецепти; да формова ръчно или машинно от модели, блани или по шаблон, като шибърни кранове от 2" нагоре, парни кранове от 2" нагоре, женски щорцови съединители и др. подобни по сложност предмети.

Условия на работа:

Нормални.

2. Пещари на самодух с пота над 120 кг

Да знае:

Цветните метали, като мед, калай, цинк, олово, антимон, алуминий, никел, фосфорна мед, свойства и предназначението им в сплавите и температурата на топене и изпарение; видове сплави от цветни метали, като бронз, разни видове месинг, томбак, начини на приготвяне, предназначение и температура на топене; устройство на самодуховите пещи; принципа на кокилно лееене.

Да може:

Да зарежда и поддържа самодуховата пещ; да приготвя разните видове сплави според предназначението им; да лее в кокили, да ремонтира пещта.

Условия на работа:

Работи се при голяма топлина и отровни газове.

3. Изтеглячи на профилен месинг

Да знае:

Устройството и действието на изтеглячната машина и хидравлическата помпа; състава на течността за пресоване; матриците за всички изработвани профили; необходимата температура за изтеглянето; състава на сплави за изтегляне.

- 106 -

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за различните профили и центрова машината според нагнетателните камери; да работи самостоятелно с машината; да приготвя необходимите кожени маншети и да монтира на помпата и машината; да отстранява малки повреди; да пресова разни части с машината.

Условия на работа:

Работи при голяма топлина и отровни газове.

4. Щлосери-монтъори

Да знае:

Конструкциите на всички видове, парни, водни, въздушни и газови арматури; материалите за различните части на всички видове арматури; начините за изпитване на арматурите; техническите норми за същите.

Да може:

Да монтира парни, шибърни, радиаторни вентили, кранове за кислородни бутилки, серпентинени батерии, балтик сифони и др. подобни по сложност арматури.

Условия на работа:

Нормални.

5. Стругари

Да знае:

Устройството и действието на сложни револверни и инструментални стругове и управлението им; контролно-измервателни инструменти и приспособления, предназначение и начини на употреба; видове режещи инструменти, предназначение, правила за заточване на същите и ъгли на заточване; толеранси - калибра, предназначение и обозначение в чертежите; да чете средно сложни чертежи.

Да може:

Да изработва тела за кранове на кислородни бутилки, парни бутилки, серпантинна батерия, тела на радиаторни вентили от 1" нагоре, апарати за лозопръскачки, игли /турбинки/ за разпръскача, тяло на крана за овоцарски пръскачки, глава на помпата, клапани за винта на крановете, баланси, заместители на монOMETЪР и др. подобни по сложност части по производство на лозо- и овоцопръскачки и специални кранове от месинг или бронз; по чертеш да изработва сложни арматури, да си прави приспособления за центроване на струг, части с разни форми; да заточва режещите инструменти със сложна форма; да ръководи бригада от квалифицирани стругари.

Условия на работа:

Нормални.

6. Пекари на сърца

Да знае:

Устройството на печите за изпичане на сърца, процесите за изпичане на разни видове форми и големини сърца, температурата на печенето, времетраене на печенето и начина на зареждане на камерата със сърца за изпичане.

Да може:

Да зарежда в необходимия ред камерата със сърца; да запазва и поддържа изискваната температура на нормалното и качествено изпичане на сърцата.

Условия на работа:

Работи при голяма топлина и отровни газове.

7. Тенекеджии

Да знае:

Цялостното устройство на пръскачките и условията, на които трябва да отговарят; начините за изпитване и налягането, при което се изпитват; видовете тенекеджийски машини и съоръжения; технологическия процес по изработване на цялата пръскачка.

Да може:

Да чертае и изчислява сложни геометрически фигури; да изважда шаблони за разни видове и форми съдове; да си служи с контролно-измервателни уреди; да извършва цялата кройка и изработка на цялата тенекеджийска работа по всички видове пръскачки; да ръководи бригада от тенекеджии по производството на пръскачки.

Условия на работа:

Нормални.

8. Ковачи

Да знае:

Видове стомани - качества и начини на обработване /коване/; конструкцията на колесарките на возимите пръскачки и всички ковашки части по пръскачките.

Да може:

Да прави всякакви заварки на огън /на огнище/; да изковава и формира всички ковашки части на разните видове пръскачки; да изковава стругарски ножове и всякакви други части ръчно.

Условия на работа:

Тежък труд.

- 108 -

VII РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае:

Процесите на ръчно и машинно формуване на всички видове кранове и арматури; видове формовачна пръст за форми и сърца; форми за сухо и мокро леење, приготвяне и изсушаването им; видове сплави от цветни метали, свойствата и състава им; видове модели за различните арматури, изработвани в предприятието, и видове каси; качество, размери и разположение на лияците и отдушниците за различните по форма и големина предмети.

Да може:

Да приготвя пръстта за формите, да контролира изправността на моделите; да формова всички тела на парни и водопроводни арматури, женски шорци, цедки и капачки на помпи за пръскачки, тяло, конус и муфи за апарата на пръскачката и др. подобни /сходни/ по сложност предмети.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

2. Изтървачи на каси

Да знае:

Процеса на отливането и изваждане формите от пръстта; видовете арматури, изработвани в предприятието; касите за формоване и начин на подреждането им в сушилнята; начините за рязане или чупене на лияците; устройството на сушилнята; да има общи понятия за цветните метали и сплавите им; матриците за /кокилите/ групи отливки.

Да може:

Да подготвя леярската пръст за формоване; да подрежда касите в сушилнята, да ги подготвя в необходимата поредица за отливане, да изважда отлетите предмети от касите, да отчупва или отрязва лияците, да сортира и прибира готовите отливки и самите каси след отливане; да отлива груби отливки и кокила.

Условия на работа:

Работи се при голяма топлина, прах от изтърването пръстта от касите и отровни газове от печите и разтопен метал.

- 109 -

3. Лейри за мокри отливки

Да знае:

Процеса за ръчно и машинно формование на всички видове арматури; видове формовачна пръст за форми и сградни; форми за сухо и мокро леење, приготвянето и изсушаването им; видове сплави от цветни метали, свойства и състав; видове модели за различните арматури, изработвани в предприятието и видове каси; количество, размери и разположение на лъяците и отдушниците за различните по форма и големина предмети.

Да може:

Да формова и отлива на мокро части за арматури; да си приготвя метала в потата за отливане.

Условия на работа:

Работи се при топлина и отровни газове.

4. Лейри /кокилно леење/

Да знае:

Процеса при кокилното леење; процеса за подготвянето и разтопяването на материала; устройството на различните видове кокили и манипулирането с тях.

Да може:

Да подготвя и рафинира материали за леење; да отлива в кокили разни части за арматури и др. предмети; да поддържа кокилите в изправност.

Условия на работа:

Работи се при голяма топлина и отровни газове.

5. Пещари /на пещи за изтегляне месинг/

Да знае:

Устройството на пещта за нагряване на балванките и манипулирането с нея; качеството на материала за изтегляне и температурата /по видими белези/, необходима за изтеглянето или пресоването; процеса на изтеглянето на профилите; видовете и размери профили, изтеглени на пресата.

Да може:

Да запалва и зарежда пещта; да поддържа необходимата температура в пещта; да нагрява и подава при исканата температура балванки за изтегляне на машината.

Условия на работа:

Работи се при топлина.

- 110 -

6. ШЛОСАРИ-МОНТЬОРИ НА ЛОЗОПРЪСКАЧКИ

Да знае:

Основно устройство на лозопръскачките и овоцопръскачките; процеса на изработването на всички части и условията, на които трябва да отговарят същите; материалите за всички части и качествата им.

Да може:

Да прави цялостен монтаж на всякакви видове пръскачки.

7. Стругари

Да знае:

Устройството на сложни револверни и обикновени инструментални стругове и управлението им; контролно-измервателни инструменти, приспособления и начини на употреба; видове режещи инструменти - предназначение, правила за заточване и ъгли на заточването; толеранси-калибри - предназначение и обозначението им в чертежите.

Да може:

Да изработва въздушни кранове $3/8''$, да нарязва с нож, да престъргва и нарязва с нож и гребен страничните винтове на всички видове кранове от $2''$ нагоре, да изработва средния винт на парни, водни и шибърни кранове от 1 до 2 включително, да изработва конуси на пробки и тела на ж.п.; трапътни, бозаджийски кранове, да престъргва и нарязва долната резба на главите на всички видове и размери кранове от 1 до $3''$ нарязване резбата на клапаните за шибърни кранове, тела на тоалетни и обществени батерии, мъжки щорцосъединители и разпръскватели, престъргване на радиаторни вентили и пароспиратки до $3/4''$ включително и др. подобни по мощност, манипулации по арматури и части за лозопръскачки.

Условия на работа.

Нормални.

8. Пещари на самодух с пота под 10 кг

Да знае:

Цветните метали, като мед, калай, олово, цинк, антимон, алуминий, никел и фосфорна мед - свойства и предназначение в сплавите им; температурата на топенето и изпарението; видове сплави според състава и предназначение /бронз, месинг, томбак/, начини на григготовление и температура на топене; устройството на самодуховите пещи, манипулиране и поддържане принципа на коклично леене.

- 111 -

Да може:

Да зарежда и поддържа самодуховата пещ; да приготвява разни видове сплави за части, неподложени на налягане; да лее в кокили и форми, като колела, дръжки, клапани и др. дребни части, верботещи под налягане.

VI РАЗРЯД

1. Сърцари

Да знае:

Процесите на изработване на сложни сърца за арматури; видове сърцарска пръст, основни рецепти и начин на приготвянето ѝ; укрепване на сърцата и процес на изсушаването им; видове калъпи /кутии/ за сърца и начин за проверка изправността им.

Да може:

Да приготвява по дадена преценка пръстта за сърцата; да проверява калъпите за всички видове сърца; да изработва сърца за шибърни кранове и др. подобни по сложност сърца; да контролира подреждането на сърцата в сушилната; да ръководи бригада от сърцари.

Условия на работа:

Нормални.

2. Формовачи

Да знае:

Процесите на ръчно и машинно формование; видове формовачна пръст, съставни елементи и влиянието им в състава на пръстта върху отливката; видове форми за мокро и сухо леење; видове модели и каси леејрски; количество, размери и разположение на лиците и отдушниците за различни по форма и размери отливки.

Да може:

Да приготвява формовачната пръст; да формова модели или блани всички части за арматури и пръскачки, като муфи, тела на кранове за пръскачки, гайки за горно дъно, затегателни гравни, направляващи гайки и др. подобни по сложност части за арматури и пръскачки.

Условия на работа:

Нормални.

3. Чистачи на отливки /ръчно и на шмиргел/

Да знае:

Всички видове отливки за арматури и части за пръскачки, начини за почистване пръстта от кухините и инструментите за това.

- 112 -

Да може:

Да си служи с ръчна ножовка, секач и други прибори за изрязване ляците от отливките на горещо или студено; да шмиргелова, шлайфа всички видове водопроводни и парни арматури и части за пръскачки, като: тела на крановете, цеви, направляващи гайки, шлайфане пръскачките на шайби и др. подобни.

Условия на работа:

Работи се при прах от пръстта и метален прах от шмиргела.

4. Стругари

Да знае:

Устройството на средно сложни револверни стругове или обикновени инструментални стругове; стругарските манипулации на всички видове арматури и части, изработвани в предприятието; всички инструменти, необходими за извършване стругарската работа по арматурите /фасонни ножове, гребени, флашки, мечици и др./; нормите за резбите на арматурите; допустимата слабина между резбите.

Да може:

Да си заточва ножовете, да центрова инструментите на револверната глава; да ползува контролно-измервателните инструменти и пособия; да изработва водопроводни арматури и части за пръскачки, като: тела на малки кранове, дули, цицки, конуси на мъжки кранове, глави за разпръсквач, клапани за кранове, тяло за цедка, капачка за цедка, холендри, шмиргели за канелки и кранове, конуси на клапани за парни и въздушни кранове, пробки за радиаторни вентили, глави за разпръсквачи и др. подобни /сходни/ по сложност манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

5. Шлесеро-монтъори за арматури и пръскачки

Да знае:

Конструкцията на всички видове арматури; материалите, от които са направени частите на арматурите /или пръскачките/; правилата и реда на сглобяване и изпробване на арматурите или пръскачките; шлесерските и измерителните инструменти, необходими при работата с арматурите.

Да може:

Да монтира всички видове кранове или части за пръскачки без парни, шибърни и радиаторни вентили, крано-

- 113 -

зе за кислородни-бутилки, серпентин-батерии и балтик сифони; да дообработва и монтира капаци за гърлото на пръскачката, да сглобява пръскачката, да сглобява помпите и др. подобни и сходни по сложност манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

6. Тенекеджии

Да знае:

Материалите за лозо- и овощопръскачките, качеството им и конструкцията на видовете пръскачки; видовете тенекеджийски машини и съоръжения, необходими за производството на пръскачки.

Да може:

Да чете и използва несложни скици и чертежи; да си служи с всички тенекеджийски машини и приспособления; да крои по даден шаблон или размери всички едри части на пръскачката, като: пеловре, дъна, гърловини, капаци и др. подобни; да лепи с калай или калаен припой всички части и съединения.

Условия на работа:
Нормални.

7. Ковачи

Да знае:

Най-употребяемите стомани и всички профили, употребявани за пръскачките; конструкцията на колесарките и реда на изработване на части за същите; размерите на материалите за различните части на колесарките; колесарките съоръжения и инструменти.

Да може:

По дадени размери или шаблони да крои всички части по колесарките, а също така и да ги сглобява.

Условия на работа:
Тежък труд.

V РАЗРЯД

1. Сърцари

Да знае:

Процеса на изработването на прости и средно сложни сърца в кутии; качеството и състава на сърцарската пръст; видовете арматури, сърцата за тях и кутиите за изработване на сърцата.

Да може:

Да изработва сърца за водни, ж.п. трипътни и възвратни кранове над един цол, парни кранове над 3/4",

Тарифа за металосработване - 8

- 114 -

радиаторни вентили над един цол, сифони обществени, тоалетни, кухненски, серпентин и стоящи батерии, ексцентрични колена, пробивки за серпентин-батерии, швимери, мущуци, пожарни кранове, разпръскватели № 8, 10 и 12 и др. подобни по сложност сърца.

Условия на работа:
Нормални.

2. Формовачи

Да знае:

Процеса на формоването на прости и средно сложни части за водопроводни и парни арматури, пръскачки и др. подобни; състава и свойствата на видовете лехрока пръст; видовете модели, блани и каси и начини за употребяването им.

Да може:

Да приготвя пръстта за формоване; да формова разни части за арматури и пръскачки, като: крилати болтове, гайки, холендри, капачки, тапи за сифони, ексцентрични колена, кръстачки, розетки, дръжки за спиралки, кегли, петлета за швимери, муфи, лагери.

Условия на работа:
Нормални.

3. Пещари на сушилня за каси

Да знае:

Устройството на сушилнята; видове каси и начина на подреждането им в сушилнята, времетраене на сушенето; необходимата температура за сушенето.

Да може:

Правилно да подрежда касите в камерата; да запалва огъня и поддържа температурата в сушилнята, да определя момента и степента на изсушаване на касите; самостоятелно да работи по изсушаването на касите.

Условия на работа:

Работи се при топлина и тежък физически труд.

4. Чистачи на отливки /от пръст/

Да знае:

Видовете отливки за арматури, начини и инструментите за почистването им /четки, игли и др./.

Да може:

Да си поставя, сменя и центрова иглите и четките; да чисти вътрешно и външно от пръст всички видове отливки за арматури.

Тарифа за металообработване-82

- 115 -

Условия на работа:

Работи се при силно замърсен от прах въздух.

5. Шлесеро-монтъори

Да знае:

Устройството на всички видове арматури или части за лозо- и овощопръскачки; материалите, от които са направени; най-употребяемите шлесерски инструменти; предназначението и условията, на които трябва да отговарят арматурите; допустимите слабини в резбите.

Да може:

Да дообработва и монтира телата и главите за всички видове арматури, кранчета за пръскачки, огъване лули за бензинови лампи, изпробване на цеви и кранове за пръскачки, комплектуване клапанчета, сглобяване капаци за гърлото на пръскачката и др. подобни.

Условия на работа:

Нормални.

6. Стругари

Да знае:

Устройството на средно сложни револверни стругове или прости универсални стругове; най-употребяемите режещи инструменти /ножове, гребени, мечици, флашки и др./; резбите за арматурите и допустимата слабина при сглобяването; най-употребяемите контролно-измерителни уреди и инструменти.

Да може:

Да нарязва обикновени резби при нередни колела /на универсален струг/, да подготвя и центрова струга за повече от три операции; да изработва средния винт на гнезда на клапаните на телата, на водни кранове до 1,1/2" включително, страничните винтове на водни ж.п. трипътни възвратни парни и шибърни кранове до 1,1/2" включително, горна резба на главата за парни, шибърни и водни кранове от 1", долната резба на главите за шибърни и парни кранове до 3/4", изработване глави за възвратни кранове от всички размери, обстъртва стъблото на клапаните за възвратни кранове, от всички размери, обстъртва с нож всички видове и размери шпиндели, нарязване и фасониране на удължители, фасониране на глави до 2", изработване тела на бибери, струговане на женски муфи, лули, цидки, конуси за мъжки кранове и др. подобни по сложност манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

- 116 -

7. Шмиргелисти

Да знае:

Всички части на водопроводни арматури /или части за пръскачки/, които се шмиргеловат; видове шмиргелови точила, качество и предназначение.

Да може:

Да шмиргелова всички видове части за арматури /или пръскачки/, като: тела за кранове, муфи, гайки, капачки за глави на помпи, затегателни помпи, затегателни гривни, чугунени и месингови апарати за пръскачки, бутала на помпите и др. подобни.

Условия на работа:

Замърсен от метален и шмиргелов прах въздух.

8. Тенекеджии

Да знае:

Частите на пръскачките, изработвани от ламарина, видове и размери ламарини за пръскачки; видове тенекеджийски машини и съоръжения; процеса на тенекеджийската работа по пръскачките.

Да може:

По дадени размери и шаблони с машини или ръка, всички части за пръскачката освен пелевретата и дъна; да залепва казанчетата, шийки на горно дъно, муфи и др. дребни части на пръскачката.

Условия на работа:

Нормални.

9. Байцовачи, изпробвачи, опаковачи на лозо- и овошпръскачки

а/ байцовачи

Трябва да знаят с какви киселини става изчистването на пръскачката, да могат да измиват същите и да неутрализират киселината по тях;

б/ изпробвачи

Видовете пръскачки, устройството им, налягането, при което трябва да се изпробват; да може да изпробва при определеното налягане всички видове пръскачки, както и да определя годността на същите при изпробването;

в/ опаковачи

Да знае начина на опаковка на всички видове пръскачки и принадлежностите към същите.

- 117 -

Условия на работа:
Нормални.

IV РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае:

Процеса на формоването на най-простите и без сърца части за арматури и пръскачки; моделите и касите за горните части; помагалата и съоръженията при формоването.

Да може:

Да формова крилати болтове, колелца, дръжки и др. подобни прости предмети.

Условия на работа:
Нормални.

2. Стругари

Да знае:

Действието на прости револверни стругове и начин на управлението им; най-употребяемите режещи инструменти, калибри и измервателни пособия; частите на простите водопроводни арматури или части за пръскачки.

Да може:

Да нагласява струга за извършване най-малко за две манипулации; да пристъргва колчетата за муфи, клапанчета за разпръсквачи, спирателни винтове, мъжки муфи, съединители за колендри, капачки за цедки и др. подобни по сложност манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

3. Шлосер-монтажи

Да знае:

Частите за прости водопроводни и други арматури /или части за пръскачки/; реда на сглобяване арматурите или частите за пръскачки; най-употребяемите шлосерски инструменти и измервателни пособия.

Да може:

Да дообработва и сглобява цевь, муфи и гайки за апарати; пробиване на дребни части и нарязване на резба, решетки за цевите и др. подобна.

Условия на работа:
Нормални.

- 118 -

4. Тенекеджии

Да може:

Да реже и обработка дребни части за пръскачки, като: обрязване дъна на зета и на ръка, нитене на обръчи, зегване и пречупване на обръчи, заливане капаци за усиляване, валцоване обръчите на рунда, заливане муфи на прътовете, калайдисване муфи и др. подобни манипулации.

III РАЗРЯД

1. Сърцари

Да знае:

Процеса на изработване на прости сърца в калъпи и начини на укрепването им с тел, как се приготвя сърцарската пръст, колко влажна трябва да бъде, какви материали се употребяват за приготвянето ѝ, калъпите за простите сърца и инструменти, необходими за работа.

Да може:

Да си приготвя необходимата за работа пръст, да изработва сърца за канелки, обикновени и безаджийски удължители, спиралки до 1", колендри, витла за сифони, гайки, крайни сърца, хидранти, парни кранове до 3/4", трипътни и въздушни кранове до 1", да изработва телена арматура за сърца и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

2. Шлосеро-монтъори

Да знае:

Устройството на водната помпа за изпитване на арматурите и манипулирането с нея; устройството на главите на парни и водопроводни арматури и простите шлосерски инструменти.

Да може:

Да изработва арматури на водната помпа, да монтира главите на всички видове и размери кранове, да обработва на ръка всякакви видове дръжки и колелца, да реже лляци на отливки, да оглобява главите на кранове, щорцови съединители, колендри, движение на тръби и щанги, дупчене муфи за апарати за пръскачки, лагерчета, горни и долни капаци, пробиване и огъване на оси, пробиване мъжки муфи, пробиване частите на колисарката, занитване затегателни обръчи и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

- 119 -

3. Стругари

Да знае:

Действието на прости револверни или обикновени стругове и начина на управлението им; най-употребяемите за арматури сплави на цветните метали /бронз, месинг/ и обработването им; допустимите слабини в резбите /чрез пробиване/.

Да може:

Да нагласява струга /главата/ за 2 до 3 операции, да изработва всички видове салници и гайките им, пристъргване и нарязване горната част на парни клапани, фрезозване конуси на пробки за серпентин, батерии, шпиндели с фреза и флашки, чапове на батерии, квадрата на всички видове шпиндели, гайки за пробки, нарязване муфи, конзоли за батерии, кръстачки, обстъргване дръжки и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

4. Тенекеджии

Да може:

Да работи на "Рунд"- и "Зег" машина ръчни, с ръчен нож и ножица, да реже и обработва дребни части за пръскачки и прости манипулации по едрите части.

II РАЗРЯД

1. Сърцари

Да знае:

Материалите и начина за изработване на разни гарнитури за укрепване на сърца и да може да изработва разни гарнитури.

2. Шлосеро-монтъори

Да знае:

Простите шлосерски инструменти, манипулиране с бор-машини, устройството на водните клапани на арматурите, размерите им и кои размери за кои кранове се употребяват; да може да монтира водните клапани от всички големини, шпинделите с клапаните, колелца, дръжки, глави към тела за водни кранове до 3/4", да сглобява клапи с колцета за пръскачки, пробиване и огъване ости, пробиване муфи, пробиване и райберование апарати за гумичките, пробиване горни и долни капаци и занитване капци, нарязване муфи за цеви, дупчене решетки, райберование лагерчетата и др. подобни манипулации.

- 120 -

Условия на работа:
Нормални.

3. Стругари

Да знае:

Действието на прости револверни или обикновени стругове и начина на управлението им; разликата между месинга и брой в обработването им на струга; допустимите слабини в резбите /чрез пробиване/.

Да може:

Да центрова инструменти, да престъргва и нарязва горния винт на главите на водни кранове до 3/4" включително, дупчене и фрезенковане на колела и дръжки от всички размери, престъргване кръстачки, дупчене клапани на водни шпиндели всички размери, муфи за пожарни кранове, конзолки, резби на шпиндели за ръчни колела, пробиване и нарязване тела за изпразнители, накашване, обръщане на женски щорци, струговане апарати за казанчета при пръскачките гайки, съединителни муфи и др. подобни манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

I РАЗРЯД

1. Сърцари

Да знае:

Материалите за изработване на гарнитури /арматури/ на сърца и да може да изработва простите арматури.

Условия на работа:
Нормални.

2. Шлосеро-монтажи

Да може:

Да работи на бормашина, грубо да занитва разни части, да реже с ръчна ножовка, да извършва най-простите манипулации по монтажа на арматури и пръскачки.

Условия на работа:
Нормални.

3. Стругари

Да знае:

Действието и управлението на най-прости револверни стругове.

- 121 -

Да може:

При центроване инструменти да престъргва и нарязва клапани, почистване венци на арматурите, реже от профилен материал шпиндели, зачистване чугуна на канелките, запилване калая на цевите при пръскачки, струговане апарати за дъна, струговане и нарязване крилати болтове, колчета за муфи, пръстени за обръчи и др. подобни манипулации.

4. Помощник-тенекеджии

Да може:

Да помага на кроячите на пръскачките, на лепачите и да извършва сам най-простите тенекеджийски работи по пръскачките.

Условия на работа:
Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА МЕРКИ И ИЗМЕРИТЕЛНИ УРЕДИ /ТЕГЛИЛКИ/ IX РАЗРЯД

1. Шлосер за мерки и измерителни уреди

Да знае:

Видовете материали, от които се правят мерките и измерителните уреди: чугун, стомана и цветни метали; да чете чертежи и таблици за мерките и измерителните уреди; закона за мерки и измерителни уреди; принципното устройство на популярните мерки и уреди; прецизните, полупрецизни и търговски мерки; теорията на лостовете, както и правилата за точна теглилка и чувствителна теглилка; видовете резби, болтове и нитове; видовете шлосерски инструменти; видовете, назначението и ползуването с всички контролно-измерителни инструменти; да е запознат със системата на пасовките и толерансите.

Да може:

Да изработва части за всички мерки и измерителни уреди /теглилки/ по модел и чертежи; да изработва шаблони и приспособления за серийно производство на мерки и измерителни уреди; да си служи много добре с всички видове шлосерски инструменти и машини при производството на мерките и теглилките; да нитова части за мерки и измерителни уреди с разни видове нитове; да си служи с таблиците за резбите; да монтира мерките и измерителните уреди самостоятелно по чертежи и модел;

- 122 -

да центрова /урегулира/ всички мерки и измерителни уреди; да закалява стоманени части за мерките и измерителните уреди; да ръководи бригада от квалифицирани шлесери за изработка на мерки и измерителни уреди.

Условия на работа:

Нормални, както в обикновени шлесеро-монтажни помещения.

VIII РАЗРЯД

1. Шлесер за мерки и измерителни уреди

Да знае:

Видовете материали, от които се правят мерките и измерителните уреди: чугун, стомана и цветни метали; да чете чертежи и таблици за мерките и измерителните уреди; закона за мерките и измерителните уреди; принципалното устройство на два до три типа мерки и измерителни уреди от трите вида такива /просизни, полупрецизни и търговски/; теорията на лостовете, както и правилата за точна теглилка и чувствителна теглилка; видовете резби, болтове и нитове; видовете шлесерски инструменти; видовете, назначението и ползването с всички контролно-измерителни инструменти; да е запознат със системата на пасовките и толерансите.

Да може:

Да изработва части за два до три типа мерки и измерителни уреди по модел и чертежи; да изработва шаблони и приспособления за серийно производство на мерки и измерителни уреди; да си служи добре с всички видове шлесерски инструменти и машини при производството на мерките и измерителните уреди; да нитова части за теглилките с разните видове нитове; да си служи с таблицата за резбите; да монтира самостоятелно два до три типа мерки от посочените в закона видове по чертеж и модел; да центрова /регулира/ горните мерки и измерителни уреди; да закалява стоманени части за теглилките; да ръководи бригада от шлесери за изработка на мерки и измерителни уреди /теглилки/.

Условия на работа:

Нормални, както в обикновени шлесеро-монтажни помещения.

2. Формовачи за чугунени отливки

Да знае:

Процесите на формоване сложни и тежки предмети с повече от едно сърце; химическия състав и механиче-

- 123 -

ските качества на отливките в зависимост от тяхното предназначение; видове леечни системи, размери и количество на лияците; процеса на сушене на формите и сърцата в сушилни; основните рецепти на формовачните материали и начините за тяхното приготвяне; състава на формовачната пръст; начин за работа с различни формовачни машини; видовете чугунени отливки за мерки и измерителни уреди.

Да може:

Да формира части с фасонно и криволинейно очертание, при което се изискват специални рамки и сърца, и за отливки под налягане; да определя качеството на формовачните материали и качества на готовите сърца; да чете чертежи; да формира с преса; да формира посредством шаблон; да формира най-сложните части за мерки и измерителни уреди; да ръководи бригада.

Условия на работа:
Нормални.

3. Печкар на вагранка

Да знае:

Конструкциите на вагранките от различните системи и повдигателния механизъм за материала; условията за нормална работа на вагранките и начините за регулиране процеса на топенето, сортовете чугун, разтопяване във вагранката; основните физико-химически процеси, които настъпват във вагранката при топенето; температурата на топене на различните видове чугун; видове допълнителен материал /флюсове/ и значението му за качеството на чугуна; видовете инструменти и пособия за обслужване на вагранката; качеството и видовете леечки кокс.

Да може:

Да осигурява навременно и правилно зареждане на вагранката; да регулира въздуха; да почиства навреме шлака; да определи момента, когато печта е готова да се лее; да си служи с апарата за регистриране количеството на въздуха и налягането му; да изсидва основно вагранката и да я подмазва със леене; да определя необходимия ремонт на печта; да работи самостоятелно с вагранката и да ръководи бригада.

Условия на работа:

Работи се при топлина, течение и запарен въздух от газовете на печта при източването на шлаката.

4. Ковач на части за мерки и измерителни уреди /теглилки/

Да знае:

Видовете стомани: температурата за нагриването и ковачните им свойства; устройството на нагривателните огнища и пещи; правилата за определяне размерите на материала, от който ще се изготвява предметът и придатъците за обработка; размерите на овиването на металите при изстиването им; да си служи с измерителни инструменти: метър, шуплер, шаблони и др.; качеството на ковачките въглища, влиянието на сярата върху стоманата; правилата на техниката за обезопасяване на труда.

Да може:

Да изковава, удължава, огъва, набива и запарява стоманени материали за части на всички видове мерки и измерителни уреди; да разбира и чете чертежи и скици за части; самостоятелно да определя технологическия процес на обработката на части с минимално число нагривания; да работи свободно с ковачкия инструмент; да изковава инструменти за шлесери и стругари и разни части по поддържането на машинния парк; да определя брака и взема мерки за отстраняването му; да ръководи подведомствените му работници.

Условия на работа:

Тежък физически труд и замърсен въздух от газовете на нагривателните огнища и пещи.

VII РАЗРЯД

1. Шлесер за мерки и измерителни уреди

Да знае:

Видовете материали, от които се правят мерките и измерителните уреди: чугун, стомана и цветни метали; да чете чертежи за мерките и измерителните уреди; закона за мерките и измерителните уреди /теглилки/; принципалното устройство на един тип мерка или измерителен уред от трите вида такива /прецизни, полупрецизни и търговски/; теорията на лостовете, както и правилата за точна теглилка и чувствителна теглилка; видовете резби, болтове и нитове; видовете шлесерски инструменти; видовете, назначението и ползуването с всички контролно-измерителни инструменти; да е запознат със системата на пасовките и толерансите.

- 125 -

Да може:

Да изработва части за един тип мярка и измерителен уред по модел и чертеж; да изработва шаблони и приспособления за серийно производство на мерки и измерителни уреди; да си служи задоволително с всички видове шлосерски инструменти и машини при производството на мерките и измерителните уреди; да нитова части за тегликите с разните видове нитове; да си служи с таблицата за резбите; да монтира и центрова /урегулира/ самостоятелно типа мярка и измерителен уред, който е усвоил и го познава; да закалява части за тегликата, която е усвоил.

Условия на работа:

Нормални, както в обикновени шлосеро-монтажни помещения.

2. Формовачи на чугунени отливки

Да знае:

Процеса на формоване сложни предмети с повече от едно сърце; химическия състав и механическите качества на отливките в зависимост от тяхното предназначение, видове лъйчни системи, размери и количество на лъйците; процеса на сушене на формите и сърцата в сушилни; основните рецепти на формовачните материали и начините на тяхното приготвяне; състава на формовачната пръст; начин на работа с различни формовачни машини; видовете чугунени отливки за мерки и измерителни уреди.

Да може:

Да формира части с фасонно и криволинейно очертание, при което не се изискват специални рамки и сърца; да определя качеството на формовачните материали и качества на готовите сърца; да чете чертежи; да формира с преса; да формира посредством шаблон; да формира средно сложни части за мерки и измерителни уреди.

Условия на работа:

Нормални.

3. Печкари на вагрянка

Да знае:

Конструкциите на вагрянките от различните системи и повдигателни механизми за материала; условията за нормална работа на вагрянката и начините за регулиране процеса на топенето; сортове чугун, разтопяване във вагрянките; температурата на топенето на различните видове чугун; видовете допълнителен материал /флюсове/

- 126 -

и значението му за качеството на чугуна; видове инструменти и пособия за обслужване на вагрянката; качеството и видовете леярски кокс.

Да може:

Да осигурява навременно и правилно зареждане на вагрянката; да регулира въздуха; да почиства навреме шлака; да определя момента, когато печта е готова да се лее; да си служи с апарата за регистриране количеството на въздуха и налягането му; да изсидва вагрянката основно и да я подмазва след лееене; да определя необходимия ремонт на вагрянката.

Условия на работа:

Работи се при топлина, течение и замърсен въздух от газовете на печта, при източването на шлаката.

4. Ковач на части за мерки и измерителни уреди /теглилки/

Да знае:

Видовете стомани, температурата за нагряването и ковачните им свойства; устройство на нагревателните огнища и пещи; да си служи с измерителни инструменти - метър, шуплер, шаблони и качествата на ковашките въглища, влиянието на сярата върху стоманата; правилата на техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да изковава, удължава, огъва, набива и заварява стоманени материали за части на два до три типа мерки и измерителни уреди; да чете чертежи и скици за прости части; да работи свободно с ковашкия инструмент; да изковава инструменти за шлосери и стругари и разни дребни и с проста форма части по поддържането машинния парк да определя брака и взема мерки за отстраняването му.

Условия на работа:

Тежък физически труд и замърсен въздух от газовете на нагревателните огнища и пещи. Голяма топлина и хвърчащи горещи окиси.

VI РАЗРЯД

1. Шлосер за мерки и измерителни уреди

Да знае:

Видовете материали, от които се правят мерките и измерителните уреди, чугун, стомана и цветни метали; да чете чертежи за даден тип мерки и измерителни уреди;

- 127 -

закона за мерките и измерителните уреди; теорията на лостовете, както и правилата за точна теглилка и чувствителна теглилка; видовете резби, болтове и нитове; видовете шлосерски инструменти; видовете, назначението и ползуването с всички контролно-измерителни инструменти; да е запознат със системата на пасовките и толерансите.

Да може:

Да изработва части за отделни механизми за разни мерки и измерителни уреди по чертеж и модел /да пили, пафти, да пасва лагери, да пили и набива дълги и къси ножове, да пасва топки на лостовете; да си служи задоволително с ръчния шлосерски инструмент и машини при производството на мерки и измерителни уреди; да нитова части за теглилките и разните видове нитове; да си служи с таблицата за резбите; да монтира мерки и измерителни уреди без направа на награфения лост и без центровка.

Условия на работа:

Нормални, както в обикновени шлосеро-монтажни помещения.

2. Формовачи на чугунени отливки

Да знае:

Процеса на формоване сложни предмети с повече от едно сърце; химическия състав на механическите качества на отливките в зависимост от тяхното предназначение, видове леячни системи, размери и качество на лияците; процеса на сушене на формите и сърцата; качествата на формовачната пръст; начин на работа с различни формовачни машини; видовете чугунени отливки за мерки и измерителни уреди.

Да може:

Да проверява годността на моделите и шаблоните; да определя качеството на формовачните материали; да има представа от чертеж за машинни части и да чете прости скици; да формира с ръчна преса; да формира посредством шаблон; да формира части с фасонно и криволинейно очертание в обикновени каси с до 2 сърца; да формира прости рамки за мерки и измерителни уреди.

Условия на работа:

Нормални.

- 128 -

3. Печкар на вагрянка

Да знае:

Конструкцията на вагрянката и повдигателния механизъм за материалите; разликата между белия и сивия чугун; видовете допълнителен материал /флюсове/; видовете инструменти и пособия за обслужване на вагрянката; видове леярски коке; дозите от различните материали, с които се зарежда пещта; правилата и техниката на безопасността на труда.

Да може:

Да различава по лоба белия и сивия чугун; да различава по външен вид допълнителните материали /флюсове/; да зарежда свободно вагрянката с материал; да подмазва вагрянката след отливката; да ръководи група от общи работници при зареждането на вагрянката.

Условия на работа:

Работи се при топлина, течение, замърсен въздух от газове и прах. Тежък физически труд.

4. Стругар на револверен струг

Да знае:

Общото устройство на определен тип револверен струг със средна сложност /"Питлер"/; основните свойства на обработваемите метали; предназначение и начин на употреба на най-употребяемите режещи инструменти и контролно-измерителните инструменти; условия на употребата на резци от бързорежеща стомана и твърди сплави /"Видия"/ и правилата за наточването им; основните правила за рязане на металите; назначение на паспорта на струга и правилата за ползуване от него; предназначение на толерансите и означението им на чертежите и калибрите; начини за явяване на брака и мерки за предотвратяването му; видовете резби и инструмент за нарязването; да води бригада от стругари на револверни стругове.

Да може:

Да изпълнява сложни и средно сложни револверни работи с точност 4-5 клас; да обстързва цилиндрически и конически на сложни фасонни повърхности, а също така да нарязва триъгълни резби с мечици, флашки и резци; да разбира несложни детайлни чертежи; да наточва бокновени и фасонни резци; да определя реда за изпълнението дадени операции, максимално да използва револверната глава и да нагласява машината за работа; да установява режима на работата по технологическите карти или

- 129 -

по указание на майстора; да се ползува от най-употребяемите контролно-измерителни инструменти, динийки, вътромери, шуплери и нормални калибри; да обстързва всички възможни части от цветни метали и стомани, необходими за разните мерки и измерителни уреди /теглилки/.

Условия на работа:
Нормални.

V РАЗРЯД

1. Шлосер за мерки и измерителни уреди

Да знае:

Да бъде запознат с видовете материали, от които се правят мерки и измерителни уреди /теглилки/, стомана, чугун и цветни метали; да има представа от машинни чертежи и да чете скици за прости части; видовете резби, болтове и нитове; видовете шлосерски инструменти; видовете контролно-измерителни инструменти; какво е пасване и толеранс.

Да може:

Да запилва плоски и профилни железа за заварка; да завършва части за везни, излезли от пресата чрез запилване; да пробива дупки със и на бормашина, да нарязва резба върху болтове и в дупки; по дадени размери и шаблон да крои части; да завинтва болтове и стяга гайки; да занитва нитове на маловажни места.

Условия на работа:

Нормални, както в обикновени шлосеро-монтажни помещения.

2. Формовач на чугунени отливки

Да знае:

Процеса на формоване на несложни леки части в двойни каси и открити форми със сърца; различните състави и свойства на леярските материали - метал, пръст, боя, прахове за форми и сърца и др.; видовете леярски каси и инструменти; видове ръчни формовачни преси; условията, на които трябва да отговарят чугунените отливки за мерки и измерителни уреди.

Да може:

Да изготвя форми с неголямо тегло и залага сърца; да укрепва пръстта с куки, пирони и тел; да определя качеството на пръстта и други материали; да се ориентира с прости чертежи.

Тарифа за металообработване - 9

- 130 -

Условия на работа:
Нормални.

3. Лейри на чугун

Да знае:

Видовете форми: в каси и направо в пръстта със и без сърца; кое отворстие на формата е за наливане и кое за отдушник; свойства на чугуна в разтопено състояние; видовете инструменти, употребявани при леене на чугуна; поти, черпаци, клещи, ръжени, тежести и др.; начина за наливане чугуна във формите; начина за разглобяване касите; реда за вадене отлетите части от формите, събиране, пресяване и мокрене на пръстта; правилата за техниката на безопасността на труда; кога чугунът е застинал и да не го налива във формите.

До може:

Да носи потите или черпаците с разтопен чугун и да налива във формите; да чисти шлака от повърхността на разтопения чугун, налят в кофата /пота/; да разглобява касите, да изтърва пръстта; да изважда отлетия предмет и сглобява касите, без да им разменя половинките; да подготвя лейрската пръст за следващо формиране.

Условия на работа:

Тежък физически труд при запарен въздух и водни изпарения и газове от разтопения чугун и пръстта.

4. Пом.-ковач на мерки и измерителни уреди /теглилки/

Да знае:

Устройството на коващото огнище; видовете ковачки инструменти; температурата по цвят на нагрятата стомана; видовете ковачки въглища.

Да може:

Да нагрива стоманени парчета, без да ги прегаря; да подхранва коващото огнище с въглища непрестанно; да чука с бойния чук безпогрешно; да отрязва на топло разни профили и пръти с ковачки секач; да изковава прости части за мерки и теглилки.

Условия на работа:

Тежък физически труд и замърсен въздух от газове на нагревателните огнища и пещи. Работи се при голяма топлина и хвърчащи горещи железни окиси.

Тарифа за металообработване-9а

- 131 -

5. Стругар на револверен струг

Да знае:

Общото устройство на определен тип револверен струг с просто устройство; основните свойства на обработваемите метали; основни правила за работа с револверен струг; предназначение и начин на употреба на работните и измерителни инструменти и приспособления към револверния струг; правилата за наточване на ножове и резци; да има познания от дълбочина на рязането и скорост на рязането; назначението на толерансите и означението им върху чертежите и калибрите.

Да може:

Да обработва прости и средно сложни части с точност 3-5 клас; да обстързва цилиндрически и конически повърхности; да нарязва триъгълна резба с мечици, плашки и резци; да разбира и чете прости чертежи и скици; да се ползва от най-простите измерителни инструменти /линейки, есоби, вътромери, пръстени и пробки/; да установява режима на работа по указание на майстора или инструктора и да може /умее/ да нагласява машината за работа.

Условия на работа:

Нормални.

IV РАЗРЯД

1. Шибар за мерки и измерителни уреди /теглилки/

Да знае:

В общи черти видовете метални материали, от които се правят мерките и измерителните уреди; да различава частите на обикновените търговски теглилки; обикновения ръчен плосерски инструмент; да тегли с контролните везни за обикновени грамове; да познава всички мерки за тежина.

Да може:

Да запилва плоски и профилни железа; да пробива дупки с ръчна и машинна бормашина; да си служи с ръчна и механична ножовка; да завинтва болтове и стяга гайки.

Условия на работа:

Нормални във и извън помещението.

2. Формовач за чугунени отливки

Да знае:

Процеса на формоване на прости части в двойни каси и открити форми до едво сърце; видовете лярски ма-

- 132 -

териали: метал, пръст, боя, пракове за форми и сърца и др.; видове леярски каси и инструменти; какво е мебел, блана и шаблон; ръчна формовачна преса.

Да може:

Да изготвя прости форми без сърца; да укрепва пръст-та с куки, пирони и тел; да формова най-прости предмети с ръчна формовачна преса.

Условия на работа:

Нормални.

3. Стругар на револверен струг

Да знае:

По-главните части на револверен струг с просто устройство; основните правила за работа с револверен струг; да различава цветните метали от стоманата; какво представлява калибърът /пробка/; правила за наточване ножовките.

Да може:

Да обработва прости части с малка точност; да об-стързва цилиндрически и конически повърхности; да наряз-ва триъгълна резба с мечици, плашки и резци; да се пол-зува от най-простите измерителни инструменти /линийка и калибър/.

Условия на работа:

Нормални.

III РАЗРЯД

1. Шлесер за мерки и измерителни уреди /теглилка/

Да знае:

В общи черти видовете метални материали, от които се правят мерките и измерителните уреди: профили, плос-ка и обла стомана, чембер и др.; да познава мерките-тало-ни за тежина за торпиране на измерителните уреди; да поз-нава ръчния шлесерски инструмент; да различава частите поне на един тип измерителен уред /теглилка/ и да знае имената им.

Да може:

Да пили груби части; да пили серийни мерки за тежи-на /грамове/ за уточняване; да си служи с ръчна ножовка; да пробива дупки на механична бормашина; да помага на работника, центрсващ дадена теглилка, и при разкрояване на профили за мостови кантари.

- 133 -

Условия на работа:

Нормални във и извън помещението.

2. Формовач на чугунени отливки

Да знае:

Начина на формоване на най-прости и груби предмети; предназначението и наименованието на най-употребявания при формоването инструмент и материали; какво е модел, блана и шаблон; да набива пръстта във формите; значението защо не трябва на двойните каси да се разменят полукасите.

Да може:

Да изготвя прости форми без сърца; да помага на формовачи от по-горен разряд при формоване на тежки предмети, да набива пръстта, да обръща касите и др.

Условия на работа:

Нормални.

II РАЗРЯД

1. Шлосер на мерки и измерителни уреди /теглилки/

Да знае:

Какво е стомана, чугун и цветни метали; кой метал с каква пила най-добре се пили; за какво служат стоманените профили и да ги разпознава; най-необходимия ръчен шлосерски инструмент: чук, пила, секач, отверка и др.

Да може:

Да пили груби части; да пили серийно мерки за тежана /грамове/ за уточняване; да помага на работника, накрояващ части за измерителни уреди и при монтирването и центроването на същите.

Условия на работа:

Нормални във и извън помещението.

2. Формовач на чугунени отливки

Да знае:

Предназначението и наименованието на най-употребяваните при формоването инструменти и материали; да пресова пръстта; кое къде седи в лярното помещение:

Да може:

Да помага на формовачи от по-горен разряд при формоване на тежки предмети:

Условия на работа:

Нормални.

- 134 -

I РАЗРЯД

1. Шлосер за мерки и измерителни уреди

Да знае:

Какво е стомана, чугун и цветни метали; най-необходимия ръчен шлосерски инструмент; какво е мярка и теглилка.

Да може:

Да пили съвсем груби части; да помага на работник от по-висок разряд при накрояване и монтиране на измерителни уреди /теглилка/.

Условия на работа:

Нормални във и извън помещението.

ПРОИЗВОДСТВО НА ВАРЕЛИ ЗА ТЕЧНИ ГОРИВА И КАРБИД
И ЛАМАРИНЕН АМБАЛАЖ

VII РАЗРЯД

1. Изпробвачи на варели и бойлери

Да знае:

Действието и устройството на компресора; какво е атмосферно налягане; видове и големини варели и налягането, при което трябва да се изпробват; техническите норми за варелите.

Да може:

Да пуска, спира и регулира компресора; да изпробва щателно съдовете при определеното налягане за различните видове и големини.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

2. Затварачи на варели и тенеки за сирене
/машинно/

Да знае:

Устройството и действието на машината; видове и големини варели; нормите за диаметри и фалци на телата, диаметрите на дъната, дълбочината и размера на фалца за различните големини варели; качеството на материала, необходимо за плътно затвяране.

Да може:

Свободно и самостоятелно да работи с машината по затвяването на всички видове варели, включително и сла-

- 135 -

гане на броните; да отстранява малки повреди по машината; да регулира машината за различни размери варели.

Условия на работа:
Нормални.

VI РАЗРЯД

1. Оксигенисти за гравни към тела и обръчи

Да знае:

Основни свойства на ацетилен и кислорода поотделно и в смесение един с друг; карбид - начин на употреба и съхранение; кислородни бутилки - манипулиране и съхранение; устройство на обикновен ацетиленов апарат; манометър - устройство и манипулиране; ръкохватка и горелки - манипулиране и поддържане; правилника за оксигеновите апарати; да регулира налягането на кислорода посредством манометъра съобразно заварката; да подбира необходимата за дадена заварка горелка; да заварва стоманена и цинкувана ламарина, гърловини на варели, обръчи и брони за варели и др. подобни.

Условия на работа:

Работи при напрегнато зрение и при газове от изгорял цинк /вредни за здравето/.

2. Кройчи на варели

Да знае:

Устройството и действието на ножгилотината; видове материали по размери и качество за различните видове и големини варели; техническите норми за различните варели, кройките за различните видове и големини.

Да може:

Правилно и точно да разкроява частите за варелите според размерите на материала и големините варели /те-ла, дъна, обръчи, брони/; да определя по рязането качеството на материала; да отстранява малки повреди по машината.

Условия на работа:
Тежък труд.

3. Оксигенисти за тела и дъна

Да знае:

Основните свойства на ацетилен и кислорода поотделно и в смесение; карбид - употреба и съхранение; кислородни бутилки - манипулиране и съхранение; устрой-

ство на обикновен ацетиленов апарат; регулиране на кислорода с монOMETЪРА; устройството на ръкохватката и горелките - манипулиране и поддържане; правилника за оксигеновите апарати.

Да може:

Да зарежда ацетиленовия апарат, да избира необходимата горелка; да заварва тела и дъна на варели от стоманена и цинкувана ламарина.

Условия на работа:

Работи при напрегнато зрение и газове от изгорял цинк, вредни за здравето.

4. Стругари за тапи

Да знае:

Устройството на струга и начина на управлението му; правилата за обработване металите; начини за употреба на режещи и контролно-измерителни инструменти; начини за заточване и ъгли на заточване.

Да може:

Да извършва стругарски работи със средна сложност и средна точност; да заточва обикновени и прости фасонни ножове; да нарежда зъбни колела за резба и да нарежда триъгълна резба; да обточва отвън и отвътре несложни предмети; да чете несложни детайлни чертежи; да ползва най-употребяемите контролно-измерителни инструменти.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Помощник-затварачи на дъна за варели

Да знае:

Действието на машината; видовете и големини варели и частите им.

Да може:

При регулиране машина да замества временно отговорника; да поставя и сваля варела на машината и да помага при затварянето.

Условия на работа:

Тъжък труд.

2. Затварачи на карбидни варели

Да знае:

Устройството и действието на машината; видове и големини варели и техническите им норми; форма и размери на фалцовете за дъната и телата.

Да може:

Свободно и самостоятелно да работи на машината за затваряне на карбидните варели; да отстранява малки повреди по машината.

3. Поставяне брони на варели

Да знае:

Устройството и действието на машината; необходимите размери на бронята преди поставянето ѝ.

Да може:

Самостоятелно да работи с машината за поставяне брони на варелите; да преценява здравината и плътността на поставената броня.

Условия на работа:

Тежък труд.

4. Теглячи на кухи обръчи и брони

Да знае:

Устройството и действието на машината; размерите на обръчите и броните преди и след изтеглянето.

Да може:

Да регулира машината и изтегля необходимата форма и точни размери броните и обръчите; да отстранява малки дефекти по машината; с оглед твърдостта на материала за регулиране скоростта на подаването при тегленето.

Условия на работа:

Нормални.

5. Фрикционисти

Да знае:

Устройството на пресата и мощността ѝ в тонове-удар; матриците за различните големини дъна; размерите на дъното преди и след пресоването.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира матриците, да регулира хода и удара на пресата; да чувствава с ръка и по

- 138 -

слух нормалния ход и удар на пресата; да отстранява малки повреди по пресата; да работи самостоятелно на пресата по пресоване на дъна и др. подобни манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

6. Пресьори на "Ексцентрик"-преси

Да знае:
Устройството на пресата и матриците за дупки за телата, за гривните и за други операции, които се извършват на същата; мощността на пресата в тонове-удар.

Да може:
Да поставя, сменя и центрова матриците, да регулира хода; да работи самостоятелно на пресата, възможните за нея операции, включително и маркиране на дъната на варелите.

Условия на работа:
Нормални.

7. Пом.-кроячи

Да знае:
Видовете и размери ламарини; видове и големина варели и частите им.

Да може:
При регулиран нож и ограничители да крои обръчи и брони, да помага на кройчика.

Условия на работа:
Тежък физически труд.

8. Набиване обръчи на варели

Да знае:
Плътността, при която трябва да се набиват обръчите; машината за развалцоване /ограничаване на обръча с по два зега/.

Да може:
Да набива обръчите с необходимата плътност и да развалцова материал от варела от двете страни на обръча.

Условия на работа:
Нормални.

- 139 -

9. Обрезвачи на кръгове за дъна

Да знае:

Устройството на обрезвачките; нормите за размери за всички големини дъна на варели.

Да може:

Да обрязва с точност кръгове за дъна за всички големини варели.

Условия на работа:

Нормални.

10. Лепачи с калай на разни съдове

Да знае:

Калай - качество, свойства и смешение с други метали за лепене на съдове за нехранителни течности.

Да може:

Да лепи с поялник всякакви съдове за и нехранителни течности.

Условия на работа:

Нормални.

11. Оксигенисти

Да знае:

Свойствата на ацетилена и кислорода поотделно и в смес; карбид - употреба и съхранение; кислородни бутилки - манипулиране и съхранение; ръкохватка и горелки - употреба и поддържане; правилника за оксигеновите апарати.

Да може:

Да зарежда апарата, да подбира необходимата горелка и да заварва неотговорни заварки.

IV РАЗРЯД

1. Кройчи, свиване, шиене, бертване и затваряне на лек ламаринен амбалаж, като бидони, кутии и др. подобни съдове

Да знае:

Устройството на машината, на която работи; материалите за различните видове амбалажи; качеството и предназначението на продукта и условия, на които трябва да отговаря.

- 140 -

Да може:
Самостоятелно да работи най-малко една от изброените специалности.

Условия на работа:
Нормални.

2. Изтегляч на дъна за врати

Да знае:
Устройството на машината и калъпите за различните размери дъна; размерите на дъната преди и след изтеглянето.

Да може:
Самостоятелно да работи с машината всички размери дъна.

Условия на работа:
Нормални.

3. Свиване тела на варели

Да знае:
Видове и размери тела на варели.

Да може:
Да свива в точен кръг тялото на варела.

Условия на работа:
Тежък труд.

4. Обръщане перваз на тялото

Да знае:
Устройството на машината; видове и големина варели и размери на подгъва им.

Да може:
Да обръща перваза на тялото при строга цилиндричност на тялото и самия подгъв.

Условия на работа:
Нормални.

5. Набиване обръчи машинно

Да знае:
Големините варели и обръчи за тях; плътността на набиването и място на обръча върху тялото.

Да може:
Да набива плътно и на определеното място обръчите.

Условия на работа:
Нормални.

- 141 -

6. Пречукване заварки на телата и шева на квадратните варели

Да може:

Правилно, гладко да очуква заварката или шева.

Условия на работа:

Нормални.

7. Електроспойчик /точкова заварка/

Да знае:

Устройството на апарата /без трансформатора/; охлаждането на полксите и електрическите скорости на апарата.

Да може:

Да регулира силата на тока според дебелината на материала; да следи охлаждането, да си нагласява полксите; да прави всякакви точкови заварки според възможностите на апарата.

Условия на работа:

Нормални.

III РАЗРЯД

1. Пресьори на "Екоцентрик"-преса

Да знае:

Действието на пресата и матриците, които се слагат на нея.

Да може:

Да работи самостоятелно /без да центрова матрици/ на пресата разни операции, като: пресоване дъна за леки амбалажни съдове, капаци, обрязване ъгли и др. подобни.

2. Правене валц на карбидни варели, нитене на същите, пречукване на берт за разни съдове, ръчно дупчене на тела, запилване подгъва на тялото, пробиване на тапи и др. подобни операции.

3. Помощник-изтеглячи на брони, зегване на карбидни варели и др. подобни.

II РАЗРЯД

1. Подгъване дъна, правене пломби, обтачане на гривни, причукване обръчи и др. подобни.

- 142 -

**ПРОИЗВОДСТВО НА ЧУГУНЕНИ ИЗДЕЛИЯ ОТ МАСОВ ХАРАКТЕР,
КАТО ВАНИ, РАДИАТОРИ, ОМИВАЛНИЦИ, КЛЕКАЛА, КАНАЛИ-
ЗАЦИОННИ ТРЪБИ, АРМАТУРИ, ПЛОЧИ, СКАРИ И КРАКА ЗА
ПЕЧКИ, КЛОЗЕТНИ КАЗАНЧЕТА, ПУРИИ И ДРУГИ**

IX РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае:

Процесите на ръчно и машинно формование на сложни и тежки предмети с повече от едно сърце, с модели, плат-модели, шаблони и др.; видове и качества формовачна пръст според предметите и предназначението им; съставни елементи на леярската пръст и влиянието им върху чугуна. Основни рецепти. Химически състав и механическите качества на отливките в зависимост от предназначението им: видове лиячни системи, размери и количество и местоположение на лияците и подхранителите; видове дефекти /всмукване, празни места, жупли и др./, причини и начини за отстраняване; начини за изпитване твърдостта на отливките; вътрешни напрежения, причини и начини за отстраняването им; времетраене на успокояване на отливките според предназначението и по-нататъшната обработка; видове и съоръжения в леярството.

Да може:

Да формова вани за бани, сложни машинни части с повече сърца и със сложни очертания и кухини; да определя качеството на формовачните материали на сърцата и на отливките предмети; да формира с шаблон сложни форми; да чете чертежи; да ръководи бригада формовачи и леяри.

Условия на работа:

Тежък труд.

VIII РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае:

Процесите на ръчно и машинно формование на сложни и тежки предмети с повече от едно сърце, с модели, плат-модели, шаблони и др.; основни рецепти за формовачната пръст, съставните ѝ елементи и влиянието им върху чугуна; химически състав на механически качества на отливките в зависимост от предназначението им; видове лиячни системи, размера, качество, местоположение на лияците и

- 143 -

подхранването им; дефекти /всмуквания, празни места, шупли, измествания и др./ причини и начини на отстраняване; конотрукция на вагранката, машини и съоръжения при леярството.

Да може:

Да формова глйдери за радиатори, месомелачки, оми-валници с крила, горници, подгорници, додници, двойни огнени рамки, части за големи готварски печки 8,5 и 10 "Ес" сифони, кахти, машинни части със средна сложност и сърце и други подобни по сложност предмети; да определя качеството на формовачната пръст, на сърцата и на отлетите предмети; да формова с модели, плат-модели и с шаблон; да чете чертежи; да ръководи бригада от формовачи или леяри.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

2. Сърцари

Да знае:

Правилата и начините за изработване на сложни сърца с калъп, по шаблон и др.; сухи и мокри сърца, предимства и недостатъци; правилата за укрепване на сърцата, сушенето им, времетраене на сушенето, температура на сушенето; начини на залагане на сърца за предмети със затворени кухини или с малка опора; видове рецепти и спомагателни материали за пръстта за сърцата.

Да може:

Да приготвя по рецепти пръст за разни видове сърца; да изработва най-сложни сърца с кутии или по шаблон, да отглобява няколко сърца в едно; да чете чертежи и проверява кутиите по тях; да ръководи бригада сърцари.

Условия на работа:

Нормални.

3. Вагранчици

Да знае:

Конотрукции на вагранките от различните системи; видове чугун по състав, качество и предназначение и температурата на топене за различните видове; видове кокс, качество и калоричност; видове спомагателни /допълнителни/ материали и значението им за качеството и състава на чугуна; условията за нормална работа на вагранките и начините за регулиране процеса на топенето; основните физико-химически процеси, които стават във ва-

- 144 -

грянката при топенето; съоръжения и инструменти за обслужване на вагрянката; материали и качеството им за иззидване на вагрянката.

Да може:

Да зарежда навреме и правилно вагрянката /шахтата/, да регулира въздуха, да следи за състоянието на въздушните отвори и почистването им; да следи за навременното отделяне на шлака; да определя момента, в който чугунът е готов за лееие, да приготвя голямата пота; да осигурява навременното хранене на вагрянката в необходимите пропорции, чугун, кокс и спомагателни материали; да води сметка за разхода на горивото и чугуна; да прави частичен и основен ремонт на зидарията на вагрянката.

Условия на работа:

Работи при топлина и газове от вагрянката.

4. Чистачи на отливки /"Зандрал"/

Да знае:

Действието на компресора; спомагателни материали за чистене на отливката; техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да пуска и спира компресора; да регулира силата на струята за различни форми и дебелини предмети; да чисти всякакви едри чугунени отливки; да си служи с познатите предпазни средства.

Условия на работа:

Работи се в затворена кабина при голям шум и силно наситен въздух от прах и метални стърготини. Работи с маска. Тежък физически труд.

VII РАЗРЯД

1. Формовчици

Да знае:

Процеса на ръчно и машинно формование на средно сложни и със средно тегло предмети или без сърце от модели или плат-модели и с шаблон; да определя качеството на формовачната пръст; да определя годността на модела; числото и местоположението на лияците и подхранителите; качеството на отлетите предмети; дефекти /всмуквания, празни места, лупли и др./, причини и начини на отстранение; устройство на формовачните преси.

- 145 -

Да може:

Да формова клозетни клекала, мивки без крила, клозетни казанчета, тръби и арматури, канализационни, единични огнени рамки, огнени и пепелни врати, мандраджийски скари, плочи за готварски печки, ютии, машинни части, несложни и др. подобни по сложност предмети; да определя качеството на отлетите предмети.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

2. Сърцари

Да знае:

Правилото за изработване на сърца средно сложни с калъпи или по шаблон; сухи и мокри сърца, предимство и недостатъци; качество на пръстта, съставни части и начини за приготвяване; укрепване и сушене на сърцата.

Да може:

Да изработва средно сложни сърца и сърца за радиатори; по дадена рецепта да приготвя пръст за сърца; да чете прости чертежи и скици.

Условия на работа:

Нормални.

3. Вагрянчици

Да знае:

Конструкцията на различните системи вагрянки; процесите, които се развиват във вагрянката; практически данни за определяне леглото и съотношението на кокса и чугуна; видовете чугун и съотношението между нов чугун, отпадъци и ливаци; начините за определяне ловкостта на чугуна.

Да може:

Да осигурява навременното и правилно зареждане на шахтата, да регулира въздуха, да държи в исправност въздушните отвори; да следи за навременното отделяне на шлака; да прави частичен ремонт на вагрянката.

Условия на работа:

Работи при топлина и газове от вагрянката.

4. Чистачи на отливки със огъстен въздух и пясък

Да знае и може:

Да регулира пясъчно въздушната струя, да направлява предмети, да знае действието на компресора, да чисти

Тарифа за металообработване - 10

- 146 -

всякакви едри отливки; да знае техниката за безопасността на труда.

Условия на работа:

Тежък труд при хвърчащ пясък и силно наситен въздух с прах от пясък, метални стружки и прегоряла пръст, вредни за здравето.

5. Шмиргелът на мивки, ютии, огнени и др. подобни

Да знае:

Видове шмиргелови точила /едри, ситни/ и в какви случаи кои се употребяват; видове отливки, предназначение и до каква степен трябва да се шмиргеловат; техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да поставя и центрова шмиргелови точила на струга; да поддържа в изправност предпазителите на шмиргелите; да шмиргелова мивки, клекала, ютии в завършен вид и др. подобни предмети; да открива дефектите на предметите за шмиргеловане.

Условия на работа:

Тежък труд при шмиргелов и метален прах.

VI РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае:

Процеса на ръчно и пресово формоване на несложни предмети с малки тела; качеството на формовачната пръст и съставните ѝ части; инструменти и съоръжения при леярството; устройството на формовачни преси; местоположения; число и размери на лияците и подхранителите в зависимост от формата и големината на предмета.

Да може:

Да формова скари, крака, **комени** за печки, пурни, консоли, малки фурни, прости машинни части и др. подобни по спешност предмети

2. Сърцари

Да знае:

Правилата за изработване на средно сложни сърца в кутии /калпи/; качество на **пръстта**, съставни части и начин за приготвяване **пръстта** за работа; укрепване на сърцето; поддръждане сърцата в сушилнята.

Тарифа за металообработване - 10а

- 147 -

Да може:

Да изработва сърца средно сложни и под контрол на друг да изработва сърца за радиатори.

3. Вагранчици

Да знае:

Устройството на вагранката и повдигателния механизъм; разликата между сив и бял чугун по видими белези; допълнителните материали /флюсове/; видове леярски кокс по видими белези; инструменти и пособия за обслужване на вагранката, дозите от различни материали за зареждане и подхранване на пещта; да води сметка за вложените материали.

Да може:

По външни белези да различава сивия от белия чугун, желязото и др. метали, а също да познава допълнителните материали; да зарежда вагранката и да я подхранва; да ръководи общите работници към вагранката; да подмазва вагранката и потите.

Условия на работа:

Тежък физически труд и газове от вагранката.

4. Трошачи на чугун ръчно и механично

Да знае:

Действието на трошачката.

Да може:

Да разпознава по външни белези и по лом белия от сивия чугун; да чупи на необходимите големини късове чугуна с машината или ръчно.

Условия на работа:

Много тежък физически труд и работа на открито.

5. Леяри

Да знае:

Правилата за наливане разтопения метал във формите в зависимост от формите и тежестта на предметите; температурата, при която следва да се наливат различните форми; тънколивността на разтопения метал, необходима за тънки и дебели отливки; лияците и подхранителите, местоположение и брой за различните форми; повдигателни механизми, кофи и съоръжения.

Да може:

Да залива в необходимия ред и при изискваната температура формите; да си служи с крана; да преценява

- 143 -

годността на разтопения метал за заливане; да осигурява укрепването на формите: да изважда отлетите предмети, прибира и подготвя пръстта за формуване; да прибира и сортира касите; да познава дефектите на отлетите предмети и да определя причината им; да ръководи бригада леяри.

Условия на работа:

Тежък физически труд при газове от разтопения и застиващ метал и влага от изпарения.

6. Шмиргелисти

Да знае:

Видове шмиргелови точила /едри, ситни/ и къде какви точила се употребяват; видове чугунени отливки и степен на шмиргеловането в зависимост от предназначението на предмета; техниката за безопасността на труда.

Да може:

Да поставя и центрова точилата на станокa и да прави подбор на същите според работата, която ще извършва; да шмиргелова горници, долници, подгорници, плочи, постаменти, фурнени рамки, огнени врати и рамки за печки и др. подобни предмети; да открива дефектите по отливките за шмиргеловане.

Условия на работа:

Работи се при шмиргелов и метален прах, вредни за здравето.

7. Инструменти и помагала за отливане

Да може:

Да си служи с крана за разнасяне на големи кофи; да преценява годността на разтопения чугун за наливане съобразно формата и големината на предметите за отливане; при наливане да осигурява необходимата и постоянна струя на метала; да чисти шлага, да носи кофи, да укрепва достатъчно формите; да вади отлетите предмети, да ги сортира по вид и големина, да събира и приготвя пръстта.

Условия на работа:

Тежък физически труд при газове от разтопения и изтичащ метал и влага от изпарения.

- 149 -

IV. РАЗРЯД

1. Формовачи

Да знае:

Процеса на ръчно и пресово формоване на прости дребни части; състав и свойства на формовачната пръст, лияци, газоотворни канали и душници, местоположение и предназначение; най-употребяваните видове каси; инструментите и съоръжения при формоването; принципи на действие на формовачни машини.

Да може:

Да формова ръчно или на преса прости и дребни части за печки, части за месомелачки, капачки за "Ес" сифони и др. подобни прости предмети.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

2. Сърцари

Да знае:

Правила за изработване на прости сърца и кутии; начини за укрепване на сърцата /армиране/, материали и спомагателни материали за прости сърца; сушене на сърцата и подреждане в сушилнята.

Да може:

Да изработва прости сърца, като сърца за пури, мивки, ютии, колендри и др. подобни.

3. Шмиргелисти

Да знае:

Техниката на безопасността на труда.

Да може:

Да шмиргелова всички дребни части за печки и др. подобни предмети.

Условия на работа:

Шмиргелов и метален прах.

4. Шмиргелисти

Да знае:

Видове шмиргелови точила според едрината и за кои предмети какви точила се употребяват; видове отливки и степен на шмиргеловането според предназначение на предмета; техниката на безопасността на труда.

- 150 -

Да може:

Да шмиргелова всички видове скари и др. средни части за печки и др. предмети средно тежки; да открива дефектите по шмиргелования предмет; да държи в изправност предпазителите на шмиргелите.

Условия на работа:

Работи при шмиргелов и метален прах, вредни за здравето.

5. Чистачи на отливки ръчно

Да знае:

Инструментите за чистене, степента на изчистването според предназначението; да открива дефектите на отливките; да може да чисти всякакви едри отливки.

Условия на работа:

Работи при прах от прегоряла пръст.

6. Чистачи на отливки с барабан

Да знае:

Какви отливки могат да се чистят с барабан без риск за повреди на предметите; устройството на чистачни барабани; условията за зареждане на барабана.

Да може:

Да определя времетраенето и степента на почистването на отливки; да разпознава дефектите и редовни предмети.

Условия на работа:

Работи при голям шум и замърсен въздух от стърго-тини и прах.

7. Райберисти на пурии за коли

Да знае:

Видове и номера пурии и райберите за тях; техническите норми на пуриите.

Да може:

Да райберова всички видове и номера пурии по техническите им норми.

Условия на работа:

Работи се при прах от чугунени стружки.

- 151 -

III РАЗРЯД

1. формовачи

Да знае:

Начини за формоване на най-прости и леки и груби предмети; обикновени и най-употребяеми каси; най-употребяемите инструменти и помагала при формоване на прости предмети.

Да може:

Да формова най-прости и леки предмети за печки, както дръжки за скарпери, регистри за комини на отоплителни печки, тежести, бълванки без дупки и др. подобни.

ПРОИЗВОДСТВО НА ЖЕЛЕЗНИ КОНСТРУКЦИИ, КАСИ, ШКАФОВЕ

И ЖЕЛЕЗНИ И РЪЧНИ КОЛИЧКИ

VIII РАЗРЯД

1. Шлесери за каси и шкафове

Да знае:

Конструкцията на изработваните каси и шкафове за всички видове и големини; конструкцията на секретните брави /без секретите/; материалите, от които се изработват касите и шкафовете, и качеството им; техническите норми на шкафове и каси и нормите за материалите; видове свързки - предимства и недостатъци; да четете чертежи; технологическия процес за изработването им.

Да може:

Да крои всички части за каси и шкафове; по даден чертеж да изработва специални поръчки; да вади точни шаблони за всички части; да ръководи бригада от шлесери.

Условия на работа:

Нормални.

2. Бояджии на каси и шкафове

Да знае:

Основно да познава боите, употребявани за боядисване на стоманени каси и шкафове; главни съставни елементи в боите, свойствата им и предназначението им в състава на боята; видове разпределители - предназначение и качество; видове китове - предназначение и качество.

Да може:

Да преценява качеството на касите и шкафовете преди боядисването; да приготвя кита и боите за работа; да

- 152 -

боядисва самостоятелно всички видове каси и шкафове в желаните цветове; да тегли линии със строги очертания и равномерно; да работи свободно на четка и пистолет; да ръководи бригада квалифицирани бояджии.

Условия на работа:
Нормални.

3. Плочери за железни конструкции

Да знае:

Всички видове профилни желяза, плоски, обли, ламарини и др.; видове конструкции според предназначението им; начини за рязане и обработка на профилите; машини, матрици и съоръжения при изработване на конструкции; видове свързки в конструкциите, предимства и недостатъци /заварки, нитоване, свързки с болтове и др./; видове нитове и болтове и в какви случаи се употребяват.

Да може:

Да чете планове и детайли за всички видове конструкции; да вади мерки и изработва шаблони за частите на конструкциите от чертежи; да се ползува от всички съоръжения, инструменти и машини за изработване на конструкции; да ръководи бригада от квалифицирани работници по конструкции.

Условия на работа:
Нормални.

VII РАЗРЕД

1. Плочери по каси, шкафове и конструкции

а/ каси и шкафове

Да знае:

Конструкцията на изработваните каси и шкафове; материалите, от които се изработват касите и шкафовете; техническите норми за каси и шкафове; видове свързки; технологическия процес за изработване на каси и шкафове; да чете скици и прости чертежи;

б/ за конструкции

Всички видове профили и други желяза; ламарини и др.; видове свързки /заварки, нитоване, свързване с болтове и др./; машинни матрици и съоръжения при изработване на конструкции;

- 153 -

Да може:

а/ за каси и шкафове

Да чете скици и да крои по тях части; да обработва и подготвя за заварка всякакви части; да монтира вратите, механизмите и бравите; да изправя ламарина с големи плоскости.

б/ за конструкции

Да изработва второстепенни шаблони; да чете скици и прости чертежи за детайли; да крои части от всекакви профили и да ги подготвя за свързка; да изправя всички профилни жезла над 2 метра; да пасва рамки, крила, врати и др. подобни; да нати с пистолет горещи нитове.

Условия на работа:

Нормални.

2. Бояджии на каси и шкафове

Да знае:

Видове бои за боядисване на метални предмети и качествата им; видове маджуня /китове/, материали и начини за приготвянето им, качество, начин и ред за маджуняване и шлайфане; видове разредители за бои и качествата им.

Да може:

Да приготвява кит и бои в разни цветове; да маджуняра и глайфа на втори кит; да боядисва каси и шкафове отвътре.

Условия на работа:

Нормални.

3. Електроженисти за каси и шкафове и конструкции

Да знае:

Видове електроженисти-трансформатори и агрегатни предимства и недостатъци; действието на електроженовия апарат; видове електроди /голи, покрити/ за различни метали - предимства и недостатъци; видове заварки за якост, пълнеж, местоположение; видове предпазни средства; правилата за техниката на безопасността.

Да може:

Да включва апарата към мрежата и да го пуска в действие; да регулира ампеража според заварката; да подбира електродите според заварката; да заварва здраво и чисто всички места по каси, шкафове и конструкции; да ползува всички познати предпазни средства.

- 154 -

Условия на работа:
Замърсен въздух от заварката.

VI РАЗРЯД

1. Шлесери за каси, шкафове, конструкции и ръчни железни колички

Да знае:

а/ за каси и шкафове

Частите за касите и шкафовете, материалите и шаблоните за тях; реда на кроенето и подготовката на частите и сглобяването им; инструменти, помагала и съоръжения по изработването на частите;

б/ за конструкции

Профилните и др. железа, начини за рязане и изправяне; видове свързки за свързване на части за конструкциите; инструменти и помагала за обработване на частите;

конструкцията на железни и ръчни колички.

Да може:

а/ за каси и шкафове

Да изработва части за брави, за механизми на вратите, за шарнирите, да изправя профилни железа с дължини, необходими за каси и шкафове и др. подобни манипулации;

б/ за конструкции и колички

Да реже, пили и подготвя части за сглобяване, да нити горещи нитове с пистолет; да кове /художествено коване/ ламарина и профили, да изправя всякакви профили до 2 м дължина, да сглобява несложни конструкции; да формира напълно коша на железни колички, включително и рамките, да го монтира на пасито и др. подобни по сложност манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

2. Стругари за каси и шкафове

Да знае:

Устройството на струга и начина на управлението му; начини за употреба на контролно-измерителни и режещи инструменти; видове режещи инструменти /ножове и др./ форми, ъгли на заточване, за стъргане отвън, отвътре, странично и др.; основни правила за рязане на металите.

- 155 -

Да може:

Да чете прости чертежи и скици; да заточва най-употребяемите стругарски ножове, да престъргва външно, вътрешно конуси и плоски на несложни предмети; да центрова на центри, патронник и план-шайба на сложни предмети; да нарязва триъгълни резби; да извършва стругарската работа по механизмите, бравите и дръжките на каси и шкафове.

Условия на работа:

Нормални.

3. Дърводелци за постаменти на каси

Да знае:

Дървени материали - качество и употреба; видове и големини постаменти за каси; дърводелски машини - действие и манипулация с тях.

Да може:

Да подбира материал по качество и важност, необходим за постаментите; да си служи свободно с дърводелски машини и всякакви дърводелски инструменти; да изработва самостоятелно всички видове и големини постаменти за каси.

Условия на работа:

Нормални.

4. Работници за механична "Абкант"-машина

Да знае:

Действието на машината и манипулациите, които може да извършва; сменяемите инструменти /матрици/ за различните манипулации; смазването и местата за това.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира инструментите /матрици, ножове/ за разни манипулации; да крои или формира по дадени размери или шаблони части за каси, шкафове и др. подобни; да работи самостоятелно с машината; да ръководи помощниците си.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Плосери по каси, шкафове, конструкции, колички

Да знае:

Най-употребяемите профилни и други жезла; частите за каси, шкафове, конструкции, колички и начините за

- 156 -

кроене и обработване; инструментите и помагалата за работа на каси, шкафове и конструкции.

Да може:

Да крои второстепенните части по дадени размери или шаблони; да изправя каси, парчета, профили и други жезеза; да занитва на студено части, да свива рамки по шаблон, да изработва шаси и колело за колички и др. подобни по сложност манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

2. Бояджии

Да знае:

Процеса на боядисване на каси и шкафове; видове китове и грунд, начин на приготвяне и материали за това; да има общи понятия за видовете боя.

Да може:

Да изчиства отвън и отвътре, да манипулира на първи маджун, да шлайфа; да грундира отвън и първа боя отвътре.

3. Работници на ръчна "Абкант"-машина

Да знае и да може:

Да подгъва или свива ламаринени части с дебелина над 1,5 мм.

Условия на работа:

Тежък физически труд.

IV РАЗРЯД

1. Шлесери по каси, шкафове, конструкции, колички

Да знае и да може:

Да нарязва с мечик и флашка, да пробива на бормашина разни части, да занитва на студено, да пили право и под наклон разни профили и части, да шмиргелова, да изсича със секач, шлайфане дръжки за вратите, да държи контра при нитене с пистолет, да сглобява шасито на ръчни колички и др. подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

- 157 -

III РАЗРЯД

1. Шлесери по каси, шкафове, конструкции, колички

Да знае и може: Да реже на ръка с ръчен нож или преса дребни части от профилни и други жезла, да зарязва за свиване и ъгли, да шмиргелова на ръчен и стабилен шмиргел заварки и дребни части, да свива рамки за прозорци по шаблон, да дупчи на бормашина дребни части и др. подобни манипулации.

Условия на работа:
Нормални.

II РАЗРЯД

Да знае и може:
Да изсича и занитва грубо заварки, да пробива на бормашина по шаблон или центровани дребни части, да фрезенкова дупки, да шмиргелова най-дребни части.

Условия на работа:
Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА НОЖОВЕ, ВИЛИЦИ, ЛЪЖИЦИ

VIII РАЗРЯД

1. Закалчици на ножове, ножици, джебни ножки и др. подобни

Да знае:
Видове стомани за ножове, ножици, ножки, качества и начин на закаляване; видове закалки според течността и предназначението; устройството на закалочната пещ /без електрическата уредба при електрически пещи/; температурата по цвят и по пирометър за различните стомани и различни ножове според предназначението им; цветовете за отпускане в тяхната поредица и начини на отпускането.

Да може:
Да закалява и отпуска на огън или на пещ всички видове ножове и ножици според предназначението на производа.

Условия на работа:
Работи на огън при напрегнато зрение.

- 158 -

2. Точилари на ножове, ножки и ножици на пясъчно
точило

Да знае:

Видове и качества пясъчни точила; стоманите, от които са направени ножовете, и на какво качество точила следва да се точи.

Да може:

Да преценява ножовете добре ли са закалени и да открива дефекти относно формата и размерите; да си поставя и изправя сам точило; да точи всички видове ножове, ножки, ножици и др. подобни еднообразно и по изискванията за тях.

Условия на работа:

Цялата физика на точилара е под непрекъснато напрежение на ръцете, постоянно мокри от кална вода от пясъчника.

3. Монтажи на фини джебни ножки

Да знае:

Видове и модели джебни ножки, материалите, от които се изработват /стомана/, целолуид и др. и качества им; в какво състояние на годност на различните части следва да се сглоби ножчето /остриетата, пластинки, пружини и др./.

Да може:

Да открива дефектите на частите за сглобяване; да подбира еднакви цветове за двете части на дръжката; да сглобява всякакви модели джебни ножчета с дръжки от целолуид, кокал и други подобни материали; да преценява годността на пружинките, остриетата и други части на ножчето и да има усета за хубав външен вид.

Условия на работа:

Нормални.

4. Лейри на ловни сачми от висока кула

Да знае:

Всички номера сачми, техническите им норми и ситата за всеки номер; при какво състояние на разтопеното олово трябва да се лят сачмите.

Да може:

Да отлива всички номера оловни сачми.

Условия на работа:

Работи се при открита висока над 25 м кула с разтопен метал и присъствието на арсеник.

- 159 -

VII РАЗРЯД

1. Ковачи на ножови ножки, ножици и др. подобни

Да знае:

Устройството и действието на механичния чук; видовете стомани за ножове, ножки и ножици и температурата по цвят, при която се коват.

Да може:

Да изковава на механичния чук или ръчно всякакви форми и големини ножове, ножки и др. подобни; да спазва и контролира смазването на чука; да сменя и центрова наковалните.

Условия на работа:

Нормални.

2. Монтажисти на ножове и ножки с обикновени дръжки, ножици и др. подобни

Да знае:

Видове модели ножове, ножки и ножици, материалите, от които се изработват, и качествата им; в какво състояние на годно на различните части следва да се сглобят производите.

Да може:

Да открива дефектите на частите за сглобяване; да подбира еднакви по цвят половинки за дръжките; да сглобява всякакви модели ножове, ножки и ножици; да преценява годността на пружинките, острието и другите части на производа и да има усета за хубав външен вид.

Условия на работа:

Нормални.

VI РАЗРЯД

1. Пресьори на "Диалектрик"-преса

Да знае:

Устройството и действието на пресата, мощността ѝ в тонове-удар и максималния и минимален ход; всички матрици за различни части на произвежданите артикули и материалите за тях.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за различните видове части на производите; да ръководи хода на супорта; да преценява по изрязваните предмети изправността на матриците; да чувствува по слух нормалния ход на

- 160 -

пресата; да работи самостоятелно на пресата всички части за ножови ножки, ножици и първо рязане на лъжици и вилици.

Условия на работа:

Нормални.

2. Ръчно изработване на волски гребени

Да знае и може:

Да знае материалите за волски гребени, гъстота и остретата на гребените; да може да изработва ръчно и самостоятелно изцяло гребени според изискванията за тях.

Условия на работа:

Нормални.

3. Фрикционисти на преси над 50 тона

Да знае:

Устройството и действието на фрикцион пресата, максималния ѝ удар в тонове, максималния ход, местата за смазване и матриците за различните видове артикули, които се работят на нея.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците на машината; да регулира хода на бабата, да чувства с ръка, с която командва нормалния ѝ постоянно еднакъв удар на машината; да шампова и гравира вилици, лъжици, ножове, ножици и др. подобни манипулации; да отстранява малки повреди.

Условия на работа:

Нормални.

4. Шмиргелисти и шлайфисти на вилици и лъжици от неръждаема стомана

Да знае:

Видове и качества шмиргелови точила, шлайфшайби и материали за тях.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова точила, шлайфшайби, да приготвява различните видове шлайфшайби; да шмиргелова еднообразно и да шлайфа окончателно вилици и лъжици и др. подобни от неръждаема стомана или други метали.

Условия на работа:

Работи при шмиргелов и метален прах и неприятни мириси от шлайфшайбите и пастите.

- 161 -

5. Сортировач на оловни сачми и лопри на пломби, рибарски тежести и едри сачми

Да знае:

Номерата на сачмите, ситата за всеки номер или калъпите за различните тежести, пломби и едри сачми.

Да може:

Да сортира и опакова всички номера сачми или да отлива всички видове пломби, тежести и едри сачми.

Условия на работа:

Тежък труд при опасни за здравето условия /оловен прах, изпарения арсеник/.

V РАЗРЯД

1. Пресъори на "Екцентрик"-преса

Да знае:

Действието на пресата и матриците за изрязване роговете на вилиця.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова матриците за всички модели и големини вилиця; да работи самостоятелно на пресата при изрязване роговете на вилиците и други подобни манипулации.

Условия на работа:

Нормални.

2. Полировачи на ножове, ножки и др. подобни

Да знае:

Видове полиршайби и начин на приготвянето им.

Да може:

Да си приготвяла полиршайбите и да полира всякакви форми и големини ножове и ножки.

Условия на работа:

Работи се при шмиргелов и метален прах и изпарения от туткал, мазнини и др.

3. Калайджи на вилиця и лъжици на грубо

Да знае:

С какви киселини се байцоват лъжиците и вилиците, гъстотата на разтвора и времетраенето на байцоването; начин на калайджане, температура на разтопения калай и спомагателни материали за калайджане.

Тарифа за металообработване - 11

- 162 -

Да може:

Да поддържа необходимата и постоянна температура на разтопения калай; да байцова и калайдисва на грубо вилници, лъжици и др. подобни предмети.

Условия на работа:

Работи се при топлина и изпарения от киселини и изгорели химикали и мазнини.

IV РАЗРЯД

1. Валцовачи на лъжици

Да знае:

Действието на валцмашината и начина за регулиране; видовете и големини лъжици и формите, които трябва да добият след валцоването.

Да може:

Да регулира валцоването и да валцова всички видове и големини с изискваната форма лъжици.

Условия на работа:

Нормални.

2. Пресъоръ-обрезвачи на лъжици и вилници

Да знае:

Действието на пресата и видовете матрици за обрязването на различни вилници и лъжици.

Да може:

Да поставя, сменя и центрова по контрол на специалност матрици за обрязване на лъжици и вилници; да преценява достатъчно ли е валцована лъжицата за обрязване; да работи самостоятелно на пресата.

Условия на работа:

Нормални.

3. Калайдчи на вилници и лъжици

Да знае:

Температурата на разтопения калай и необходимите спомагателни материали за калайдисване.

Да може:

Да определя годността на лъжиците и вилниците за второ /фино/ калайдисване.

Условия на работа:

Топлина на разтопения калай и пушек от горещите мазнини.

Тарифа на металообработване - 11а

- 163 -

4. Електроспойвач на ножки

Да знае:

Устройството на електроспойния апарат /без трансформатора/, охлаждането на полюсите и манипулирането с него.

Да може:

Да поставя, сменя и регулира полюсите; да контролира охлаждането; да спойва ножчета и всякакви възможни за апарата предмети.

Условия на работа:

Нормални.

5. Шмиргелиста на алуминиеви дръжки за ножове,

вилници, лъжици на грубо

Да знае и може:

Да шмиргелова на грубо /остатъците от отливките/.

Условия на работа:

Шмиргелов и метален прах.

III РАЗРЯД

1. Деяри на алуминиеви лъжици и вилници
/кокилно/

Да знае:

Кокилите /калъпите/ за различни модели и големини вилници и лъжици; температурата по периметър и видими белези, необходима за лееене; температурата на калъпа; условията за нормално и качествено отливане на вилници и лъжици.

Да може:

Да поддържа еднообразна температура на метала в потока и на кокила; да вижда дефектите и отстранява причините; да лее под контрол на специалист вилници и лъжици и др. подобни предмети в калъпи.

Условия на работа:

Работи при топлинна и газове от горещия коко.

II РАЗРЯД

1. Опаковачи на вилници, лъжици, ножове

Да знае:

Моделите и номерата вилници, лъжици, ножове и начини за опаковката им.

Да може:

Да открива дефектите и да опакова предметите по установения ред и брой.

Условия на работа:

Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА КАРУЦИ И ФАЙТОНИ

VIII РАЗРЯД

1. Дърводелци

Да знае:

Конструкцията на всички видове и модели каруци, файтони, кабриолети, двуколки и др. подобни; техническите норми за народен тип каруци; дървените материали, необходими за превозни средства по произход и качество; обковането на дървената конструкция с железен обков и начин за свързването; устройството и действието на всички дърводелски машини, необходими за производство на превозни средства, а също така и инструментите за машините; технологическия процес по изработването на всички видове и модели превозни средства; да чете чертежи /планове/ за превозни средства.

Да може:

Да преценява качеството на дървения материал с оглед неговото предназначение; да изважда всички видове шаблони за всички кройки на различните превозни средства; да поставя режещите инструменти на всички дърводелски машини за различните цели; да крои всички видове части за дървените конструкции на превозните средства и да ги обработва; да изработва дървената част на специални поръчки превозни средства; да ръководи бригада от квалифицирани дърводелци.

Условия на работа:

Нормални.

2. Ковачи

Да знае:

Устройството и действието на механичните чукове; най-ниското положение на бабата, положението на ръчката за клябаните, начина на смазването и вида на маслото; видове наковални и начини на монтирането им; максималния удар на чука /тегло на бабата/; видове стомани и начин на коването им; видове ресори и закалката им според качеството на стоманата; видове горива и кои стомани с какво гориво се нагряват за коване или закалка.

- 165 -

Да може:

Да изковава всички видове и размери оси за каруци, файтони и др., а също и на всички видове ресори; да закалява всички видове ресори; да прави заварка на огън на оси и др. подобни; да оформя /шпренгва/ и комплектува ресорите; да изкарва калъпи за гумени колела и да ги монтира.

Условия на работа:

Работи се при топлина и тежък физически труд.

3. Тапицери на файтони /луксозна тапицерия/

Да знае:

Видовете и качества материали за тапицерия.

Да може:

Да прави луксозна тапицерия на файтони и др. превозни средства; да шие на певната машина и да отстранява малки повреди по нея.

Условия на работа:

Нормални.

- 4. Бояджии на файтони

Да знае:

Основно да познава всички бои и китове, употребяеми за дървената и метална част на файтоните и качества им; всички разредители за боите и качества им; начини на приготвяне на видовете китове и необходимите за това материали; действието на компресора и пистолета.

Да може:

Да приготвя китове според предназначението; да подготвя боите за работа в необходимите според изискванията цветове; да боядисва дървена и метална част на файтони и кабриолети.

Условия на работа:

Нормални.

VII РАЗРЯД

1. Дърводелци

Да знае:

Конструкцията на дървената част на всички видове и модели каруци и др. превозни средства; шаблоните и мерките за дървените части на каруците и др. превозни средства; действието на дърводелските машини и на коя какви работи се извършват.

- 166 -

Да може:

По дадени размери или шаблони да крои частите за всички видове прозводи; да работи самостоятелно на машините; да обработва и слепва частите; да престъргва всички видове главни за колела; да си заточва инструментите; да събира и окончателно довършва колелетата.

Условия на работа:
Нормални.

2. Ковачи

Да знае:

Всички видове обковки по каруци, файтони и др. и материалите по размери за тях; действието на механичните чукове.

Да може:

Да изковава всички видове обковки на каруци, файтони и др., включително и шините за колелата; да прави заварки на огън на шини, гривни, рамки и др. недебели предмети; да набива /натяга/ шините на колелата, таоовете на файтони, гривни на главните и др. подобни; да монтира обкова с дървените части; да изковава чукучета и наковални и да ги закалява.

Условия на работа:
Работи на огън.

3. Тапицери за обикновена тапицерна

Да знае:

Видове и качества тапицерски материали.

Да може:

Да работи на шевната машина; да изработва самостоятелно обикновена тапицерна /брезент, обикновен плат и проста кожа/.

4. Бояджии

Да знае:

Всички видове боя, употребявани за каруци, разредителите за тях - качества и начини за приготвяне за работа; китове - начин на приготвяне и материали за това.

Да може:

Да си приготвява китовете и боята за работа и да боядисва самостоятелно всички видове каруци и др. подобни.

Условия на работа:
Нормални.

- 167 -

VI РАЗРЯД

1. Дърводелци

Да знае:

Видове дървени материали - качество и обработка; действието на дърводелските машини; всички дърводелски инструменти; дървените части на каруците и др. подобни, предназначението им и материалите, от които трябва да се изработват.

Да може:

Да изработва процени, окове, литри, клими, опашки и др. подобни дървени части; да работи на дърводелските машини.

Условия на работа:

Нормални.

2. Ковачи

Да знае:

Всички части за обков, материалите за тях и начини за изработване.

Да може:

Да изковава простите части за обков на волоки коли, едноконни и двуконни каруци; да прави заварка на огън на дребни части; да калиброва чукчетата и наковални за коли.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Дърводелци

Да може:

Да извършва ръчно или машинно грубата работа по дървения обков на превозните средства; да помага на крайчика.

Условия на работа:

Нормални.

2. Помощник-ковачи

Да знае:

Всички части за железен обков и всички ковачки инструменти.

Да може:

Да изковава прости части за железен обков, да помага на ковачите от по-горните разряди, да изглажда на

- 168 -

пала частите, да пробива на бормашина частите за обков и др. подобни манипулации; да шмиргелова чукчета и наковални за каси; да чука с боен чук при ръчно коване.

Условия на работа:
Нормални.

IV РАЗРЯД

1. Бояджии

Да знае:

Да грундира китовете и плайфова каруци, каси и колелата на другите превозни средства.

Условия на работа:
Нормални.

2. Дърводелци

Да може:

Да разширява дупки на главини за пурин, да загледва обкованите вече колела за боядисване и др. подобни манипулации.

III РАЗРЯД

1. Дърводелци

Да знае:

Разположението и предназначението на дърводелските машини и помагала, шаблоните за скици, главини и др.

Да може:

Да помага при спояване на грубо на главини скици, наплати и др. подобни; да помага при окончателно изработване на скици, наплати и главини /ръчно и машинно/.

II РАЗРЯД

1. Пом.-ковачи

Да знае:

Най-употребяемите ковачки инструменти.

Да може:

Да разпалва и поддържа огнището, да нагрява и подава нагрети парчета, да чука с лек боен чук при изковане на наковални чукчета за каси и др. подобни; да смазва и свързва на връзки чукчета и наковални.

2. Дърводелци

Да знае:

Най-употребяемите дърводелски инструменти и да може да окръглава и зачютва скици и др. дребни дървени прости части.

ПРОИЗВОДСТВО НА ИЗДЕЛИЯ ОТ БАКЕЛИТ, ГАЛБЕЛИТ, КОКЪЛ И ДРУГИ

VII РАЗРЯД

1. Таблетирчик-харманския

Да знае:

Химическия състав на бакелитовия прах и кой елемент какви качества му придава; устройството на таблетир машината и действието на същата.

Да може:

Да приготвява рецептите за всички видове смеси и цветове бакелитов прах за копчета и др. предмети; да центрова прецизно таблетир машината, да сменя матриците и да грамира точно таблетките с оглед точна дебелина на копчетата; да преценява качеството на основния материал; да води правилна отчетност на постъпващите и излизащите от отделението материали; да ръководи бригада от работници.

Условия на работа:

Работи се при атмосфера, наситена с вреден за здравето бакелитов прах.

2. Резачи на сурови кокали

Да знае:

Устройството на банцига и циркуляра за рязане на кокали; местата и начините за смазването им; видовете и качества кокали за производство.

Да може:

Да сменя и центрова лентата на машината; да заварява лентата при скъване, да заточва същата при изхабяване и прави чапраз на лентата и циркуляра; да реже правилно и оръчно, като използва всички кокали, годни за производството на предприятието.

Условия на работа:

Работи се при силно неприятна мириса, хвърчащи мозъци от кокалени свирки.

- 170 -

3. Изварвачи на сурови кокали

Да знае:

Видовете и качества кокали, годни за производство на копчета и др. в предприятието; времето, необходимо за изваряване и пълното дезинфекциране на кокалите; начини за измиването и почистването им.

Да може:

Да избира кокалите и зарежда казана за изваряване; да изварява, почиства и измива кокалите в състояние, годно за по-нататъшна обработка.

Условия на работа:

Работи се при силно неприятна миризма от разложени органически вещества и нечистотиите от същите.

VI РАЗРЯД

1. Банцигар на кокален свирка

Да знае:

Основно устройството и действието на машината; видовете кокален копчета по големина и дебелините им.

Да може:

Да заварява лентата при скъсване, да я заточва при скъсване и отваря чапраз; да сменя и центрова лентата и регулира банцига; самостоятелно да реже на машината всякакви видове кокален свирки на плочки с необходимата дебелина, като избира подходящите страни и правилно разкроява свирката.

Условия на работа:

Работи се при неприятна миризма и атмосфера, наситена с кокален прах /талаш/ от рязането.

2. Пресьори на ръчни бакелитни преси над 30 тона

Да знае:

Устройството и действието на машината и нагревателите; всички видове, големина и номера копчета; необходимата температура за изпичане бакелита и времето за различните видове изделия; причините за дефектите.

Да може:

Да сменя и центрова матриците за различните видове бакелитни производства; да регулира температурата на нагревателите и преценява качества на изпичането; да регулира дозата на бакелитовия прах, с оглед да излизат качествени копчета при минимална фирма при окулването.

- 171 -

Условия на работа:
Тежък физически труд.

V РАЗРЯД

1. Пресьори на ръчни бакелитни преси под 30 тона

Да знае:

Устройството и действието на пресата и нагревателите; всички видове големини и номера копчета и др. бакелитови изделия; необходимото време, налягане и температурата за изпичането на различните видове бакелитови изделия; причините за дефектите.

Да може:

Да сменя и центрова матриците за различните видове бакелитови изделия; да регулира температурата на нагревателите и преценява качеството на изпичането; да регулира дозата на бакелитовия прах, с оглед да излизат качествени копчета при минимална фира при ожулването.

Условия на работа:
Тежък физически труд.

2. Резачи и фасоначи на кокалени, седефени и галелитни копчета и др. изделия

Да знае:

Устройството и действието на машината; от кои плочки какви копчета трябва да се изработват и правилно да избира страната за лицето на копчетата, за да се получат качествени такива; всички видове, големини и номера копчета, изработвани в предприятието.

Да може:

Да фасонира и отрязва всички видове и големини кокалени, седефени и галелитни копчета; да си центрова тръбата за отрязване или регулира подаването чрез регулиращия болт; да си заточва, сменя и центрова ножа; правилно да изрязва копчетата от плочките с оглед максималното и най-рационално използване на материала.

Условия на работа:

Работи се при наситен с прах от кокал, галелит или мидени черупки въздух.

VI РАЗРЯД

1. Пресьори на автоматични преси за копчета и др.

Да знае:

Устройството и действието на пресата и смазването на последната; действието на нагревателната уредба; не-

- 172 -

обходимото време, налягане и температура за качествено изпичане на различните видове бакелитни изделия; причините на дефектите.

Да може:

Да може да изработва всички видове копчета и др. бакелитни изделия, изработвани на пресата; да регулира самостоятелно температурата в нагревателите на пресата; да отстранява дефектите, причинени от недостиг на материал или температурата при минимална фира на бакелитов прах; да работи внимателно и не допуска нараняване на матрицата.

Условия на работа.

Нормални.

2. фасоначи на галелитни, седефени копчета на "Хобел"-машина

Да знае:

Устройството и действието на машината и начина на смазването; инструментите, необходими за работа при различните видове и големини копчета; всички видове, размери и номера галелитни и седефени копчета, изработвани в предприятието.

Да може:

Да си центрова машината; да си подменя ножовете, шмиргела, фреза и циркулярчетата в зависимост от артикула; да работи свободно с деликатните апарати; да изработва всички видове галелитни и седефени копчета, изработвани на машината.

Условия на работа:

Нормални.

3. Сортировач, барабанист и изварвач на кокалени и седефени копчета и др. предмети

Да знае:

Видовете и големини кокалени и седефени копчета, изработвани в предприятието; времето, необходимо за изваряване на копчетата и въртенето им в барабана; състава на киселинния разтвор за изкисване на седефените копчета и начина за подсушване на същите.

Да може:

Да сортира правилно кокалените плочки според годността им за съответните видове и големини копчета и др. изделия; да зарежда сам барабана за гланциране на копчетата; самостоятелно да изкисва и гланцира седефените копчета и подсушва същите.

- 173 -

Условия на работа:
Нормални.

III РАЗРЯД

1. Сортировач на копчета

Да знае:

Всички видове и номера бакелитни, кокалени и седефени копчета; технологическия процес в производството на разните видове копчета; причините за дефектите на копчетата.

Да може:

Да сортира копчетата по вид, номер и качество; да определя от коя производствена манипулация е произлязъл дефектът.

Условия на работа:
Нормални.

2. Фасоначи на седефени и галелитни копчета на обикновени фасоначки

Да знае:

Видовете големини и номера седефени и галелитни копчета, изработвани на машината; устройството на машината и действието ѝ; необходимите за работа ножове, патронници и др.; качеството на основните материали за копчета.

Да може:

Да са центрова машината-фасоначка; да заточва ножовете си под необходимия ъгъл и да сменя патронниците; да определя качествено ли е фасонирането.

Условия на работа:
Нормални.

3. Лъкачи на копчета и др.предмети на мокра шайба

Да знае:

Видовете и номера копчета и др.предмети, изработвани в предприятието, които се излъскват.

Да може:

Да центрова правилно шайбата; да си приготвява омета /пастата/ за излъскването; да излъсква качествено и прецизно всички видове и номера копчета и др.предмети, подлежащи на излъскване; да преценява кога копчетата или предметите са достатъчно излъскани и качествено.

- 174 -

Условия на работа:
Нормални.

4. Почиствачи на шмиргел на бакелитови и др. изделия
/галелит, кокъл и др./

Да знае:

Качествата на шмиргеловите камъни според твърдостта им и едрината на зърната в него; видовете бакелитни изделия, изработвани в предприятието.

Да може:

Да източва /изправя/ шмиргеловия си камък; да преценява годността /качеството/ на отпресованата продукция от бакелит; да шмиргелова чисто и качествено всички видове бакелитни предмети.

Условия на работа:

Работи се при въздух, наситен с бакелитов прах от охупваните предмети.

5. Амбалирвач на копчета и др. предмети от
бакелит, кокъл, галелит и др.

Да знае:

Всички изработвани в предприятието копчета по вид, цвят и номера; да преценява качествена от некачествената продукция; да мери /тегли/ точно, като сам уточнява теглилката си; да амбалира качествено и правилно етиkira продукцията.

Условия на работа:

Нормални.

6. Пом. - таблетирчици

Да знае:

Цветовете на бакелитовия прах.

Да може:

Да пуска и спира таблетир машините и техните двигатели; да преценява по слух и на око нормалната и ненормална работа на машините; да преценява качеството на таблетките.

Условия на работа:

Работи в наситена с бакелитов прах атмосфера.

- 175 -

II РАЗРЯД

1. Пробивачи на копчета

Да знае:
Основно действието на машината; видовете и номера копчета, изработвани в предприятието, и необходимите за тях игли и патронници.

Да може:
Да извършва правилна центровка при сменяване на артикула; да заточва сам иглата си; да пробива сръчно всички видове копчета, като не наранява същите.

Условия на работа:
Нормални.

2. Ожулвачи на копчета на шмиргел и нож

Да знае:
Устройството и действието на машината; видовете и номера копчета, изработвани в предприятието.

Да може:
Да центрова и регулира шмиргела или ножа за различните големина копчета; да избира и сменя патронниците си; самостоятелно да ожулва на машината всички видове и големина копчета.

Условия на работа:
Нормални.

3. Полировачи на копчета и други изделия на суха шайба

Да знае:
Видовете и номера копчета, изработвани в предприятието.

Да може:
Да си центрова шайбата и шлайфа правилно и равномерно да намазва шлайфа с паста; да преценява качеството на шлайфането; да шлайфа качествено всички видове и номера копчета.

Условия на работа:
Нормални.

I РАЗРЯД

1. Шивачи на копчета

Да знае:
Видовете големина и номера копчета, изработвани в предприятието.

- 176 -

Да може:

Да нашива в правилни хоризонтални и вертикални редове копчетата на картоните и мостреното копче на кутията; да определя и отделя некачествените копчета и ги ототрянява.

Условия на работа:

Нормални.

2. Почистване на бакелитови предмети - ръчно

Да знае:

Инструментите за почистване на разните видове бакелитови изделия.

Да може:

Да си служи и работи свободно с шибър, пила и др. инструменти за почистване; да определя и отделя некачествените предмети от качествените такива.

3. Очуквачи на бакелитови копчета

Да знае:

Гилзите за очукване на разните видове и големини копчета и номерата на последните.

Да може:

Да макипулира правилно на пресата, като не допуска окъртване на копчетата от неправилно залагане; да забележава своевременно разцентроването на пресичката.

Условия на работа:

Нормални.

ПРОИЗВОДСТВО НА ОЛОВНА ГЛЕЧ, МИНИУМ И ЦИНКВАЙС

VIII РАЗРЯД

1. Работник-отговорник при производството на оловна глеч и миниум

Да знае:

Химическия процес на окисляването на оловото, температурите, между които става процеса, апаратурата на процеса, мощността на моторите, значението на смазването на движеките се части; дефектиранията и опасностите от това за хората и производството, рандемана на производството и количествения баланс на употребените материали и енергия и получения продукт; да познава качествените показатели на глечта и миниума; значението и употребата на предпазните средства при работата с глеч и миниум.

- 177 -

Да може:

Да пуска и спира инсталацията, да сменя апаратурата за глеч и за минмум, да разглобява всички машини и апарати, освен електрическите, да работи както на пещта за подхранването ѝ, така и на машините за глеч и минмум и на опаковката; да ръководи процеса и работниците.

VI РАЗРЪН

1. Работник по производство на оловна глеч, минмум и минквейс

Да знае:

Назначението на всяка част от инсталацията и температурата, при която се работи; да знае по цвят и вид доброто и лошото качество; да регулира температурата чрез подаване на газьол, въздух или коко; дефектите на инсталацията и опасността от тях; да тегли на кантарите.

Да може:

Да запалва и гаси инжектора, да подава слово, да вади пробн, да пуска вентилаторите и да ги спира, да разглобява и сменя капак, да чисти вани и пещи; да чисти филтри; да опакова и да тегли на кантар; да си служи с предпазителните средства и следва правилата за работа с отровни вещества.

IV РАЗРЪН

Да знае:

Складовете за суров материал и готова продукция; имената на частите на инсталацията и инструментите, с които си служи.

Да може:

Да пренася всички продукти и сурови материали; да подава материал на пещта, да изтърсва филтри, да вади и смесва продукта, да опакова и тегли на кантар; да чисти пещта, да изнася сгур; да си служи с предпазните средства.

Тарифа за металообработване - 12

- 178 -

ПРОИЗВОДСТВО НА КИСЛОРОД

VI РАЗРЯД

1. Пълнене кислородни бутилки

Да знае:

Инсталацията за производство на кислород и добиването на съдия; атмосферното налягане; устройството на кислородните бутилки, видове и големини и устройството на вентилите им; повредите на бутилките и вентилите, при които не трябва да се пълнят, и какви са последиците, ако се напълнят; последиците от замърсен вентил, особено от масло.

Да може:

Да отстранява малки повреди във вентилите; да прикачва бутилките на пълнача, да пуска кислород, компресор и да следи за пълненето на циркулярите при определеното налягане; да помага на машиниста в случай на повреда за бързото им отстраняване; при редовна инсталация да работи с инсталацията временно.

Условия на работа:

Нормални.

V РАЗРЯД

1. Пълнене кислородни бутилки

Да знае:

Атмосферно налягане; устройството на видове и големини бутилки и устройството на вентилите им; видимите повреди на бутилките и вентилите им и последиците от пълнене на повредени бутилки от вентили или замърсени с масло вентили.

Да може:

Да отстранява малки повреди във вентилите; да прикачва бутилките на пълнача, да пуска кислородния компресор и да следи за пълненето на бутилките при определеното налягане.

Условия на работа:

Нормални.

IV РАЗРЯД

1. Огняри-дестилатори при кислородни инсталации

Да знае:

Правилника и закона за контрол на парните котли и да отговаря на изискванията по него; нагръвната повърхност

Тарифа за металообработване - 12а

- 184 -

Тираж: 910

Поръчка № 480/681

Литография "Балкан" - София, 1952 г.

25X1

- 3 -

тел. Да прави леки ремонти по паровата инсталация и арматурата на котела. Да обслужва едновременно два парни котли в едно помещение.

Тарифен разряд V /по машиностроенето/

" " IV/ " " / - когато не може да прави ремонти по паровата инсталация.

Помощник огняр.

Съдържание на работата: набавяне въглища, изнасяне сгурията, почистване арматурата на котела.

Трябва да знае: коя част от арматурата за какво служи.

Трябва да може: да борави със съоръженията на котела под ръководството на огняра.

Тарифен разряд III /по машиностроене/ - с практ ка над 1 година.

" " II / " " / - с практика под 1 година.

Коваче на каси-

Съдържание на работата - набавяне необходимите дъски и бичмета за изработването на касите. Набавяне необходимото количество пирони. Изковаване страните, челата, капците и дъната по съответните мерки и оглавяване на касите.

Трябва да знае: правилно да разпределя дървения материал за изковаване касите при минимум отпадък. Размерите на касите. Какъв размери пирони са нуждни за изковаване на челата, страните, дъната и капците.

Трябва да може: да борави сръчно с тесла, чук, клещи и др.

Тарифен разряд II - начинаещи.

" " III - обучени.

SECRET

25X1

ОТОН СНОС
И ВТОРОН
-ОБЛЕДНО С

SECRET

NOFORN

25X1

Терифно квалификационен справочник за канцеларски работници

материали, които се използват при работата

I. Разряд
Общ работник - трябва да може да опакова стъкла с мастило, лепило, вощина, парафин, боя за стени, пластелин, кутии с гумички, кутии с бръснарска мастилица, и друга готовна продукция от този отрасъл.

Трябва да знае: да опакова стъкла с мастило, лепило, вощина, парафин, боя за стени, пластелин, кутии с гумички, кутии с бръснарска мастилица, и друга готовна продукция от този отрасъл. Да знае броя на кутии с гумички, бръснарска мастилица и друга готовна продукция от този отрасъл в един пакет. Да проявява добър вкус и чистота при работата, както и подбор на съответното лепило, мастило, боя за стени, вощина, парафин, пластелин, кутии с гумички, кутии с бръснарска мастилица.

Етикетировач - трябва да може да облепва правилно с етикети готовата продукция.

Трябва да знае: работата на опаковача и коя продукция с какви етикети се облепва, от кого е работата.

Варач на лепило от декетрин - трябва да може да збърква смес от декетрин във вода в определено съотношение или само декетрин във вода и да извършва правилно варенето.

Трябва да знае: правилното съотношение на материалите и времето, както и преметрането на варенето.

II. Разряд
Пълнач, опаковач и етикетировач - трябва да знае: също като разряд I, но за повишена квалификация чрез сръчане и качествена работа.

Трябва да може: сами да приготвяват амбалажа, да пълнят и да затварят калци, да изваждат и почистват плочките и ги нарежда на редове за изсушване. Да приготвя сухите плочки и след като ги почиства, наново ги нарежда в калци. Да определя момента на излизане на сместа.

Трябва да знае: съотношението на гипса и водата, преметрането на сместа и начина на отделиане на плочките.

Пълнач, лепач на червен восък - трябва да може: да приготвя сместа, да я нарежда за протриване и граване и заглаждане. Да помага на лепача във всички видове работи.

Трябва да знае: преметрането на съставянето на сместа и извършване на работата, възложени му от лепача.

Резача - трябва да може: да нарежда сухите плочи тебешир на специален машинен инструмент и да ги нарежда в кутии по определен брой. Да нарежда кутии на табелки и ги връща за облепване и опаковане. Да отдели дефектните тебешери.

Трябва да знае: начина на рязането с циркуляр, да поставя точен брой тебешери в една кутия и да ги отдели шкарт ле.

Общ работник - трябва да може: да поддържа чистотата, да мете и мие подавете. Да поддържа ред и чистота в предприятието и друга обща работа от такъв характер.

Трябва да знае: да извършва всички възложени му работи.

SECRET

25X1

III. Разряд

Посмеч, резач при източвателна преса - Трябва да може: да посме и нарежда на табла източватите от пресите паста за печки. Нарязва пастата за печки на блокчета и я нарежда на наеле за сушене. Определя дебелината на източватите смеси и иска при нужда смляна на матрицата. Трябва да знае: да извършва операциите правилно, точно и съчно да познава дали смесите са доброкачествени и годни за източване. Да знае имената на всички източен материал.

Общ работник - Трябва да може: да може да товари, разтоварва и пренася материали и готова продукция, помага в складирането, опакова стоката и други работи от такъв характер. Да вдига и носи тежки работи. Трябва да знае: как да пренася и нарежда материалите и стоката, за да не ги повреди.

Валцовор - също като разряд IV, но със стаж до една година и прекратен курс за квалификация.

Опаковач - също като разряд II, но отговорник на групата.

Резач на шински гуми - Трябва да може: да нарежда гумата на ивици, определя широчината, на ръчен нож, на малки парчета с определени размери. Трябва да знае: размера по който се режат гумичките.

Носач на амбразни каси - Трябва да може: да складира каси от специално но нарязани дъски, поправа и употребявани каси. Трябва да знае: да опакова касите правилно и здраво.

IV. Разряд

Майстор на мастила и лепила канцеларски - Трябва да може: да получава материалите за производство на мастила и лепило. Да ги дава на в определените съотношения в специални каси - бъркачи, да ги пренася и налива в бъци. Да може да разпределя и разтоварва материалите.

Трябва да знае: състава на различните видове мастила и мастила, начина на приготвянето им, както и качествата им.

Лепач на червен восък и бръснарска стипца - Трябва да може: да претегля и забърква смесите. Да залива в калъпи готовата смес, да изгрява за окончателно обемане на готовите п. ръчки. Да определя момента при изливане сместа, правилно да налива и нагрява пръките и патрончетата бръснарска стипца.

Трябва да знае: състава на червения восък и бръснарската стипца и начина на изливането им. Да дава доброкачественост на готовата продукция.

Помощник лепач на ученически гуми - Трябва да може: да помага при приготвянето на сместа. При наливането на серния хлорид. Да налива ното на сместа. При изваждането на готовата гума от калъците, почиства и приготвя калъците и съветите и да извършва други възложени му обязанности.

V. Разряд

Работник по приготвяне смеси и бии - също като разряд VI, но със стаж до 1 година по специалността.

VI Разряд

Работник специалист по приготвяне на смеси и бии - Трябва да може: да получава материалите по дадени рецепти. Да етия восъците. Валцова маслата и пигментите. Да изготвя крайните смеси и ги валцова по рецептите. Да нарежда на табла източватите от пресите паста за печки и я нарежда на блокчета и я нарежда на наеле за сушене. Определя дебелината на източватите смеси и иска при нужда смляна на матрицата. Трябва да знае: да извършва операциите правилно, точно и съчно да познава дали смесите са доброкачествени и годни за източване. Да знае имената на всички източен материал.

Трябва да може: да работи с машините за приготвяне на смеси и бии. Да налива в калъци готовата смес, да изгрява за окончателно обемане на готовите п. ръчки. Да определя момента при изливане сместа, правилно да налива и нагрява пръките и патрончетата бръснарска стипца. Трябва да знае: състава на червения восък и бръснарската стипца и начина на изливането им. Да дава доброкачественост на готовата продукция.

Помощник лепач на ученически гуми - Трябва да може: да помага при приготвянето на сместа. При наливането на серния хлорид. Да налива ното на сместа. При изваждането на готовата гума от калъците, почиства и приготвя калъците и съветите и да извършва други възложени му обязанности.

SECRET

NOFORN

25X1

- 3 -

торно. Да отговаря за точното изпълнение и необходимата финност при работа.

Трибна да знае: да познава основно материалите с които работи, тяхните физически и отчасти химически свойства. Да познава добре работата с валцови машини.

Майстор в лъбор - също както разряд V, но да може да отстранява всецяло повредите и дефектите по машината в процеса на работата.

Водач на нагревателна машина - да сменя разните видове матрици при нужда. Да смазва и почиства машината. Да набива смес за паста за печки. Да пуца и спира пресата.

VII. Разряд ✓

Работник на пресите. Трибна да може: да изтигля смляните графитни смеси за паста за печки и дозирава водата. Да ги хомогенизира. Да набива цилиндри на графитните преси. Да поставя матриците на цилиндри. Да пуска и спира пресата. Да контролира работата на пресата и се грижи за правилният ход. Да смазва и почиства машината и да нагажда водата на смесите според характера на състава им. Да контролира матриците и тяхната похабленост, както и да следи за желания размер на блокчетата паста за печки.

Трибна да знае: да познава основно устройството на пресите. Да познава смесите и материалите за паста за печки и тяхните характеристики. Да знае сигурността на машината, правилният ѝ ход, както и нейното смазване и поддръжане.

Отговорна и прецизна работа и отчасти вредна за здравето поради лепливостта на графита.

Работник по приготвяне смеси и Трибна да може: да приготвява по дадени му рецепти разните видове бои. Да получава материалите, да ги смесва, да зарежда машината и да контролира всяки цвят по отделно. Да работи на валцова машина по получаването на цвятни бои. Да получава, смесва и валцова разни видове бои. Да може при нужда да разпознава сам главните разредители, разтворители и др. материали.

Трибна да знае: да познава основно всички видове материали за производството на всички видове бои. Да знае всички противопожарни мерки във връзка с работата на лево запалителни вещества. Да познава всички физиологични въздействия на боите и суровите материали и да вземе лични и общи предпазни мерки.

Майстор на ученически групи - Трибна да може: да притегля и приготви сместа, вулканизира и налива в специални форми /калпи/. Да може да работи самостоятелно и да определи точния момент на изливане сместа.

Трибна да знае: състава на сместа, както и свойствата на отделните материали. Да знае технологическия процес. Да знае вредното действие на серния хлорид и как да се предпазва от него. Да знае качествените норми, на които трибна да отговаря готовата продукция и да не допуца шкарто.

SECRET

25X1

NOFORN

SECRET

25X1

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОНЕН СПРАВОЧНИК
за производство на БОИ.

ПИГМЕНТНИ БОИ

VII разряд

СТАРШИ МАЙСТОР УТАЙНИ БОИ - ТРЯБВА ДА МОЖЕ: самостоятелно да провежда технологическия процес по дадената рецепта; да разтваря материалите при определени условия и извършва реакцията; чрез денантиране промива продукта до неутралност, приготвя центрофугата, сушилната и други машини и бди за концентрацията и температурата; да прави лабораторни проби през времетраенето на процеса за контролиране пълното взаимодействие на реакцията и контролира готовия продукт за неутрализацията; да открива и отстранява всякакви нередности в работата на съоръженията и евентуални дефекти в технологическия процес; да пуска и спира правилно електромоторите, парните и водните кранове; да провежда лабораторни изпитания на суровите материали и готовата продукция.

ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: същността на технологическия процес за различни видове минерални пигменти; да познава физическите и химически свойства на материалите и готовата продукция; да бъде запознат с директното парно загряване и с устройството на цялата парна и водна инсталация; правилата на техническата безопасност.

VI разряд

МАЙСТОР УТАЙНИ БОИ - ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: да извършва самостоятелно технологическия процес по дадената рецепта и произвежда утайни бои със слаби отклонения от картелния цвят; да се грижи за редовното снабдяване със сурови материали и следи за качеството на готовия продукт. Да може да отстранява самостоятелно дребни повреди по машините и отклонения от технологическия процес.

V разряд

ПОМОЩНИК МАЙСТОР УТАЙНИ БОИ - ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: да извършва технологическия процес по дадена рецептура с помощта на ръководителя или майстора на отделението; да разтваря суровите материали при определени условия и помага на майстора при зарядките; да претегля и поднася материалите в отделението; да работи на колерган и перилекс при егализирането на боите под надзора на майстора; да борави правилно с парните и водни кранове; да декантира пигментни бои, да тегли точно на кантара, да етикетира и връзва торбите с готова продукция.

ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: местонахождението на материалите и техните свойства; действието с парните и водни кранове; да разтваря и прецежда суровите материали и помага на майстора; да познава добре технологическия процес и замества майстора при отсъствие на последния; да мели всички видове пигментни бои; правилата на техническата безопасност.

SECRET

25X1

- 2 -

IV РАЗРЯД КРАНАДЖИЯ УТАЕЧНИ БОИ - ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: да приготвя материалите за производството на пигменти, да почиства и държи в изправност съоръженията; да манипулира с крановете на реакционните каци, на парната инсталация и сушилната; да пуска и спира бъркачките; да отстранява задръжките по крановете.

ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: местонахождението на материалите и техните свойства; принципа на парното и директно загряване.

VI РАЗРЯД

ЦЕНТРОФУГИСТ - ТРЯБВА ДА МОЖЕ: да пуска електромоторите и центрофугата в движение; да поставя правилно филтърното платно; да зарежда внимателно центрофугата, да води внимателно обезвредената боя и да я поставя на рамки в сушилната; при всяка смена на цвета да измива центрофугата и да я спира; да източва отпадъчната вода от циментовите резервоари; да си зашива сам каишите и смазва центрофугата;

ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: да пуска в движение електромоторите и центрофугата; да поставя правилно филтърното платно; правилата на техническата безопасност и същността на технологическия процес.

ОТДЕЛЕНИЕ ЗЕМНИ БОИVI РАЗРЯД

МЕЛНИЧАР НА КАМЕННА МЕЛНИЦА - ТРЯБВА ДА МОЖЕ: да чертае и кове мелничните камъни; да подменя същите и ги ниволира; да поддържа в изправност цялата инсталация и редовно я почиства и смазва; да следи за качеството на произвежданата стока и при евентуални отклонения да сигнализира техническото ръководство; да подхранва редовно инсталацията със суров материал; да се справя сам с дребни повреди, като: шиене на каиша, подмяна на елеваторни каиши и кофички и др. При наличността на виндизостер да може да регулира перките и шайбата на същия и правилно да обслужва;

ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: химическите и физически свойства на материалите, които мели; пълното устройство на мелничните камъни и другите съоръжения: кофички, барабани, перплекс и др.

V РАЗРЯД

МЕЛНИЧАР НА ПЕРПЛЕКС И КОЛЕРГАНГ - Трябва да обслужва самостоятелно на перплекс и колерганг; да приготвява оцветител при работа със земни бои на колерганг; да кове прецизно мелничните камъни;

ТРЯБВА ДА ЗНАЕ: физическите свойства на материалите и устройството на колерганга и перплекса и да отстранява малки повреди по машините и инсталациите.

IV РАЗРЯД

ТРОШАЧ НА ВАЛЦОВА И ЧЕЛЮСТНА ТРОШАЧКА И РЪЧНО - да троши суровия материал на трошачките и го поднася на мелничаря; да почиства и смазва ма-

SECRET
SECRET

25X1

- 3 -

шините, да пуска електромоторите и инсталациите в движение, да помага на мелничаря при отваряне и затваряне мелничните камъни, както и при тяхното нивелиране и балансиране.

ТРЕБВА ДА ЗНАЕ: Физическите свойства на материалите и устройството на трошачката.

РАЗРЯД IV

РАБОТНИК НА СУШИЛНА - ТРЕБВА ДА МОЖЕ И ЗНАЕ: кои материали при каква температура се сушат и в какво състояние трябва да бъдат, за да се смятат за изсушени. Правилно да зарежда и изпразва сушилната. Да борави с термометър и постоянно да следи и поддържа необходимата за даден материал температура, да поддържа печите при работа с прен огън и държи връзка с огняра и наблюдава крановете и парните сушилни; да поддържа крановете и вентилатора; да поддържа инсталацията в изправност, необходимата чистота и си служи с уредите за противопожарна защита.

МИЯЧИ - ТРЕБВА ДА МОЖЕ: да поднася сам суровите материали до мястото, където ще става миенето, да нанисва предварително във вода барита и го промива на сито до такава степен, че да не се отделят никакви нечистотии при пипане на ръка; да отделя всички разнородни примеси, като варовик, дървени отпадъци, сгурия и др. да принася измития барит до производственото помещение, като отделя оцветения от неочветения.

ТРЕБВА ДА ЗНАЕ: какво представлява барита, относителното му тегло и за какво служи, външния му вид; да си служи с помагалата и инструментите.

СУЛФУРНИ МАСЛА

РАЗРЯД VII

СТАРИИ МАЙСТОР НА ЕМУЛСИОННИ МАСЛА, ТРЕБВА ДА ЗНАЕ: изцяло технологическия производствен процес на предачното, сулфурното масло, текстилните и други специалитети и спирачното масло. Да знае да прави проби, от които да се вижда дали даденото производство е завършено. Да разтваря сода каустик и калиева основа на определен градус на "Боме" Да познава основно машините и съоръженията.

ТРЕБВА ДА МОЖЕ: да поправя предачното масло, когато фазите му се разстроени, да извършва правилна сулфонация, след предварителен опит за всякоо масло поотделно. Да приготвя всякакъв нов специалитет по дадена технология.

РАЗРЯД VI

МАЙСТОР НА СПИРАЧНО МАСЛО И СУЛФУРИРАНИ ВИШИ МАСТНИ АЛКОХОЛИ - ТРЕБВА ДА ЗНАЕ: да различава висшито мастни алкохоли от обикновените мазнини, като се ръководи от точката на замръзването и характерни външни болези. Същият да знае да сулфурира мастни алкохоли, като ги задържи на удобна температура за целта при топене и разбъркване в сулфуратора. Да знае да

SECRET

25X1

- 4 -

да направи солта на сулфонатора в среда на лед, така че да се получи съответна емулзия - паста неразпадаща се. Да обезводни добре калиевия карбонат. Същият да обезводни неутрализира фузеловото масло и патоните. Да провери завършването на процеса при производството на дулфурирани висши мастни алкохоли и опирачни масла.

ТРЕБВА ДА МОЖЕ: да извършва неутрализирането на емулзията от висши местни алкохоли до искано Р:Н: за целта на употреблението и без да изразходва наднормени количества млечни киселини. Да провери неутралността на спирачното масло. Да манипулира самостоятелно с парната помпа и филтър-пресата.

РАЗРЯД V.

МАЙСТОР СУЛФОНАТОР - ТРЕБВА ДА ЗНАЕ: да разтваря сода каустик в определен градус "Бемз", да си служи с машинната част по отношение на сулфонатора и зареждането му със сярна киселина. Да не премине критичната температура при сулфонирането. Да изпере правилно маслото, след сулфонирането. Да отдели напълно киселата вода от маслото. Да извърши неутрализирането на маслото правилно без да го осяпути.

ТРЕБВА ДА МОЖЕ: да отчита правилно температурата при сулфонирането. Да прави проба за извършвано неутрализицията. Да следи за правилния развой на процеса и по характерни белези да определя развоя. Да може да сулфонира дюфиново и репично масло.

ПРОИЗВОДСТВО НА РЕТОРЕН ВЪГЛЕН, КАТРАН, АЦЕТАТ, ТЕРПЕНТИН

III РАЗРЯД - ос извозвачи на дърва.

IV РАЗРЯД - помощния дестилатор, пълнач на кавани, цепач на борина, изправач на дестилат, събирач на катран, огняр на печи, апаратчик, оцетна киселина, алкохол и катран.

V РАЗРЯД - дестилатор, рафинатор.

VI РАЗРЯД - катран дестилатор

ПРОИЗВОДСТВО ЗА АГРОХИМИЧЕСКА ЗАЩИТА

II РАЗРЯД - етикетировач.

III РАЗРЯД - опаковач, рецентър, вълцьоръ на екстракция, работник при стъргащата и др.

IV РАЗРЯД - ковач на каси, работник на мишвашина, работник на отпедъчен шок.

ПРОИЗВОДСТВО НА СОДА КАУСТИК И ДРУГИ

IV РАЗРЯД - пошар цинков хлорид.

V РАЗРЯД - помощник електролизатор, кристализатор, помощник майстор хлорметил.

- 2 -

кутийки върху масите. Получаване на разтопена терпентинова, водна, смесена боя за обуща, смазка за кожи и др. Изливане на етапи в кутийките, затваряне на кутийките, забърсване на запяните, увиване в хартия на фишеци и редене в каси.

3/ Получаване на застинали крем за обуща от варилната, зареждане на пълначката, пълнене на бурканчетата с боя, затваряне с капачка напълнените кутий, почистване на запяните, опасване в дюзини, стекитиране на последните и редене в каси.

Трябва да знае: А/ като начинаещ се учи и по-опитните работници.

б/ да различава различните видове бои, смазки и кремове и разтопено и застинало състояние. Да разпознава по външни белези редовността на боята /хомогенност на масата, дали отделя разтворителя гъстотата и цвета/.

в/ да знае да спазва необходимата температура при разливането на разтопената маса, на колко дебели пластове да извършва пълненето на кутийките и зависимост от въздушната температура и всички показани манипулации в точка Б.

Трябва да може: а/ да реди правилно различните видове метален амбалаж по масите, да извършва по-обикновените манипулации /с помощта на по-опитни работници/, да затваря пълните кутий и да почиства замърсените такива.

б/ да зарежда разливачките, да манипулира правилно с тях, да налива в равномерен пласт разтопената маса, да затваря пълните кутий и всички манипулации посочени в точка А.

в/ да извършва напълването на кутийте правилно посредством редиците наливачни фузии, да има необходимата сръчност при затварянето на пълните кутий и сръчно да изпълнява всички манипулации показани в точки А и Б.

Тарифен разряд I - Ако отговаря на условията по точка А.

" " VI - " " " " " Б.

" " III - " " " " " В.

Общ работник.

Съдържание на работата: Пренасяне на метален и дървен амбалаж за дневния производствен план на отделението. Да закове здраво капачите на напълнените каси /с или без чембер/.

Трябва да знае: да различава различните видове амбалаж и тяхната годност.

Трябва да може: да заковава окончателно здраво и качествено капачите

Тарифен разряд III - работа тежка.

Първа станция

Огняр при котел с високо налягане и претоварване.

Съдържание на работата: Подготовка на котела преди запалване. Запалване. Редовно подхранване с вода и въглища.

Трябва да знае: устройството на обслужвания парен котел. Всички указания посочени в указанията по обслужването на парен котел. Как и кога да качва вода или да подхвърля въглища /ръчно/. Как да се справя при претоварването на парния котел.

Трябва да може: правилно и на равномерен пласт да подхвърля въглища. Да манипулира сръчно с арматурата на котела. Хладнокръвно и бързо да се справи с евентуални аварии при котела /кипене на вода, превишено налягане, претоварване на котела/. Да поддържа пара при претоварен ко-

SECRET

NOFORN

Тарифно-квалификационен справочник на
химическата индустрия.

25X1

VI. Разряд**I. Ваксено отделение.**

Производството на вакси и кремове за обувци, смазки за кожа и подовете, паста и течност за чистене на метали, паста за печки, паркетол, обувчарски восъци, деструктор /декапан/.

Майстор специалист.

Съдържание на работата: получаване необходимите материали по вид и количество. Стопяване на восъците, парафина и другите материали в количествени съотношения съобразно рецептурния състав и при установената за топенето температура, осажуване на восъците, прибавяне на багрилата, терпентина, водата и други разтворители при подходящи температури и следене времетраенето на отделните фази на производството.

Трябва да знае: същността и хода на технологическия процес за добиване на готовите продукти. Взаимната връзка между отделните елементи и производствени фази, температурен режим, последователност на производствените фази /топене, осажуване, прибавяне на други съответни материали, добиване на качествена емулзия, получаване разтопена маса/, да разпознава отделните видове материали, с които борава.

Трябва да може: да провежда самостоятелно технологическия процес за получаването на готовия продукт. Да определя правилно и отстранява своевременно евентуални смущения в технологическия процес.
Работата тежка и изтощава организма.

V. Разряд.**Работник - специалист.**

Съдържание на работата: също както описаната в предходната категория.

Трябва да знае: да разпознава отделните видове материали с които борава. Да знае как се стопяват материалите в началото и края на междинните производствени фази.

Трябва да може: да провежда технологическия процес за добиване на готовите продукти под ръководството на майстор специалист. Да борава правилно с казаните /Работата тежка и изтощава организма/.

IV Разряд.**Обучен работник**

Съдържание на работата: получаване на необходимите материали по вид и количество. Стопяване на восъците, парафина и другите материали в количества посочени от работника - специалист или майстора-специалист. Прибавяне на останалите материали под прекия надзор на предпосочените двама.

Трябва да знае: да разпознава отделните видове материали, с които борава.

Трябва да може: да стопява восъците, парафина и прибавя разтворителите под ръководството на работника - специалист или майстора-специалист.
/Работата тежка и изтощава организма/.

Пълнене на вакси, кремове, смазки, паста за печки и опаковка на същите

Производствени работници - А, Б, В.

Съдържание на работата: 1. Получаване на разтопена терпентинова боя за обувци от варилната, зареждане на разливащите и наливане на ваксата /в точно състояние/ в малки количества в бидоните. 2/Работата на

SECRET

25X1

